

༥ བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་པལ་སྐད་དུ་བསྐལ་བ་
སློ་དམན་འཇུག་པའི་སྒྲོ།

༡༡། །བཤེས་པའི་མིང་ཡིག་པལ་རྒྱད་ཏུ་བཀྲལ་བ་ཚོ་དམན་
འབྱུག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ།

ཡུལ་ས་རྩེ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ།

THRANGU VAJRAVIDYA EBOOKS

VAJRA VIDYA INSTITUTE LIBRARY

Khajuhee, P.O. Sarnath 221007, Varanasi, U.P. India

Phone: 00-91-542-2595744, 2595748

Email: vvlibrary48@yahoo.in

www.vajravidya.org

www.rinpoche.com

* * * * *

THRANGU VAJRAYANA BUDDHIST CENTRE

RM 912, 9/F., Wah Shing Centre,

11-13 Shing Yip St., Kwun Tong, Hong Kong

Phone: (852)2760 8381, Email: info@thranguhk.org

Website: www.thranguhk.org

Ebook prepared by Ngodup Gyaltzen

[Ebook]

དཔེ་མཛན་གྱི་པ། མཁན་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན།

[Paper Book]

ཐ་མའི་ལྷ་སྒྲིག་པ། མཁན་པོ་ཤེས་རབ་ལུན་ཆོག་ས།

ལུ་དག་པ། མཁན་པོ་ཆོས་རྒྱལ། མཁན་པོ་པདྨ་དོན་འབྲུག། སློབ་དཔོན་ཀམ་ལོ་རྒྱལ།

དཔེ་མཛན་འགན་འཁུར་པ། མཁན་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན།

སྒྲ་པ་པ། བཟླ་བུ་ལོ་སློབ་ཐོན་ཉེ་གསུམ་པ།

ལྷ་སྒྲིག་པ། ཤེས་རབ་དོ་ཨ། (Canada Thrangu Monastery)

པར་སྒྲིག་པ། Thrangu Media

པར་ཐེངས་དང་པོ། སྤྱི་ལོ་༢༠༢༢ ནིལ་གྲངས། ༡༠༠༠

Ref No: 2022-04/298

NAMO BUDDHA BUDDHIST MEDITATION & EDUCATIONAL CENTRE

ཐྱང་ཁུ་ཐཤི་ཆོས་སྤྱིང་དགོན། Thrangu Tashi Choling Monastery
2053

ཐྱུ་། རིས་སྤྱ་མ་ཆད་པའི་བསྟན་པ་ཡོངས་ཤིག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྒྱ་མ་དམ་པ་
ཡ་སྤྱབས་ཤིང་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཐུ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེས་མགོན་པོ་གང་གི་ཞལ་སློབ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་
ཆེན་པོས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་འདི་ཉིད་ཆོས་འཁྲིད་གནང་
ཡོད་པ། བརྒྱ་མེད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་ཐོན་ཉིད་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱ་པ་ལ་ཞུས་ཤིང་།
རང་དགོན་གྱི་མཁན་སློབ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་དག་ཐེར་གང་ཐུབ་གནང་ཞེ། ལེགས་པར་ལུ་
པའི་བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་ལས་སྐད་དུ་བཀའ་བ་སློབ་ཐོན་འཇུག་པའི་སློབ་ཐུ་བ་འདི་ཉིད། ཐུ་འགྲུ་མི་ཐི་ཡ་
(Thrangu Media) རས་པར་བསྐྱར་ཞུས་པ་འདི་ཡིས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སློབ་ཞུགས་པའི་ཐོས་
བསམ་པ་དང་། སློབ་སྦྱོང་པ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་སློབ་གཉེར་གསར་བུ་པ་རྣམས་ལ་ཐོན་འདོགས་ཀྱི་ཆེར་
འབྲུང་པའི་སློབ་འདུན་བཅས། གུས་ཆོས་ཤིང་མའི་མིང་འཆང་བ་དབང་ལྷག་སློབས་ལྡན་ནས། མཆོད་རྟེན་བུ་
དུང་ཁ་ཤོར་ཐུ་འགྲུ་བཀའ་ཤིས་ཆོས་སྤྱིང་དགོན་དུ། གྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༡༥ ཉིན།

Wangchuk Topden
WANGCHUK TOPDEN
CHAIRMAN
NBBMEC

དཀར་ཆག།

ཀ། བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་གི་རྩ་བ།

ཁ། བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་ལལ་སྐད་དུ་བགྲལ་བ།

༡- མཚན་དོན་དང་འགྲུར་ཕྱག།

༢- གཞུང་གི་དོན།

༣- ཐོག་མར་དགེ་བ་གྲུག་གི་དོན།

༤- བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན།

༥- ལམ་གྱི་རྟེན་དང་པ་བཤད་པ།

༦- ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ།

༧- ལམ་གྱི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༨- སྦྱོན་པ།

༩- རྩལ་བྲིམས།

༡༠- བཞེད་པ།

༡༡- བརྩོན་འགྲུས།

༡༢- བསམ་གཏན།

༡༣- ཤེས་རབ།

༡༤- དེ་དག་གི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་དབྱགས་དབྱང་བ།

༡༥- མཐའ་མར་དགེ་བ་མཐུག་གི་དོན།

༡༦- མཛད་བྱང་དང་འགྲུར་བྱང་།

༡༡། །བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་གི་ཅ་བ་བཅུགས་སོ།།

༡༡། །ཁྱ་གར་སྐད་དུ། སུ་མི་ད་ལེ།ཁ།

བོད་སྐད་དུ། བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག།

འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་བ་ལ་བྱག་འཚལ་ལོ།།

ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་དགེ་འོས་བདག་གིས་ནི།།

བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་བསྟན་ལས་བྱུང་བའི།།

བསོད་ནམས་འདུན་སྟངས་འཕགས་པའི་དབྱངས་འདི་དག།

རྩེ་ཟེད་ཅིག་བསྐྱེབས་ཁྱོད་ཀྱིས་གསན་པར་རིགས།། ༡

ཇི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྐྱ་གཟུགས་ཤིང་ལས་ཀྱང་།།

བགྱིས་པ་ཅི་འདྲའང་རུང་སྟེ་མཁས་པས་མཆོད།།

དེ་བཞིན་བདག་གི་སྟན་ངག་འདི་ངན་ཡང་།།

དམ་ཆོས་བརྗོད་ལ་བརྟེན་སྟངས་སྟངས་མི་བགྱི།། ༢

བྱབ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ནི་སྟན་དགུ་ཞིག།

ཁྱོད་ཀྱི་བྱགས་སུ་ལྟ་ཡང་ཆུད་མོད་ཀྱི།།

རྩོ་ཐལ་ལས་བགྱིས་དགུང་ཁྲའི་འོད་ཀྱིས་ནི།།

ཆེས་དཀར་ཉིད་དུ་ཅི་སྟེ་མི་བགྱིད་ལགས།། ༣

རྒྱལ་བས་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དང་།།

གཏོང་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་རྗེས་བྲན་པ་དུག།

རབ་ཏུ་བཀའ་སྩལ་དེ་དག་སོ་སོ་ཡི།
ཡོན་ཏན་ཆོག་ས་གྱི་རྗེས་སུ་བྱན་པར་བགྱི། ༤

དག་པའི་ལས་ལམ་བཅུ་པོ་ལུས་དང་ནི།
རག་དང་ཡིད་གྱིས་ཏྲག་ཏུ་བསྟེན་བགྱི་ཞིང་།
ཆང་ནམས་ལས་ལྗོག་དེ་བཞིན་དག་བ་ཡི།
འཆོ་བ་ལ་ཡང་མཛོན་པར་དགྱེས་པར་མཛོད། ༥

ལོངས་སྟོང་གཡོ་བ་སྟིང་པོ་མེད་མཁྱེན་ནས།
དག་སྟོང་བམ་ཟེ་བཀྱེན་དང་བཤེས་ནམས་ལ།
སྟིན་པ་ཚུལ་བཞིན་སྩལ་བགྱི་ཕ་རོལ་ཏུ།
སྟིན་ལས་གཞན་པའི་གཉེན་མཆོག་མ་མཆིས་སོ། ༦

ཁྱིད་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་མ་ཉམས་མོད་མི་དམའ།
མ་འདྲེས་མ་སྦྲགས་པ་དག་བསྟེན་པར་མཛོད།
བྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་དུ།
ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། ༧

སྟིན་དང་ཚུལ་བྲིམས་བཟོད་བརྩོན་བསམ་གཏན་དང་།
དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་གཞལ་མེད་ཕ་རོལ་ཕྱིན།
འདི་དག་རྒྱས་མཛོད་སྤྲིད་པའི་རྒྱ་མཆོ་ཡི།
ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་མཛོད། ༨

གང་ལ་ཕ་དང་མ་དག་མཆོད་བྱེད་པའི།
རིགས་དེ་ཆངས་བཅས་སྟོབ་དཔོན་བཅས་པའང་ལགས།

དེ་དག་ལ་མཆོད་གྲགས་པར་འགྱུར་བ་དང་།
སྒྲིབ་ལ་ཡང་མཐོ་རིས་འགྱུར་བ་ལགས། ༩

འཆོ་དང་ཆོས་རྒྱན་ལའི་གཞི་པ་བརྟུན་དང་ནི།
ཆང་དང་དུས་མིན་ཟས་ལ་ཆགས་པ་དང་།
མལ་སྟན་མཐོ་ལ་དགའ་དང་སྒྲུ་དག་དང་།
གར་དང་ཐེང་བའི་བྱ་དང་རྣམ་སྟོང་ཞིང་། ༡༠

དག་བཙོམ་ཚུལ་གྱི་མས་རྗེས་སུ་བྱས་པ་ཡི།
ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་ན།
གསོ་སྦྱོང་འདོད་སྦྱོང་ལྟ་ལུས་ཡིད་འོང་བ།
སྦྱིས་པ་བྱད་མེད་དག་ལ་སྦྱོལ་བར་བགྱིད། ༡༡

སེར་སྒྲ་གཡོ་སྦྱུ་ཆགས་དང་སྟོམ་ལས་དང་།
མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲ་དང་།
རིགས་དང་གཟུགས་དང་ཐོས་པ་ལང་ཆོ་དང་།
དབང་ཐང་ཆེ་བས་རྒྱགས་པ་དག་བཞིན་གཟིགས། ༡༢

བག་ཡོད་བདུད་རྩི་འུ་གནས་ཏེ་བག་མེད་པ།
འཆི་བའི་གནས་སུ་བྱབ་པས་བཀའ་སྒྱལ་ཏེ།
དེ་བས་ཁྱོད་གྱིས་དག་ཆོས་སྒྲེལ་སྒྲད་དུ།
གྲུས་པས་རྟག་ཏུ་བག་དང་བཅས་པར་མཛོད། ༡༣

གང་ཞིག་སྟོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལ།
ཕྱིས་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་།

ཟླ་བ་སྤྱིན་བལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ།
དགའ་བོ་སོར་བྱེད་མཐོང་ལྟན་བདེ་བྱེད་བཞིན། ༡༤

འདི་ལྟར་བཟོད་མཚུངས་དཀའ་བྱབ་མ་མཆིས་པས།
ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བའི་གོ་སྐབས་དབྱེ་མི་བགྱི།
ཁོ་བ་སྤངས་པས་ཐིམ་མི་ལྡོག་པ་ཉིད།
འཕྱོང་པར་འགྱུར་བར་སངས་རྒྱས་ཞལ་གྱིས་བཞེས། ༡༥

བདག་ནི་འདིས་སྦྱོས་འདིས་གཏག་པམ་པར་བྱས།
འདི་ཡིས་བདག་ཞོར་ཐོགས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས།
འཁོན་དུ་འཛིན་པའི་འབྲུག་ལོང་རྣམས་སྦྱིད་དེ།
འཁོན་འཛིན་རྣམ་སྤངས་བདེ་བར་གཉིད་ཀྱིས་ལོག། ༡༦

སེམས་ནི་ཚུད་ངས་དང་རྫོ་བ་ལ།
རི་མོ་བྲིས་པ་དེ་འབྲར་རིག་པར་བགྱི།
དེའི་ནང་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དང་བོ་ནི།
མཆོག་སྟེ་ཆོས་འདོད་རྣམས་ལ་ཐ་མ་ལགས། ༡༧

རྒྱལ་བས་སྤྱིང་ལ་འབབ་དང་བདེན་པ་དང་།
ལོག་པར་སྒྲུ་ལྟན་སྦྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་ནི།
སྤྱང་ཅི་མེ་ཏོག་མི་གཙང་ལྟ་བུའི་ཆོག།
རྣམ་གསུམ་བཀའ་སྤྱུལ་དེ་ལས་ཐ་མ་སྤྱང་། ༡༨

སྤྱང་ནས་སྤྱང་བའི་མཐར་བུག་ཐུན་པ་ནས།
ཐུན་པའི་མཐར་བུག་སྤྱང་ནས་ཐུན་མཐར་བུག།

མུན་ནས་སྒྲུང་བའི་མཐར་ཐུག་གང་ཟག་ནི།
བཞི་སྟེ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་མཛོད། ༡༩

མི་ནི་ཨ་ཕའི་འབྲས་བཞིན་མ་སྒྲིན་ལ།
སྒྲིན་པ་དང་འདྲ་སྒྲིན་ལ་མ་སྒྲིན་འདྲ།
མ་སྒྲིན་མ་སྒྲིན་པར་སྒྲུང་སྒྲིན་ལ་ནི།
སྒྲིན་པ་སྒྲུང་ཞེས་བགྱི་བ་འདྲར་རྟོགས་མཛོད། ༢༠

གཞན་གྱི་ཚུང་མ་མི་ལྟ་མཐོང་ན་ཡང་།
ན་ཆོད་མཐུན་པར་མ་དང་བུ་མོ་དང་།
སྲིང་མོའི་འདྲ་ཤེས་བསྐྱེད་བགྱི་ཆགས་གྱུར་ན།
མི་གཙང་ཉིད་དུ་ཡང་དག་བསམ་པར་བགྱི། ༢༡

གཡོ་བའི་སེམས་ནི་ཐོས་མཚུངས་བུ་ལྟ་བུར།
གཏེར་བཞིན་སྟོག་དང་འདྲ་བར་བསྐྱུང་བགྱི་སྟེ།
གདུག་པ་དུག་དང་མཆོན་དང་དག་པོ་དང་།
མི་བཞིན་འདོད་པའི་བདེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་མཛོད། ༢༢

འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཕུང་ཁོལ་སྐྱེད་པ་སྟེ།
རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་ཀྱིས་འཁྲུངས་འདྲར་གསུངས།
དེ་དག་སྤང་བགྱི་དེ་ཡི་ལྷགས་སྟོག་གིས།
འཁོར་བའི་བཙོན་རར་འཛིག་རྟེན་འདི་དག་བཙིངས། ༢༣

གང་དག་དབང་པོ་དུག་ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི།
རྟག་རྒྱ་མི་བརྟན་གཡོ་དང་གང་དག་གཅིག།

གཡུལ་ངོར་དག་ཚོགས་ལས་རྒྱལ་དེ་དག་ལས།
མཁས་རྣམས་དང་པོ་དཔའ་རབ་ལགས་པར་འཚལ། ༡༤

བུད་མེད་གཞོན་ནུའི་ལུས་ནི་ལོགས་གིག་ཏུ།
དྲི་བ་དང་སྒོ་དགུ་དོད་པ་དང་།
མི་གཙང་ཀུན་སྒོད་འབྲ་བ་དགང་དཀའ་དང་།
པགས་པས་གཡོགས་དང་རྒྱན་ཡང་ལོགས་གིག་གཟིགས། ༡༥

ཇི་ལྟར་མཛེ་ཅན་སྤྲིན་བྱས་ཉན་པ་ནི།
བདེ་བའི་དོན་དུ་མེ་ལ་ཀུན་བསྟེན་གྱང་།
ཞི་བར་མི་འགྱུར་དེ་ཉིད་འབྲ་བར་ནི།
འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་པའང་མཁྱེན་པར་མཛོད། ༡༦

དོན་དམ་གཟིགས་པར་བགྱི་སྤྲད་དངོས་རྣམས་ལ།
རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་གོམས་མཛོད།
དེ་དང་འབྲ་བར་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡི།
ཚོས་གཞན་འགའ་ཡང་མཆིས་པ་མ་ལགས་སོ། ༡༧

སྦྱིས་བུ་རིགས་གཞུགས་ཐོས་དང་ལྡན་རྣམས་ཀྱང་།
གཤམ་རབ་རྒྱལ་བྱིམས་བྲལ་བ་བཀུར་མ་ལགས།
དེ་ལྟས་གང་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་གཉིས་ལྡན།
དེ་ནི་ཡོན་ཏན་གཞན་དང་བྲལ་ཡང་མཚོད། ༡༨

འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་རྟོད་དང་མི་རྟོད་དང་།
བདེ་དང་མི་བདེ་སྟན་དང་མི་སྟན་དང་།

བསྟོད་སྒྲུབ་ཅེས་བཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་པོ།
བདག་གི་ཡིད་ཡུལ་མིན་པར་མགོ་སྟོམས་མཛོད། ༢༩

ཁྱོད་ཀྱིས་བམ་ཟེ་དགེ་སྦྱོང་ལྟ་དང་ནི།
མགོན་དང་ཡབ་ཡུམ་དག་དང་བཙུན་མོ་དང་།
ལལ་བཀྱི་སྒྲུབ་དུ་སྤྲིག་པ་མི་བཀྱི་སྟེ།
དཔུལ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་སྐལ་ལོན་འགའ་མ་མཆིས། ༣༠

སྤྲིག་པའི་ལས་རྣམས་སྦྱོད་པ་འགའ་ཡང་ནི།
དེ་ཡི་མོད་ལ་མཚོན་བཞིན་མི་གཙོད་ཀྱང་།
འཆིབས་དུས་ལ་བབ་ན་སྤྲིག་པ་ཡི།
ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གང་ལགས་མཛོན་པར་འབྱུང་། ༣༡

དད་དང་རྩལ་བྱིམས་ཐོས་དང་གཉོང་བ་དང་།
དྲི་མེད་ངོམ་གེས་དང་བྲེལ་ཡོད་དང་།
གེས་རབ་ལོར་བདུན་ལགས་པར་བྱབ་པས་གསུངས།
ནོར་གཞན་ཡལ་པ་དོན་མ་མཆིས་རྟོགས་མཛོད། ༣༢

རྒྱན་པོ་འབྱེད་དང་འདུས་ལ་ལྟ་བ་དང་།
ལེ་ལོ་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
ཆང་དང་མཚན་མོ་རྒྱ་བ་རན་སོང་བ།
གཤགས་པ་ཉམས་པར་འབྱུང་བ་དེ་དུག་སྤང་། ༣༣

ནོར་རྣམས་ཀྱན་གྱི་ནང་ན་ཚོག་གེས་པ།
རབ་མཚོག་ལགས་པར་ལྟ་མའི་རྟོན་པས་གསུངས།

ཀླན་ཏུ་ཚོག་གཤམ་མཛོད་ཅིག་ཚོག་མཆེན་ན།
ནོར་མི་བདོག་ཀྱང་ཡང་དག་འབྱོར་བ་ལགས། ༣༤

དེས་པ་བདོག་མང་ཇི་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱལ་བ།
འདོད་པ་ཚུང་ནམས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་ཏེ།
སྤྲུ་མཚོག་ནམས་ལ་མགོ་བོ་ཇི་སྟེད་བ།
དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་དེ་སྟེད་དོ། ༣༥

རང་བཞིན་དགར་འབྲེལ་གཤེད་མ་ལྟ་བུ་དང་།
ཁྱིམ་ཐབ་བརྟམ་བཞིད་རྗེ་མོ་ལྟ་བུ་དང་།
ཚུང་བྱུང་ཁྱུ་བ་ཚོམ་ཁྱུན་ལྟ་བུ་ཡི།
ཚུང་མ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནམ་པར་སྤང་། ༣༦

སྤྱིང་མོ་ལྟ་བུར་རྗེས་མཐུན་གང་ཡིན་དང་།
མཛའ་མོ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་ལ་འབབ་བ་དང་།
མ་བཞིན་ཡན་པར་འདོད་དང་བཅན་མོ་བཞིན།
དབང་གྱུར་གང་ཡིན་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བཞིན་བཀྱར། ༣༧

ཁ་ཟས་སྤྲོན་དང་འདྲ་བར་རིག་པ་ཡིས།
འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་མེད་པར་བསྟེན་བཞི་སྟེ།
རྒྱགས་ཕྱིར་མ་ལགས་སྟེམས་པའི་ཕྱིར་མ་ལགས།
འཚག་ཕྱིར་མ་ལགས་ལུས་གནས་འབའ་ཞིག་ཕྱིར། ༣༨

རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཉིན་པར་མཐའ་དག་དང་།
མཚན་མའི་བྱུན་གྱི་སྟོད་སྤྲུང་བཟླས་ནས་ནི།

མནལ་ཚེའང་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར།།

བྲན་དང་ལྷན་པར་དེདག་བར་དུ་མཐོལ།། ༣༩

བྱམས་དང་སྦྱིང་རྩེ་དག་དང་དགའ་བ་དང་།།

བཏང་སྟོམས་ཏྲག་རྩ་ཡང་དག་བསྟོམ་མཛོད་ཅིག།

གོང་མ་བརྟེས་པར་མ་གྱུར་དེ་ལྟར་ནའང་།།

ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར།། ༤༠

འདོད་སྟོད་དགའ་དང་བདེ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་དག།

རྣམ་པར་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་ཡིས།།

ཚངས་དང་འོད་གསལ་དག་དང་དག་རྒྱས་དང་།།

འབྲས་བུ་ཆེ་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་མཉམ་ཐོབ།། ༤༡

ཏྲག་དང་མངོན་པར་ཞེན་དང་གཉེན་པོ་མེད།།

ཡོན་ཏན་གཙོ་ལྷན་གཞི་ལས་བྱང་བའི་ལས།།

དག་དང་མི་དག་རྣམ་ལྔ་ཆེན་པོ་སྟེ།།

དེ་བས་དག་བ་སྟོད་ལ་བརྩོན་པར་བགྱི།། ༤༢

ལན་ཚུ་སྤང་འགས་ཚུན་ཉུང་བུ་ཞིག།

རོ་བསྐྱར་བགྱིད་ཀྱི་གརྒྱའི་གྲུང་མིན་ལྟར།།

དེ་བཞིན་སྤིག་པའི་ལས་ནི་ཚུང་བུ་ཡང་།།

དག་བའི་རྩ་བ་ཡངས་ལ་མཁྱེན་པར་བགྱི།། ༤༣

ཚོད་དང་འགྱོད་དང་གཞོད་སེམས་སྤྲུགས་པ་དང་།།

གཉིད་དང་འདོད་ལ་འདུན་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ།།

སྒྲིབ་པ་ལྔ་པོ་འདི་དག་དག་བའི་ནོར།
འཕྲོག་པའི་ཚམ་རྒྱན་ལགས་པར་མཁྱེན་པར་མཛོད། ༤༤

དད་དང་བརྩོན་འགྲུས་དག་དང་དྲན་པ་དང་།
ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ཚོས་མཚོག་ལྔ་ཉིད་དེ།
འདི་ལ་མཛོན་བརྩོན་མཛོད་ཅིག་འདི་དག་ནི།
སྟོབས་དབང་ཞེས་བགྱི་ཅེ་མོར་གྱུར་པའང་ལགས། ༤༥

ན་ག་འཆི་སྤྱག་བྲལ་དང་དེ་བཞིན་དུ།
ལས་ནི་བདག་གིར་བྱས་ལས་མ་འདས་ཞེས།
དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་ནི།
དེ་ཡི་གཉེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱགས་མི་འགྱུར། ༤༦

གལ་ཏེ་མཐོ་རིས་ཐར་པ་མཛོན་བཞེད་ན།
ཡང་དག་ལྟ་ལ་གོམས་པ་ཉིད་དུ་མཛོད།
གང་ཟག་ལོག་པར་ལྟ་བས་ལེགས་སྤྱད་གྲང་།
ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མི་བཟད་ལྟན། ༤༧

མི་ནི་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མི་བདེ་ཞིང་།
མི་རྟག་བདག་མེད་མི་གཙང་རིག་པར་བགྱི།
དྲན་པ་ཉེ་བར་མ་བཞག་རྣམས་ཀྱིས་ནི།
ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིར་ལྟ་བ་མུང་ཁྲོལ་བ། ༤༨

གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་བདག།
གཟུགས་དང་ལྟན་མིན་གཟུགས་ལ་བདག་གནས་མིན།

བདག་ལ་གཟུགས་མི་གནས་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ།
ཡུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ཡང་སྟོང་ཏྟགས་བགྱི། ༤༩

ཡུང་པོ་འདོད་རྒྱལ་ལས་མིན་དུས་ལས་མིན།
རང་བཞིན་ལས་མིན་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མིན།
དབང་ལྷག་ལས་མིན་རྒྱ་མེད་ཅན་མིན་ཏེ།
མི་ཤེས་ལས་དང་སྟེད་ལས་བྱུང་རིག་མཛོད། ༥༠

ཚུལ་བྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་རང་ལུས་ལ།
ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་ལྷ་དང་ཐེ་ཆོམ་སྟེ།
ཀླན་ཏུ་སྒྱུར་བ་འདི་གསུམ་ཐར་པ་ཡི།
གྲོང་ཁྱེར་སྒོ་འགེགས་ལགས་པར་མཁྱེན་པར་མཛོད། ༥༡

ཐར་པ་བདག་ལ་རག་ལས་འདི་ལ་ནི།
གཞན་གྱིས་གྲོགས་བགྱིར་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་པས།
ཐོས་དང་ཚུལ་བྲིམས་བསམ་གཏན་ལྷན་པ་ཡིས།
བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་འབད་པར་མཛོད། ༥༢

ལྷག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་།
ལྷག་པའི་སེམས་ལ་ཏྲག་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བགྱི།
བསྐྱབ་པ་བརྒྱ་ཅུ་ལྷ་བཅུ་ལྷག་ཅིག་ནི།
གསུམ་པོ་འདི་ནང་ཡང་དག་འདུ་བར་འགྱུར། ༥༣

དབང་ལྷག་ལུས་གཏོགས་བྲན་པ་བདེ་གཤེགས་གྱིས།
བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་ཉེ་བར་བསྟན།

དེ་ནི་བསྐྱེམས་ནས་མངོན་པར་བསྐྱང་བཞི་སྟེ།
དྲན་པ་ཉམས་པས་ཆོས་ཀྱན་འཛིག་པར་འགྱུར། ༥༤

ཆོ་ནི་གཞོད་མང་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པ་ཡི།
རྒྱལ་ཁྱུ་བུར་བས་ཀྱང་མི་ཏྲག་ན།
དབུགས་རྩལ་དབུགས་འབྱུང་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས།
སད་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ། ༥༥

ལུས་མཐའ་ཐལ་བ་མཐར་སྐྱམ་མཐར་འདྲུལ་ཞིང་།
ཐ་མར་མི་གཙང་སྟིང་པོ་མ་མཆིས་པར།
ནམ་པར་འཛིག་དངས་བྱགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ།
སོ་སོར་འབྲེས་ཆོས་ཅན་དུ་མཁྱེན་པར་མཛོད། ༥༦

ས་དང་ལྷན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཉིམ་བདུན།
འབར་བས་བསྐྱེགས་པའི་ལུས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་།
ཐལ་བ་ཡང་ནི་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ན།
ཤིན་ཏུ་ཉམ་རྒྱུད་མི་ཉུ་སྟོས་ཅི་འཚལ། ༥༧

དེ་ལྟར་འདི་ཀྱན་མི་ཏྲག་བདག་མེད་དེ།
སྐྱབས་མེད་མགོན་མེད་གནས་མེད་དེ་སྤྲད་དུ།
འཁོར་བ་རྒྱ་ཤིང་སྟིང་པོ་མེད་པ་ལས།
མི་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱགས་ནི་དབྱུང་བར་མཛོད། ༥༨

རྒྱ་མཚོ་གཅིག་གནས་གཉའ་ཤིང་བུ་ག་དང་།
རུས་སྤལ་ཐུད་པ་བས་ཀྱང་དུད་འགོ་ལས།

མི་ཉིད་ཆེས་ཐོབ་དཀའ་བས་མི་དབང་གིས།
དམ་ཆོས་སྒྲིད་པས་དེ་འབྲས་མཆིས་པར་མཛོད། ༥༩

གང་ཞིག་གསེར་སྒོད་རིན་ཆེན་སྤྲུལ་བ་ཡིས།
རན་སྐྱུགས་འབྲུག་པར་བགྱིད་པ་དེ་བས་ནི།
གང་ཞིག་མི་རུ་སྐྱེས་ནས་སྤིག་པ་དག།
བགྱིད་པ་དེ་ནི་ཆེས་རབ་སྤྱན་པ་ལགས། ༦༠

མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དུ་གནས་པ་དང་།
སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་ནི་བསྟེན་པ་དང་།
བདག་ཉིད་ལེགས་སྒྲོན་སྒྲོན་ཡང་བསོད་ནམས་བགྱིས།
འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ཁྱོད་ལ་མངའ། ༦༡

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ཆངས་པར་སྒྲིད།
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱབ་པས་གསུངས་དེའི་བྱིར།
སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བསྟེན་བགྱི་རྒྱལ་བ་ལ།
བསྟེན་ནས་རབ་རྒྱུ་མང་པོས་ཞི་བ་ཐོབ། ༦༢

ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་དང་དུད་འགོ་དང་།
ཡི་དྲགས་ཉིད་དང་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བ་དང་།
རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་རྒྱ།
སྤྱོད་སྐྱེ་དང་སྤྱེན་ཞིང་སྐྱུགས་པ་ཉིད། ༦༣

ཆོ་རིང་ལྟ་ཉིད་གང་ཡང་རུང་བར་ནི།
སྐྱེ་བ་ཞེས་བགྱི་མི་ཁོམ་སྒྲོན་བརྒྱད་པོ།

དེ་དག་དང་བྲལ་ཁོམ་པ་རྟེན་ནས་ནི།
སྐྱེ་བ་བསྐྱོག་པའི་སྤྲད་དུ་འབད་པར་མཛོད། ༤༣

དེས་པ་འདོད་པས་མོངས་དང་འཆིབ་དང་།
ན་དང་ཆ་སོགས་སྤྱུག་བསྐྱལ་དུ་མ་ཡི།
འབྱུང་གནས་འཁོར་བ་ལ་ནི་སྐྱོ་མཛད་ཅིང་།
འདི་ཡི་ཉེས་པ་ཤས་ཀྱང་གསན་པར་མཛོད། ༤༤

ཕ་ནི་བྱ་ཉིད་མ་ནི་ཚུང་མ་ཉིད།
སྐྱེ་བོ་དབྱར་གྱུར་པ་དག་བཞེས་ཉིད་དང་།
བསྐྱོག་པ་ཉིད་དུ་མཆིབས་དེ་སྤྲད་དུ།
འཁོར་བ་དག་ན་ངས་པ་འགའ་མ་མཆིས། ༤༥

རེ་རེས་རྒྱ་མཚོ་བཞི་བས་ལྷག་པ་ཡི།
འོ་མ་འབྱུངས་ཏེ་ད་དུང་སོ་སོ་ཡི།
སྐྱེ་བོའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་འཁོར་བ་བས།
དེ་བས་ཆེས་མང་ཉིད་ཅིག་བརྟུང་འཚལ་ལོ། ༤༦

རེ་རེའི་བདག་ཉིད་རུས་པའི་སྤྱང་པོ་ནི།
ལྷན་པོ་མཉམ་པ་སྟེད་ཅིག་འདས་གྱུར་ཏེ།
མ་ཡི་བྲག་མཐའ་རྒྱ་བྲག་ཆོ་གྲུ་ཙམ།
རི་ལུང་བགྱངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར། ༤༧

བརྒྱ་བྱིན་འཛིག་རྟེན་མཆོད་འོས་གྱུར་ནས་ནི།
ལས་གྱི་དབང་གིས་བྱིར་ཡང་ས་སྟེང་ལྷུང་།

འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཉིད་དུ་བྱུར་ནས་གྱང་།།

འཁོར་བ་དག་ཏུ་ཡང་བྲན་ཉིད་དུ་འབྱུར།། ༤༩

མཐོ་རིས་བྱ་མོའི་རྩ་མ་རྒྱུད་པ་ལ།།

རེག་པའི་བདེ་བ་ཡུན་རིང་མུངས་ནས་སྤྲུང་།།

དམུལ་བར་འཐག་གཙོད་དབད་པའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི།།

རེག་པ་གིན་ཏུ་མི་བཟད་བསྟེན་འཆལ་ལོ།། ༥༠

རྒྱུན་པའི་རེག་པས་ནིམ་པར་བདེ་བཟོད་པ།།

ལྷན་པོའི་སྒོ་ལ་ཡུན་རིང་གནས་ནས་ནི།།

སྤྲུང་ཡང་མེ་མུར་རོ་བྱགས་རྒྱ་བ་ཡི།།

སྤྲུག་བསྐལ་མི་བཟད་ཐོག་སྒྲིམ་བཞིན་འཆལ་ལོ།། ༥༡

མཐོ་རིས་བྱ་མོས་འབྲོངས་གིང་དགའ་བ་དང་།།

རྣམ་པར་མཛེས་ཆལ་སོན་པར་རྩེས་ནས་སྤྲུང་།།

འདབ་མ་རལ་གྱི་འདྲ་ཆལ་ནགས་རྣམས་གྱིས།།

རྒྱུ་ལག་ན་བ་སྒྲ་གཙོད་འཐོབ་པར་འབྱུར།། ༥༢

དལ་གྱིས་འབབ་པ་ལྷ་ཡི་བྱ་མོ་ནི།།

གདོང་མཛེས་གསེར་གྱི་བསྐྱའི་ལྷན་བཞུགས་ནས།།

སྤྲུང་ཡང་དམུལ་བའི་རྩྭ་བོ་རབ་མེད་པར།།

ཚུ་སྒོ་བཟོད་བསྐྱག་རྒྱུ་ཆན་འཇུག་འཆལ་ལོ།། ༥༣

ལྷ་ཡུལ་འདོད་བདེ་གིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་།།

ཆངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སྤྲུང་།།

མནར་མེད་མེ་ཡི་བྱད་ཤིང་གྱུར་བ་ཡི།།
སྟུག་བསྐྱལ་རྒྱན་མི་འཆད་བ་བསྟེན་འཆའ་ལོ།། ༡༤

ཉིམ་ལྷ་བ་ཉིད་ཐོབ་རང་ལུས་ཀྱི།།
འོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྒྲིབ་བྱས་ཏེ།།
སྒྲར་ཡང་ཐུན་ནག་སྟག་ཏུ་ཕྱིན་གྱུར་ནས།།
རང་གི་ལག་བ་བརྒྱང་བའང་མི་མཐོང་འགྱུར།། ༡༥

དེ་ལྟར་ནོངས་བར་འགྱུར་འཆའ་བསོད་ནམས་ནི།།
རྣམ་གསུམ་མར་མེའི་སྒྲིབ་བ་རབ་བཞེས་ཤིག།
གཅིག་ཕུ་ཉིམ་ལྷ་བས་མི་བརྗེ་བའི།།
ཐུན་ནག་མཐའ་ཡས་ནང་དུ་འཇུག་འཆའ་ལོ།། ༡༦

སེམས་ཅན་ཉིས་པར་སྒྱུད་བ་སྒྱུད་རྣམས་ལ།།
ཡང་སོས་ཐིག་ནག་རབ་ཏུ་ཆ་བ་དང་།།
བསྐྱུས་འཛོམས་དུ་འབོད་མནར་མེད་ལ་སོགས་པའི།།
དཔུལ་བ་རྣམས་སུ་ཏྲག་ཏུ་སྟུག་བསྐྱལ་འགྱུར།། ༡༧

ཁ་ཅིག་ཏིལ་བཞིན་འཆིར་ཏེ་དེ་བཞིན་གཞན།།
ཕྱེ་མ་ཞིབ་མོ་བཞིན་དུ་ཕྱེ་མར་རྫོག།
ཁ་ཅིག་སོག་ལེས་འདྲ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཞན།།
སྟ་རེ་མི་བཟད་སོ་རྫོན་རྣམས་ཀྱིས་གཤགས།། ༡༨

དེ་བཞིན་གཞན་དག་ཁྱོད་ཀྱང་འཁྱུངས་པ་ཡི།།
ཁུ་བ་འབར་བ་འཁྲིགས་པ་ལྟར་བར་བབྱིད།།

ཁ་ཅིག་ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་རབ་འབར་བ།
ཆོར་མ་ཅན་ལ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱད་པར་བབྱིད། ༧

ཁ་ཅིག་ལྷགས་ཀྱི་མཆེབ་ལྷན་པའི་ཁྱི།
གཏུམ་པོས་དབད་ཅིང་ལག་པ་གནམ་དུ་བསྐྱེངས།
དབང་མེད་གཞན་དག་ལྷགས་མཆུ་རྩོན་པོ་དང་།
སེན་མོ་མི་བཟད་ལྷན་པའི་ཁྱ་རྣམས་འཕྱོག། ༩

ཁ་ཅིག་སྤོན་བྱ་སྤྱར་བ་སྣ་ཆོགས་དང་།
ག་སྤྱང་སྤྱང་མ་ནག་པོ་ཁྱི་སྤྱག་དག།
རེག་ན་མི་བཟད་མ་སྤོལ་ཆེར་འབྱིན་པས།
ཟ་བར་བབྱིད་ཅིང་འགྲེ་ལྷོག་སྤྱེ་སྤྱགས་འདོན། ༡༠

ཁ་ཅིག་མདག་མེ་འབར་བའི་ཆོགས་སུ་ནི།
རྒྱན་མི་འཆད་པར་རབ་བསྐྱེགས་ཁ་ཡང་བགྲད།
ཁ་ཅིག་ལྷགས་ལས་བྱས་པའི་བངས་ཆེན་དུ།
སྤྱི་ལྷུགས་འབྲས་ཀྱི་ཅུད་འཕེད་བཞིན་དུ་འཆོད། ༡༡

སྤྱིག་ཅན་དབྱགས་དབྱང་འགགས་པ་ཙམ་ཞིག་གི།
དུས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་རྣམས་དཔྱལ་བ་ཡི།
སྤྱིག་བསྐྱལ་གཞལ་ཡས་ཐོས་ནས་རྣམ་སྟོང་དུ།
མི་འཛིགས་གང་ལགས་རྩོམ་མེད་འཕྱོན་ལོ། ༡༢

དཔྱལ་བ་བྱིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་།
བྱན་དང་བསྐྱགས་དང་གཟུགས་སུ་བབྱིས་རྣམས་ཀྱང་།

འཛིགས་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ན་མི་བཟད་པའི།
རྣམ་སྤྲིན་ཉམས་སུ་ཕྱོང་ན་སྤོས་ཅི་འཚལ། ༥༤

བདེ་བ་ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་སྤྱིད་ཟད་པ།
བདེ་བའི་བདག་པོར་བགྱིད་པ་ཇི་ལྟ་བར།
དེ་བཞིན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱན་གྱི་ནང་ན་ནི།
མནར་མེད་དཔུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རབ་མི་བཟད། ༥༥

འདི་ན་ཉིན་གཅིག་མཉུང་ཐུང་སུམ་བརྒྱ་ཡིས།
རབ་ཏུ་བྱག་བཏབ་སྤྲུག་བསྐྱེད་གང་ལགས་པ།
དེས་ནི་དཔུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཚུང་བུ་ལའང་།
འོལ་ཡང་མི་བགྱི་ཆར་ཡང་མི་ཐོད་དོ། ༥༦

དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ལོ།
བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་ཉམས་སུ་ཕྱོང་ཡང་ནི།
ཇི་སྤྱིད་མི་དག་དེ་ཟད་མ་གྱུར་པ།
དེ་སྤྱིད་སྟོག་དང་བུལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ༥༧

མི་དགའི་འབྲས་འདི་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནི།
ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱད་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི།
ཅི་ནས་དེ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མ་མཆིས་པ།
དེ་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་རྩ་ལ་གྱིས་འབད་པར་མཛོད། ༥༨

དུད་འགྲོའི་སྤྱེ་གནས་ན་ཡང་གསོད་པ་དང་།
བཅིངས་དང་བརྟེན་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལྟ་ཆོགས་པ།

ནི་འགྱུར་དགེ་བ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ནི།
གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་གིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། ༥༧

ཁ་ཅིག་ཟུ་ཏིག་བལ་དང་རུས་པ་བྲག།
ཤ་དང་པགས་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར།
དབང་མེད་གཞན་དག་དོག་པ་ལག་པ་དང་།
ལྷག་དང་ལྷགས་ཀྱི་གདབ་པས་བཏབ་སྟེ་བཞོལ། ༧༠

ཡི་དྲགས་ན་ཡང་འདོད་པས་ཐོངས་པ་ཡིས།
བསྐྱེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་རྒྱན་ཆགས་མི་འཆོས་པ།
བགྲེས་སྒྲོམ་གྲང་བྱོ་ངལ་དང་འཛིགས་པ་ཡིས།
བསྐྱེད་པ་གིན་ཏུ་མི་བཟད་བསྟེན་འཆོལ་ལོ། ༧༡

ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་གྱི་མིག་ཙམ་ལ།
ལྟོ་བ་རི་ཡི་གཏོས་ཙམ་བགྲེས་པས་ཉིན།
མི་གཙང་གྱི་ནར་བོར་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་།
འཆོལ་བའི་མཐུ་དང་ལྷན་པ་མ་ལགས་སོ། ༧༢

ཁ་ཅིག་པགས་རུས་ལུས་གིང་གཅིར་བྱ་སྟེ།
ཏ་ལའི་ཡང་ཏོག་བསྐྱམས་པ་ལྟ་བུ་ལགས།
ཁ་ཅིག་མཆོན་ཞིང་ཁ་ནས་འབར་བ་སྟེ།
ཟས་སུ་འབར་བའི་ཁར་བབས་བྱེ་མ་འཆོལ། ༧༣

སྤྲད་རིགས་འགའ་ནི་རྣག་དང་བྱི་ས་དང་།
ཁྲག་སོགས་མི་གཙང་བ་ཡང་མི་ཉིད་དེ།

ཕན་ཚུན་གདོང་དུ་འཆོག་ཅིང་མགིན་པ་ནས།

ལྷ་བ་བྱང་བ་སྤྲིན་པའི་རྣལ་འཚལ་ལོ། ༧༤

ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་སོས་ཀའི་དུས་སུ་ནི།

ཟླ་བའང་ཆ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་གང་།

ལྷོན་གིང་འབྲས་བུ་མེད་འགྱུར་འདི་དག་གིས།

བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲུང་ཡང་བསྐྱམ་པར་འགྱུར། ༧༥

བར་ཆད་མེད་པར་སྤྲུག་བསྐྱལ་བ་སྟེན་གྱུར་བ།

ཉེས་པར་སྤྲད་པའི་ལས་ཀྱི་ཞགས་པ་ནི།

སྤྲ་བས་བཅིངས་པའི་ལུས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལོ།

ལྷ་སྟོང་དག་དང་ཁྲིར་ཡང་འཆིམ་འགྱུར། ༧༦

དེ་ལྟར་ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱིས་སྣ་ཆོགས་པའི།

སྤྲུག་བསྐྱལ་རོ་གཅིག་ཐོབ་པ་གང་ལགས་པ།

དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་སྤྱོ་པོ་འདྲུངས་དགའ་བ།

སེར་སྣ་འཕགས་མིན་ལགས་པར་སངས་རྒྱས་གསུངས། ༧༧

མཐོ་རིས་ན་ཡང་བདེ་ཆེན་དེ་དག་གི།

འཆིའམོའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཉིད་ནི་དེ་བས་ཆེ།

དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ཡ་རབས་རྣམས་ཀྱིས་ནི།

ཟད་འགྱུར་མཐོ་རིས་སྤྲད་དུ་ཐེད་མི་བགྱི། ༧༨

ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྤྲུག་འགྱུར་བ་དང་།

སྟན་ལ་མི་དགའ་མེ་ཉོག་ཐེད་རྟིང་དང་།

གོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས་དང་ལུས་ལས་ནི།
སྒོན་ཆད་མེད་པའི་རྩལ་འབྱུང་ཞེས་བགྱི་བ། ༧༧

མཐོ་ངེས་འཆིའཕོ་སྒོན་བགྱིད་འཆིལྟས་ལ།
ལྟ་ཡུལ་གནས་པའི་ལྟ་རྣམས་ལ་འབྱུང་སྟེ།
ས་སྟངས་མི་རྣམས་འཆིབས་འབྱུང་བ་དག།
སྒོན་པར་བྱེད་པའི་འཆིལྟས་རྣམས་དང་འདྲ། ༡༠༠

ལྟ་ཡི་འཛིག་རྟེན་དག་ནས་འཕོས་པ་ལ།
གལ་ཏེ་དགེ་བའི་ལྟག་མ་འགའ་མེད་ན།
དེ་ནས་དབང་མེད་དུ་དཔྱེད་ཡི་དྲགས་དང་།
དམུལ་བར་གནས་པ་གང་ཡང་རུང་བར་འབྱུང་། ༡༠༡

ལྟ་མིན་དག་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟ་ཡི།
དཔལ་ལ་སྤང་བྱིར་ཡིད་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེལ་ཆེ།
དེ་དག་སྒོ་དང་ལྟན་ཡང་འགོ་བ་ཡི།
སྒྲིབ་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་མ་མཆིས་སོ། ༡༠༢

འཁོར་བ་དེ་འདྲ་ལགས་པས་ལྟ་མི་དང་།
དམུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་རྣམས་དག་ཏུ།
སྒྲིབ་བ་བཟང་པོ་མ་ལགས་སྒྲིབ་ནི།
གཞོད་པ་དུ་མའི་སྒོ་དུ་གྱུར་ལགས་མཁྱེན་མཛོད། ༡༠༣

མགོ་འམ་གོས་ལ་སྒྲོ་བྱར་མེ་གོར་ན།
དེ་དག་བསྒྲོག་བྱིར་བགྱི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང་།

ཡང་སྲིད་མེད་པར་བགྱི་སྲྲད་འབད་འཚལ་ཏེ།
དེ་བས་ཆེས་མཆོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས། ༡༠༩

ཚུལ་ཁྱིམ་ས་དག་དང་བསམ་གཏན་གཤམ་རབ་ཀྱིས།
མྱ་ངན་འདས་ནི་དུལ་བ་བྲི་མེད་པའི།
གོ་འཕང་མི་རྒྱ་མི་འཆི་ཟད་མི་འཚལ།
ས་ཚུ་མེ་རླུང་ཉི་ཟླ་བུལ་ཐོབ་མཛོད། ༡༡༥

བྲན་དང་ཆོས་རབ་འབྱེད་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་།
དགའ་དང་གིན་ཏུ་སྦྱངས་དང་ཉིང་འཛིན་དང་།
བཏང་སྟོམས་འདི་བདུན་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་སྟེ།
མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་བགྱིད་པའི་དགེ་ཆོག་ས་ལགས། ༡༡༦

གཤམ་རབ་མེད་པར་བསམ་གཏན་ཡོད་མིན་ཏེ།
བསམ་གཏན་མེད་པར་ཡང་ནི་གཤམ་རབ་མེད།
གང་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པས་སྲིད་པ་ཡི།
རྒྱ་མཆོ་གནག་རྗེས་ལྟ་བུར་འཚལ་བར་བགྱི། ༡༡༧

ལུང་མ་བསྟན་པ་བརྩུབ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན།
ཉིམ་འེག་ཉེན་གྱིས་རབ་གསུངས་གང་ལགས་པ།
དེ་དག་རྣམས་ལ་བསམ་པར་མི་བགྱི་སྟེ།
དེ་ཡིས་སློ་ནི་ནི་བར་བགྱིད་མ་ལགས། ༡༡༨

མ་རིག་པ་ལས་ལས་ཏེ་དེ་ལས་ནི།
རྣམ་གཤམ་དེ་ལས་མིང་དང་གཞུགས་རབ་འབྱུང་།

དེ་ལས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་སྟེ་དེ་ལས་ནི།
རེག་པ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱབ་པས་གསུངས། ༡༠༩

རེག་པ་ལས་ནི་ཚོར་བ་ཀྱན་འབྱུང་སྟེ།
ཚོར་བའི་གཞི་ལས་སྲིད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར།
སྲིད་ལས་ལེན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ།
དེ་ལས་སྲིད་པ་སྲིད་ལས་སྐྱེ་བ་ལགས། ༡༡༠

སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་ཕྱ་ངན་ན་ག་དང་།
འདོད་པས་ཐོངས་དང་འཆིད་པ་འཛིགས་སོགས་ཀྱི།
སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཕུང་པོ་གིན་ཏུ་ཆེ་འབྱུང་སྟེ།
སྐྱེ་བ་འགགས་པས་འདི་ཀྱན་འགགས་པར་འགྱུར། ༡༡༡

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི།
གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅིས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ།
གང་གིས་འདི་ནི་ཡང་དག་མཐོང་བ་དེས།
སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རིག་པ་རྣམ་མཆོག་མཐོང་། ༡༡༢

ཡང་དག་ལྟ་དང་འཆོ་དང་རྩེ་ལ་བ་དང་།
དེ་དང་ཉིང་འཛིན་ངག་དང་ལས་མཐའ་དང་།
ཡང་དག་རྟོག་ཉིད་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད།
འདི་ནི་ཞི་བར་བགྱི་སྤྲད་བསྐྱོམ་པར་བགྱི། ༡༡༣

སྐྱེ་འདི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་སྲིད་པ་ཞེས་བགྱི་བ།
དེ་ནི་དེ་ཡི་ཀྱན་འབྱུང་རྒྱ་ཆེན་ཏེ།

འདི་འགོག་པ་ནི་ཐར་པ་ལགས་ཏེ་དེ།
འཐོབ་བགྱིད་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་ལགས། ༡༡༤

དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག།
མཐོང་བར་བགྱི་སྤྲད་ཏྲག་ཏུ་བཅུན་པར་བགྱི།
བར་ན་དཔལ་གནས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་།
ཤེས་པས་ཉོན་མོངས་ཚུབོ་ལས་བརྒལ་གྱི། ༡༡༥

གང་དག་ཚེས་མངོན་བགྱིས་པ་དེ་དག་ཀྱང་།
གནམ་ལས་བབས་པ་མ་ལགས་ལོ་ཏྲག་བཞིན།
ས་རུམ་ནས་འཐོན་མ་ལགས་དེ་དག་སྡོན།
ཉོན་མོངས་རག་ལས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོར་བས། ༡༡༦

བསྐྱེངས་དང་བྲལ་ལ་མང་དུ་གསོལ་ཅི་འཚལ།
ཕན་པའི་གདམས་རག་དོན་པོ་འདི་ལགས་ཏེ།
ཁྱོད་གྱིས་བྲགས་དུལ་མཛོད་ཅིག་བཅོམ་ལྷན་གྱིས།
སེམས་ནི་ཚོས་གྱི་རྩ་བ་ལགས་པར་གསུངས། ༡༡༧

ཁྱོད་ལ་དེ་སྐད་གདམས་པ་གང་ལགས་དེ།
བས་པར་དག་སྒྲོང་གིས་ཀྱང་བགྱི་བར་དགལ།
འདི་ལས་གང་ཞིག་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོ་དེའི།
ཡོན་ཏན་བསྐྱེན་པས་སྐྱེ་ཆོ་དོན་ཡོད་མཛོད། ༡༡༨

ཀུན་གྱི་དགེ་བ་ཀུན་ལ་ཡི་རང་ཞིང་།
ཉིད་གྱིས་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམ་གསུམ་ཡང་།

སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཐོབ་བཞི་སྤྲད་ཡོངས་བསྐྱོས་ནས།
དེ་ནས་དག་བའི་ཡུང་པོ་འདི་ཡིས་ཁྱོད། ༡༡༩

སྒྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ལྷ་མི་ཡི།
འཛིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་ནལ་འབྱོར་དབང་མཛད་ནས།
འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་སྦྱོད་པ་ཡིས།
འགོ་བ་ཉམ་ཐག་མང་པོ་རྗེས་བབྱང་སྟེ། ༡༢༠

འབྱུངས་ནས་ན་ཆ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ནམས།
བསལ་ཏེ་སངས་རྒྱུ་ཞིང་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས།
འོད་དཔག་མེད་དང་འདྲ་བར་འཛིག་རྟེན་གྱི།
མགོན་པོ་སྒྱུ་ཆོད་དཔག་ཏུ་མེད་པར་མཛོད། ༡༢༡

གཤམ་རབ་རྩལ་ཁྲིམས་གཏོང་འབྱུང་གྲགས་ཆེན་བྲི་མ་མེད།
ལྷ་ཡུལ་ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་སྟེང་རྒྱས་མཛད་ནས།
ས་ལ་མི་དང་མཐོ་རིས་ལྷ་ནི་ན་རྩུང་མཆོག།
བདེ་དགས་དགའ་བ་ངེས་པར་རབ་ཏུ་ཞི་མཛད་དེ། ༡༢༢

ཉོན་མོངས་ཉམ་ཐག་སེམས་ཅན་ཆོགས་ཀྱི་འཛིག་སྒྱེ་དང་།
འཆིབ་ཞི་མཛད་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཉིད་བརྟེས་ནས།
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མིང་ཙམ་ཞི་ལ་མི་བསྐྱེངས་པ།
མི་བགྲས་ལོངས་པ་མི་མངའི་གོ་འཕང་བརྟེས་པར་མཛོད། ༡༢༣

བགཤམ་པའི་སྤྲིང་ཡིག་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླ་སྒྱུབ་ཀྱིས། མཛའ་པོ་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྦྱོད་ལ་བསྐྱུར་བ་རྫོགས་སོ། །

ཀྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སའ་རྣེ་དེ་མ་དང་། ལུ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བན་དེ་དཔལ་བཅའ་གས་གྱིས་བསྐྱར་ཅིང་ལུས་ཏེ་གཏན་ལ་
ཕབ་པའོ།

༡༡། བཤེས་པའི་སྤྲིང་ཡིག་ཡལ་སྐད་དུ་བཀྲལ་བ་སློ་དམན་འཇུག་པའི་སློ་ཞེས་བྱ་བ་ བཞུགས་སོ།།

༡༡། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་བྱུང་བ་དག་བཀའ་འདྲིན་མཚུངས་པ་
མེད་པ་དཔལ་ལྷན་སྤྲོ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ཀྱི་རྒྱལ་བྱི་མ་མེད་པ་ལ་མགོ་བོས་རབ་ཏུ་གཏུགས་ཏེ་སློ་གསུམ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་
ཕྱག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པར་མཛད་དུ་གསོལ།

འོག་མིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ན།།

དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད།།

རང་སེམས་ཆོས་སྐྱ་མཛོན་སུམ་སྟོན་མཛད་པ།།

རྩ་བའི་སྤྲོ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།།

འོན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁེེས་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གོ་འཕང་ལ་དགོད་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་གསན་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བྱུང་བར་བཀྱིའོ་སྤྲོ་མ་པའི་
ཀྱན་སློང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས་གསན་པར་བྱ།

དེ་ཡང་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བཤེས་པའི་སྤྲིང་ཡིག་འདི་ཉིད་འཆད་པ་ལ་བཞི། མཚན་གྱི་དོན།
འབྱུང་གྱི་ཕྱག །གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། སུ་ཉི་དཔེ་ཁ། བོད་སྐད་དུ། བཤེས་པའི་སྤྲིང་ཡིག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་གར་ལ་སྤྱིར་སྐད་རིགས་བཞི་ཡོད་པ་ལས། སྤྲིང་ཡིགས་སྤྱིར་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ་
སུ་ཉི་དཔེ་ཁ་ཞེས་གསུངས། འདི་ལོ་ཙྰ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱུར་བ་ན་བཤེས་པའི་སྤྲིང་ཡིག་ཅེས་བརྗོད། བཤེས་པ་
ཞེས་པ་ནི་མཛའ་བཤེས་སམ་གྲོགས་པོ་ལ་གོ། སྤྱིར་གཉེན་བཤེས་ཤེ་ན། གཉེན་ནི་ཉེ་འབྲེལ་དང་། བཤེས་ནི་གྲོགས་པོ་ལ་གོ།

དེས་ན་ཕན་ཚུན་སེམས་དག་འཕྲིམ་མཐུན་པོ་ཡོད་པའི་གྲོགས་པོ་རྣམས་ལ་བཤེས་ཞེས་བརྗོད། འོ་ན་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་
བཤེས་སམ་མཛའ་བཤེས་དེ་སྟུ་རེད་ཅེན། རྒྱལ་པོ་བདེ་སྟོན་བཟང་པོ་ཟེར་བ་དེ་རེད། ཁོང་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་
ཡིན།

དེས་ན་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་རང་གི་མཛའ་བཤེས་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྟོན་བཟང་པོ་ལ་ཕན་པའི་གདམས་ངག་
ཞིག་གནང་དགོས་འདུག་དགོངས་ནས། སྤྱིར་ཁོང་གཉིས་མཛའ་སྦྱང་ཡོད་ཀྱང་། གདམས་ངག་འདི་དངོས་སྟུ་ཞལ་ནས་
གསུངས་པའམ་དངོས་སྟུ་མཛའ་ཕྲད་མཛའ་ནས་གནང་བ་མིན་པར་ཡི་གེ་ལ་བྲིས་ནས་བཏང་བ་རེད། ཡི་གེ་བྲིས་ནས་བཏང་
བ་ལ་སྤྱིང་ཟེར། དེས་ན་བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་གི་སྤྱིང་ཟེར་བ་དེ་ཡི་གེ་བཏང་བ་ལ་གོ་གི་ཡོད། མཛའ་བཤེས་ལ་ཡི་གེ་བྲིས་ནས་
བཏང་བའི་ཡི་གེ་ཞིག་ཡིན་པས་ན་བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་ཅེས་བརྗོད། མདོར་ན་ཁོང་གིས་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་
ནས་ཁོང་གི་གྲོགས་པོ་དེ་ལ་ཁྱེད་རང་གིས་འདི་འདྲ་བྱེད་དགོས། འདི་འདྲ་བྱེད་ཉན་གྱི་མ་རེད། ཁྱེད་རང་གིས་བསམ་སྒོ་འདི་འདྲ་
གཏང་དགོས་ཞེས་གསུངས་ནས་ཡི་གེ་ཞིག་བཏང་བ་རེད།

གཉིས་པ་འབྲུང་གི་ཕྱག་ནི།

འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ལྷ་བས་གཞུང་འདི་སྤྱི་ཏའི་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་བའི་སྐབས་སུ་གཞུང་འདི་འབྲུང་མཐར་ཕྱིན་པའི་
ཆེད་དུ་ཐོག་མར་གསོལ་འདེབས་ཤིག་མཛད་པ་རེད། འདི་ལ་འབྲུང་ཕྱག་ཅེས་བརྗོད། འབྲུང་ཕྱག་དེ་ལ་སྤྲེ་སྟོན་དངོས་འཛིན་གྱི་
ཕྱག་ཀྱང་ཟེར། སྤྱིར་འདུལ་བ་མདོ་སྤྲེ་མདོན་པ་སྤྲེ་སྤྲེ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སོ་སོར་འབྲུང་ཕྱག་མི་འདྲ་བ་ཡོད་རེད།
དེའི་ནང་ནས་ད་ལྟ་བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་འདི་མདོན་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་
པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་གྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འཇམ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་གོས་ཆེན་འཇམ་པོ་དང་སྤྱུ་འཇམ་པོ་ལྷ་བྱུ་ལ་འཇམ་
ཟེར་གྱི་ཡོད། ད་ལྟའི་སྐབས་སུ་འཇམ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཉན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པའི་
ཟུག་རྩ་ཀྱང་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་ན་འཇམ་ཞེས་བརྗོད། དཔལ་ཞེས་པ་ནི་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ལ་གོ། རང་དོན་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་
པ་དང་གཞན་དོན་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་སྤྱིར་བྱུང་མཐུན་ལ་དཔལ་ཞེས་བརྗོད། གཞོན་ནུ་

ཞེས་པ་ནི། མི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་ཀླས་འགྲོ་གི་ཡོད་པེད། ཀླས་པའི་ཆོ་སྒྲི་དང་སོ་ལ་སོགས་པ་མར་འབྲིགས། འོན་ཀྱང་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་ལ་སྒྲུབ་གེས་པ་དང་རྒྱུད་པ་སོགས་མ་མཆིས། ཁོང་དུས་ཀྱན་ཏུ་གཞོན་ནུ་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་
ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་བྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་ལོ་ཙཱ་བས་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ། ཐོག་མར་དགེ་བ་ལྡན་གྱི་དོན། བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན། མཐའ་མར་དགེ་བ་
མཐུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཉན་པར་བསྒྲུལ་བ། ཁེངས་པ་སྒྱུངས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་ཉན་རིགས་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་དགེ་འོས་བདག་གིས་ནི།།
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་བསྟན་ལས་བྱུང་བའི།།
བསོད་ནམས་འདུན་སྒྲིབ་འཕགས་པའི་དབྱངས་འདི་དག།
ཅུང་ཟད་ཅིག་བསྐྱེད་སྒྲོལ་གྱིས་གསན་པར་རིགས།། ༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་དགེ་འོས་ཞེས་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྦྱོང་བཟང་པོ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་གོགས་པོ་ལ་གོ་བ་
ཡིན། རྒྱལ་པོ་བྱོད་རང་ཡོན་ཏན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྩེ་ལུན་པ།
བསམ་པའི་ཀུན་སྒྲོང་ཡག་པོ། དམ་པའི་ཆོས་ལ་དད་པ་དང་གྲུས་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན། ཡོན་ཏན་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་
བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ནས་དགེ་བར་འོས་པ་ཞེས། དགེ་བའི་ཆོས་འདི་བཤད་ན་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ། དགེ་བའི་ཆོས་བཤད་འོས་པ་
ཞིག་རེད་ཅེས་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྦྱོང་བཟང་པོ་བྱོད་རང་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟར་དང་ལུན་པས། བདག་གིས་ནི་ཞེས་སློབ་དཔོན་ལྷ་སྒྲུབ་
བདག་གིས་ནི། རྒྱལ་པོ་བྱོད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཤིག་བཤད་གྱི་ཡིན། དམ་པའི་ཆོས་ཇི་འདྲ་ཞིག་འཆད་ཅེ་ན། བདེ་བར་གཤེགས་
པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུ་མ་ལྟར་འདས་ཀྱི་གསུང་གིས་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་བ། སློབ་མ་རྣམས་ལ་འགལ་སྐྱེན་མི་དགེ་བ་
སྤང་དགོས་ཚུལ། མཐུན་སྦྱེན་དགེ་བ་ཉམས་སུ་སྤང་དགོས་ཚུལ། འདི་ལྟར་བྱས་ན་ཐར་པ་འཐོབ་ཚུལ། འདི་འདྲ་བྱས་ན་ངན་
སོང་དུ་ལྷུང་ཚུལ་བཅས་གསུངས་བཞག་པའི་མདོ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་དེ་སློབ་དཔོན་ལྷ་སྒྲུབ་བདག་གིས་
བཤད་གྱི་ཡིན།

སྒྲོབ་དཔོན་ཁོང་གིས་གསུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་རང་ལ་བསོད་ནམས་དང་དགེ་བ་ཡག་པོ་བསྐྱབ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པའི་འདུན་པ་ཞིག་བྱུང་ནས་ཀླུ་བྱུང་བདག་གིས་ཚེས་འདི་བཤད་གྱི་ཡོད། འོན་ཀང་བཤད་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། འཕགས་པའི་དབྱངས་འདི་དག་ཅིས་དོན་མེད་གྱི་ཚིག་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་གཏི་མུག་སྦྱིད་བྱེད་དང་། དག་འབྱལ་གྱི་གཏམ་མིན་པ། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བཤད་གྱི་ཡིན། འོན་ཇི་ཅམ་ཞིག་འཆད་ཅེ་ན། མང་པོ་མིན་པར་ཅུང་ཟད་ཅིག་བསྐྱབས་པ་སྟེ་མཉམ་དུ་འགྲིགས་ནས་ཡག་པོ་ཞིག་བཤད་གྱི་ཡིན། ང་རང་གི་ཀུན་སྒྲོང་ཡག་པོ་བསམ་པ་ཡག་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡག་པོ་ཉན་དགོས་གསུངས་པའོ།

གསལ་པར་རིགས་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་བཏང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཁྱེད་རང་གིས་རྒྱ་ཚོག་ཡག་པོ་གཏད་ནས་ཉན་དགོས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར། འདིའི་ནང་དུ་ཚོས་བསྐྱབས་ན་ཡག་པོ་ཡོད་པ། མི་དགེ་བ་སྤངས་ན་ཡག་པོ་ཡོད་པ། བསམ་པའི་ཀུན་སྒྲོང་འདི་འདྲ་བསྟན་ན་ཡག་པོ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད་པས། ངས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཁྱེད་རང་གིས་ཀྱང་སྒྲོབ་དཔོན་ཀླུ་བྱུང་གིས་ལྟག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་འདི་འདྲ་གསུངས་སོང་ཨ། འདི་ང་རང་གི་སེམས་ལ་གཞག་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་གིས་ཀྱང་ལྟག་བསམ་རྣམ་དག་བྱེད་དགོས། ཁོང་གིས་སྟོན་པ་མི་དགེ་བ་སྤོངས་དགེ་བ་སྐྱབས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྤང་དགོས་བསྐྱབ་དགོས་བསམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་སྒྲོལ་ག་པོ་བཏང་ནས་ཁྱེད་རང་གིས་ངའི་ཁ་ལ་ཉན་དགོས་རེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཁེངས་པ་སྐྱུང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་ཉན་རིགས་པར་གདམས་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་གི་སྒྲོ་ནས་ཁེངས་པ་སྐྱུང་བ། དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཁེངས་པ་སྐྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ནས་ཁེངས་པ་སྐྱུངས་ཞེས་པ་ནི། ངའི་ཚིག་འདི་དཔེ་རྒྱ་ཆེན་པོ། ཡག་པོ། ལྷན་པོ། གྲ་ཆགས་པོ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ན། ང་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྟན་གྱི་ཡོད་པས་མི་ལེགས། དེས་ན་དཔེ་ཆ་འདི་རྩོམ་པའི་སྐྱབས་སུ་ཁེངས་པ་སྐྱུངས་པ་དང་ཉམ་ཆུང་བྱས་ནས། བདག་ཉིད་དེ་ཅམ་ཡག་པོ་མེད་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་ཉན་ན་ཡག་པོ་ཡོད་གསུངས་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྐྱ་གཟུགས་ཤིང་ལས་ཀྱང་།
བགྱིས་པ་ཅི་འདྲ་འདྲ་རུང་སྟེ་མཁས་པས་མཚོད།

དེ་བཞིན་བདག་གི་སྟན་ངག་འདི་ངན་ཡང་།།

དམ་ཚུལ་བརྟུན་པ་བཏུང་སྤྲོད་མི་བཞི།། ༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་བདེ་བར་གསལ་གསལ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་འཕྲུལ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐྱེ་གཟུགས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱེ་འདྲ་ནམས་ལ་གྲུས་པ་སྐྱེ་དགོས། དེ་ཡང་རྒྱ་དམན་པ་ཤིང་ལས་ཀྱང་བཞིས་པ་སྟེ། ཤིང་ལས་བཞེས་བཞག་པ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་དེ་ལ་གྲུས་པ་བྱེད་དགོས། ཤིང་དེ་རྩ་ཆེན་པོ་མིན་ན་ཡང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱེ་གཟུགས་དེ་རྩ་ཆེན་ཡིན་པས། དེ་ལ་མཚོན་པ་ལུལ། གསོལ་བ་བཏབ། གྲུས་པ་སྐྱེ་དགོས།

དེ་ནས་ཅི་འདྲ་འདྲ་རུང་སྟེ་ཞེས་པ་ནི། ཤིང་ལས་བཞེས་བཞག་པ་དེ་ཡང་ཁ་གསལ་གཟི་བརྟུན་ཆེན་པོ། ཚོན་ཡག་པོ་བཏང་བཞག་པ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་། ཡང་ན་ཚོན་ཐབས་ཆག་བཏང་བཞག་པ་སྐྱོས་པ་མེད་པ། དུག་དང་ཞབས་དང་ཞལ་ནམས་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་སྟེ། མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་དེ་ཡར་བཤམས་ནས། དེའི་མདུན་ལ་མཚོན་པ་ལུལ། དེ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ། དད་པ་དང་མོས་གྲུས་བྱེད་ཀྱི་རེད། དེ་ལ་དད་པ་དང་མོས་གྲུས་སྐྱེ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྐྱེ་གཟུགས་དེ་ཤིང་ལས་བཞེས་བཞག་པ་རྒྱ་དམན་པ་ཡིན་པ་ལ་བསམ་སྟོང་མི་གཏོང་བར། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱེ་གཟུགས་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དེ་ལ་དད་པ་དང་གྲུས་པ་སྐྱེ་དགོས།

དཔེ་དེ་བཞིན་བདག་གི་སྟན་ངག་འདི་ངན་ཡང་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་སྤྱུ་སྐྱེ་བདག་གིས་བརྩམས་པའི་སྟན་ངག་བསྟན་བཅོས་རྒྱུ་ཅུག་ཅིག་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྟོན་བཟང་པོ་ལ་གཏོང་གི་ཡོད་ལ། དེ་ལ་སྟན་ངག་གི་ཚིག་ཤིན་ཏུ་སྟན་པ། རྒྱ་ཆེན་པོ། རོན་ཟབ་པོ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། འདི་ལ་ཁྱེད་རང་གིས་སྤྲུག་པོ་རེད་བསམ་མི་ཉན། དེ་ལྟར་བསམ་མི་ཉན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྩམ་པ་པོ་རང་རང་ཐབས་ཆག་ཅིག་ཡིན་ན་ཡང་རུང་། བརྩམས་བཞག་པའི་ཚིག་བསྐྱེད་པས་སྟོབ་ཡག་པོ་མེད་ན་ཡང་རུང་སྟེ། འདིའི་ནང་གི་རོན་ནམས་གོང་དུ་འཕགས་པའི་དབྱངས་འདི་དག་ཅུང་ཟད་ཅིག་བསྐྱེད་པས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེ་བར་གསལ་གསལ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་འཕྲུལ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་ལས་བྱུང་བའི་དམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཡོད་པའི་བྱིར་ན། དེ་ལ་བཏུང་སྤྲོད་ཅེས་རྒྱ་མཚན་དེའི་བྱིར་ན། རས་བརྩམས་བཞག་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་སྤྲུག་པོ་དང་རོན་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། འདི་ཉན་མི་ཉན་བཅས་བསམ་ཉན་གྱི་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་སྤྲོད་མི་བཞི་ཞེས་སྤྲོད་ར་གཏོང་ཉན་གྱི་མ་རེད། ཡག་པོ་ཉན། འདིའི་ནང་དུ་ཚུས་བཤད་ཡོད་པས། འདི་ཉམས་སུ་སྤངས་ན་པན་གྱི་རེད་བསམ་པ་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཁེངས་པ་སྦྱང་བ་ནི།

ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ནི་སྟན་དགུ་ཞིག།

ཁྱོད་གྱི་ཐུགས་སུ་ཉྩ་ཡང་ཆུད་མོད་གྱི།

དོ་ཐལ་ལས་བགྱིས་དགུང་ཟླའི་འོད་ཀྱིས་ནི།

ཆེས་དཀར་ཉིད་དུ་ཅི་སྟེ་མི་བགྱིད་ལགས། ༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་དུ་ཁྱོད་རང་ཡང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་སྒོ་ལ་ཞུགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ན་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ནི། ཤིན་ཏུ་སྟན་པ། རྒྱ་ཆེན་པོ། མང་པོ་ཡོད་རེད་ལ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་གསུངས་བཞག་པ་རྣམས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་རང་གི་ཐུགས་སུ་ཉྩ་ཡང་ཆུད་མོད་གྱི་ཞེས་ཁྱོད་རང་གི་སེམས་ལ་ཡག་པོ་ཡོད་རེད། ཁྱོད་རང་གིས་དཔེ་ཆ་བལྟས་སྤྱོད་ཡོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་རྣམས་བལྟས་སྤྱོད་ཡོད་པ་དང་། ཁྱོད་རང་གིས་གོ་སྤྱོད་ཡོད་པ་དང་། ཁྱོད་རང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་གྱི་ཡོད་པས། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ལ་ཆུད་ཡོད་རེད། དེས་ན་བདག་གིས་བསྐྱར་དུ་བཤད་པ་ལ་གཅིག་བྱས་ན་དོན་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། ཡིན་ན་ཡང་གཅིག་བྱས་ན་དོན་མེད་པ་མ་རེད།

རྒྱ་མཚན་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། དཔེར་ན་མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་དོ་ཐལ་ཏེ་དཀར་ཅི་འདྲ་པོ་བྱས་བཞག་པའི་དོ་ཐལ་ལས་བགྱིས་པའི་མཆོད་རྟེན་གཅིག་ཡོད་ན། དེ་དཀར་པོ་དཀར་སིང་ངེ་ཡོད་རེད། དེའི་སྟེང་དུ་དགུང་ཟླའི་འོད་ཅེས་ཟླ་བ་ཤར་འོང་བ་ན། ཟླ་བའི་འོད་ཀྱིས་དེ་ལས་ཀྱང་དཀར་གསལ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོད། ཆེས་དཀར་ཉིད་དུ་ཅི་སྟེ་མི་བགྱིད་ལགས་ཞེས་སྟུང་ལས་ཀྱང་ཆེས་དཀར་གསལ་ཉིད་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་རང་གི་ཐུགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་འདི་རྣམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཀྱང་། ཁོང་གིས་བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་འདི་བཏང་བ་ན། ཁྱོད་རང་ལ་གསལ་ཐེབས་ལྟ་བུ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་གི་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གཉིས། མདོན་མཐོ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་དད་པ་བཤད་པ། ལམ་གྱི་རོ་བོའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གང་ལ་དད་པར་བྱ་བའི་གཞི་སངས་རྒྱས་སོགས་རྗེས་བྱས་མདོར་བསྟན་པ། རྗེས་བྱས་བྱི་མ་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཀྱལ་བས་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དང་།

གཏོང་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་རྒྱུ་དྲན་པ་བྱས།

རབ་ཏུ་བཀའ་ཚུལ་དེ་དག་སོ་སོ་ཡི།

ཡོན་ཏན་ཆོག་གི་ཀྱི་རྒྱུ་སྲུ་དྲན་པར་བགྱི། ༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀྱལ་བ་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་གོ་གི་ཡོད། བོད་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དང་བདེ་གཤེགས་ཞེས་པ་ཡང་
སངས་རྒྱས་ལ་གོ་གི་ཡོད། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་གོ། མིང་སོ་སོ་ལ་དོན་སོ་སོ་སྟེ། དེ་ཡང་བདེ་བར་
གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱད་པ་སྤྱད་པ་ལ་འགོ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་
ཉམས་སྲུ་བླངས་ནས། སྤྱད་པ་སྤྱད་པ་ལ་ཐེབས་སོང་བ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་ཁོང་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད།

དེ་ནས་ཐུབ་པ་ཞེས་པ་ནི། ང་རང་ཆོས་ཉོན་མོངས་པའི་དག་པོ་འདི་བཏུལ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ཁོང་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་
དག་པོ་ལ་འཐབ་ཅིང་འཛིངས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་བཏུལ་ཐུབ། ཉོན་མོངས་པ་བཏུལ་ཐུབ་མཁན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་
ཀྱང་ཆེན་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། སྐབས་འདིར་ཀྱལ་བ་ཞེས་པ་ཡང་ལམ་ཆེར་གཅིག་པ་
རེད། ཉོན་མོངས་པ་དང་འཐབ་ནས་ཀྱལ་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཀྱལ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་འོ།

ཀྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་གསུངས་པའི་སྐབས་སྲུ་རྒྱུ་དྲན་པ་བྱས་
གསུངས་ཡོད། རྒྱུ་སྲུ་དྲན་པ་བྱས་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། སངས་རྒྱས་རྒྱུ་སྲུ་དྲན་པ། ཆོས་རྒྱུ་སྲུ་དྲན་པ། དགེ་འདུན་རྒྱུ་སྲུ་
དྲན་པ་དང་གསུམ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྒྱུ་སྲུ་དྲན་པ་ཡིན། དེའི་སྟེང་དུ་གཏོང་བ་རྒྱུ་སྲུ་དྲན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱུ་སྲུ་
པ། ལྟ་རྒྱུ་སྲུ་དྲན་པ་བཅས་རྒྱུ་སྲུ་དྲན་པ་བྱས་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཆེ་དང་པོ་དད་པ་ལ་དགོད་པའི་
ཆེད་དུ་རྒྱུ་སྲུ་དྲན་པ་བྱས་དྲན་དགོས་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བཀའ་བསྩལ་ཏོ།

འོན་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་སྲུ་དྲན་དགོས་ཤི་ན། རྒྱུ་སྲུ་དྲན་པ་བྱས་པོ་དེ་དག་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་དྲན་དགོས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་དྲན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས། མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
རྒྱས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་དགོངས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས། གདུལ་བྱ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་པོ་རེད་བསམས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་སྲུ་དྲན་དགོས།

ཚེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་པ་ནི། སྔ་སྔོན་ཚེས་ཉམས་སྤྲུངས་ན་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཤིམ་གྱིས་སྤངས་ནས།
མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འཕྲོ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོ་བོ་དཔེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་སྤང་འགྲོ་གི་ཡོད་
ཟེད། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དམ་པའི་ཚེས་ཉམས་སྤྲུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བུ་དམ་པའི་ཚེས་
ཉམས་སྤྲུངས་ན་སྤང་བུ་ཀྱི་ཡོད་པ་ཟེད། དེའི་ཕྱིར་ན་དམ་པའི་ཚེས་འདི། མཚོན་པ་འབྲུལ་བའི་སྐྱབས་སྤྲུག་སྤངས་པ་
བཞིན་དུ། སྟོན་པ་སྤྲུལ་མེད་སངས་རྒྱས་ཤིན་པོ་ཆེ། །ཞེས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚེས་འདི་བསྟན་ཡོད་པ་དང་། སྟོབ་པ་སྤྲུལ་མེད་
དམ་ཚེས་ཤིན་པོ་ཆེ། །ཞེས་ཚེས་འདི་ཉམས་སྤྲུངས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱབ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་ཚེས་དེ་དངོས་སྤྲུ་
སྟོབ་པར་བྱེད་པའི་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡིན། ང་རང་ཚོ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་དགོས་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་
བསྐྱབ་དགོས་ན། ཚེས་ཉམས་སྤྲུང་དགོས་ཟེད། ཚེས་ཉམས་སྤྲུངས་ན་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱབ་བུ་དེ་ལྟ་སྤྲུ་
བསམས་ནས་ཚེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སྤྲུང་དགོས་ཟེད།

དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སྤྲུང་པ་ནི། འདེན་པ་སྤྲུལ་མེད་དགེ་འདུན་ཤིན་པོ་ཆེ། །ཞེས་པ་ལྟར། སྔ་སྔོན་སངས་རྒྱས་
དྲན། ཚེས་དྲན། འོན་ཀྱང་ཉམས་ལེན་ཡང་དག་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མང་པོ་སྦྱེས། ལས་ངན་པ་བསགས་ཏེ།
འཁོར་བ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོང་གི་འདུག་ན། དེ་ལ་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་ཤིན་པོ་ཆེ། དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་
དགོས། གང་ཡིན་ཞེ་ན། དགེ་འདུན་གྱིས་གོགས་བྱས་ནས་སྟོན་ལམ་ངན་པ་ལས་ཡར་དྲངས་ནས་སྟོན་ལམ་བཟང་པོ་ལ་
འགོད། གུན་སྟོང་ངན་པ་ལས་ཡར་དྲངས་ནས་གུན་སྟོང་བཟང་པོ་ལ་འགོད། དམ་པའི་ཚེས་མི་དྲན་པ་ལ་དམ་པའི་ཚེས་དྲན་དུ་
བཅུག་ནས་དགེ་འདུན་གྱིས་ཡར་འདྲེན། དེའི་ཕྱིར་ན་འདེན་པ་སྤྲུལ་མེད་དགེ་འདུན་ཤིན་པོ་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་
ཚུལ་གྱིས་དགེ་འདུན་རྗེས་སྤྲུང་དགོས།

དེའི་རྗེས་སྤྲུང་བར་བཤད་ཡོང་བའི་སྐྱབས་སྤྲུག་གཏོང་བ་རྗེས་སྤྲུང་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སྤྲུང་བ། ལྟ་རྗེས་སྤྲུང་བ་
གསུམ་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཟེད། དེ་ལས་གཏོང་བ་རྗེས་སྤྲུང་བ་ཞེས་པ་ནི། སྦྱོན་པ་གཏང་དགོས། ང་རང་གིས་གང་བུ་
བུ་ཡར་དཀོན་མཆོག་ལ་མཚོན་པ་དང་། མར་ངན་སྟོང་ལ་སྦྱོན་པ་བཏང་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་དགོས། བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་ན། ཚེས་ཡང་དག་པ་ཞིག་བསྐྱབས་བུ་དམ་ཚེས་ཡང་དག་པ་ཞིག་བསྐྱབས་ན། འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་
གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་འགྲོ་གི་ཟེད་བསམས་ནས། སྦྱོན་པ་གཏོང་བ་ནི་གཏོང་བ་རྗེས་སྤྲུང་བ་ཟེད།

ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་བྱམ་པ་ནི། གཏོང་བ་སྟེ་སྤྱིན་པ་ཡག་པོ་བཏང་ན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡག་པོ་མ་བསྐྱེད་ན། ལུས་ཏྲེན་
བཟང་ལ་ཡག་པོ་ཞིག་སྤྲང་མི་ཐུབ། དེའི་བྱིར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། དགེ་ཚུལ་སློང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བསྟེན་གྱི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡག་པོ་ཞིག་བསྐྱེད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་མཐོ་དང་ཞི་བ་བྱང་འདས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
འཕྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བྱམ་དགོས།

ལྟ་རྗེས་སུ་བྱམ་པ་ནི། དཔང་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྐྱེད་བར་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་ལྟ་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་བསྟན་ཡོད།
ཁོང་ཚོས་མཁུན་འགྲོ་གི་རེད། ང་རང་གིས་དམ་པའི་ཚོས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་བྱས་ན་གཏོང་གོགས་བྱེད་ཀྱི་རེད། དམ་པའི་
ཚོས་དང་འགལ་བ་བྱས་ན། ཁོང་ཚོ་བྱགས་ཁྲེལ་འགྲོ་གི་རེད་བསམས་ནས་ལྟ་རྗེས་སུ་བྱམ་པ་སྟེ། རྗེས་སུ་བྱམ་པ་དུག་པོ་འདི་
ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་རྗེས་སུ་བྱམ་པར་བགྱི་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་རྗེས་བྱམ་བྱི་མ་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལྟ་རྗེས་སུ་བྱམ་པ། གཏོང་བ་རྗེས་སུ་བྱམ་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་
རྗེས་སུ་བྱམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དགེ་བའི་ལས་ལམ་བརྩུ་པོ་ལུས་དང་ནི།

ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བསྟེན་བགྱི་ཞིང་།

ཆང་རྣམས་ལས་ལྟོག་དེ་བཞིན་དགེ་བ་ཡི།

འཚོ་བ་ལ་ཡང་མངོན་པར་དབྱེས་པར་མཛོད། ། ༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དམ་པའི་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐྱབས་སུ་བྱེད་རང་གི་སྦྱོང་ལམ་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་ཤི་ན། དགེ་བའི་ལས་
ལམ་བརྩུ་པོ་ཞེས་དགེ་བ་བརྩུ་ཡག་པོ་ཞིག་ཉམས་སུ་སྤྲང་དགོས། དགེ་བའི་ལས་ཞེས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་འཛོག་གི་ཡོད་ཅི་ན།
སྟོག་གཙོད་པ་སྤངས་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྤངས་པ་དང་། མི་ཆངས་པར་སྦྱོང་པ་སྤངས་པ་དང་། རྩུན་དུ་སྦྱོང་བ་སྤངས་
པ་སོགས་ནི་དགེ་བའི་ལས་རེད། ལས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པ་ལ་ཐར་པ་དང་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལམ་ལ་འགྲོ་བ་དང་།
ཡང་ང་རང་གིས་སྟོག་པ་མི་དགེ་བ་བྱས་ནས་ལས་བསགས་ན་མ་འོངས་པ་ལ་ངན་སོང་ལ་འགྲོ། རྒྱ་མཚན་དེའི་བྱིར་ན་དགེ་
བའི་ལས་ལམ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

དགེ་བའི་ལས་ལམ་དེ་ལ་བརྩམས་པའི་ནང་ནས། སློག་གཙོད་པ་སྤངས་པ་དང་། མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་སྤངས་པ་དང་། མི་
ཚངས་པར་སྒྱུད་པ་སྤངས་པ་གསུམ་ལུས་ཀྱིས་ཉག་ཏུ་བསྟེན་ནས་བྱ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་རྩྱུན་དུ་སྤྲོ་བ་སྤངས་པ་དང་། བྲ་མ་
དང་། ཚིག་རྩུབ་དང་། རག་ལཱ་ལ་སྤངས་པ་བཅས་ནམ་པ་བཞི་རག་གིས་ཉག་ཏུ་བསྟེན་དགོས། དེ་ཡང་རག་གིས་དུས་རྒྱུན་ཏུ་
རྩྱུན་དང་། བྲ་མ་དང་། ཚིག་རྩུབ་དང་། རག་ལཱ་ལ་སྤྲོ་བ་ལ་ཤོར་གྱི་འདུག་གམ་མི་འདུག་ཅེས་དུས་རྒྱུན་ཏུ་བརྟགས་གིང་
དབྱེད་ནས་བསྟེན་དགོས།

ཡིད་ཀྱིས་བརྟུང་སེམས་དང་། གཞོད་སེམས་དང་། འོག་ལྟ་གསུམ་སྤངས་པ་ལ་བསྟེན་དགོས། བརྟུང་སེམས་ཤེན། མི་
ཞིག་ལ་འོངས་སྒྱུད་ལུས་སུ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེང་ལ་ཐོབ་ན་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་འདོད་ཆགས་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད། གཞོད་
སེམས་ནི། མི་ཞིག་ལ་སྤྲོ་བ་ལྟ་བུར་ན་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། འོག་ལྟ་ཞེན། དམ་པའི་ཚོས་འདི་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡིན་གྱི་
མ་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་གསུམ་སྤངས་པ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་ཉག་ཏུ་བསྟེན་པར་བགྱི་ཞིང་ཞེས་པའོ།

དེ་ལྟར་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བརྩམས་པས། ལུས་ཀྱིས་བསྟེན་དགོས་པ་རྣམས་ལུས་ཀྱིས་བསྟེན། རག་གིས་བསྟེན་
དགོས་པ་རྣམས་རག་གིས་བསྟེན། ཡིད་ཀྱིས་བསྟེན་དགོས་པ་རྣམས་ཡིད་ཀྱིས་བསྟེན་དགོས། དེ་ཡང་སྐྱབས་སྐྱབས་ལ་བྱས་པ་
ཙམ་མ་ཡིན་པར་དུས་རྒྱུན་ཏུ་གཟབ་གཟབ་བྱས་ནས་བསྟེན་དགོས། དུས་རྒྱུན་ཏུ་ལག་ལེན་ཡག་པོ་ཞིག་བསྟར་དགོས་རེད།

དེའི་སྟེང་དུ་ཆང་རྣམས་ལས་ལྷོག་ཅེས་ཆང་འབྲུང་ཉན་གྱི་མ་རེད། ཆང་འབྲུང་ན་ར་བཟི། ར་བཟི་ན་སེམས་བག་མེད་པར་
གྱུར། སེམས་བག་མེད་པར་གྱུར་ན། དགེ་བ་སྐྱབ་པ་ལས་འོག་ །མི་དགེ་བ་སྒྲོང་བ་ལས་འོག་པ་དེ་འདྲ་ཡོང། དེས་ན་ཆང་
རྣམས་ལས་ལྷོག་པ་སྟེ་ཆང་འབྲུང་བ་སྤང་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དགེ་བ་ཡི། །འཚོ་བ་ལ་ཡང་མཛོན་པར་དབྱེས་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ནི། བྱེད་རང་གི་འཚོ་བ་ཟས་གོས་
ནོར་འོངས་སྒྱུད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཚོས་དང་མཐུན་པ། དགེ་བའི་ངང་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་མ་གཏོགས། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་
སྒྲོ་ནས། དཔེར་ན་རྒྱུ་མ་བརྒྱས་ནས་བཞོས་བཞག་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྩོན་པ་འདྲ་པོ་སེམས་ཅན་བསད་ནས་བཞོས་བཞག་པ་ལྟ་བུ་
བྱེད་ཉན་གྱི་མ་རེད། དེས་ན་དགེ་བ་དང་མཐུན་པ་ཚོས་དང་མཐུན་པའི་སྒྲོ་ནས་འོངས་སུ་སྒྱུད་པ་སྟེ་མཛོན་པར་དབྱེས་པར་
མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། འདི་ཡིས་དགེ་བ་བརྩམས་པའི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་ཡི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་པ་སོགས་འབྲས་བུ་
བཟང་པོ་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་ལྟ་རྟེན་སུ་བྱན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་གཏོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི།

ཡོངས་སྤྱོད་གཡོ་བ་སྟིང་པོ་མེད་མཁུན་ནས།།

དགེ་སློང་བྲམ་ཟེ་བཀྱེན་དང་བཤེས་ནམས་ལ།།

སྦྱིན་པ་ཚུལ་བཞིན་སྦྱལ་བ་བྱི་ཕ་རོལ་ཏུ།།

སྦྱིན་ལས་གཞན་པའི་གཉེན་མཚོག་མ་མཆིས་སོ།། ༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཡོངས་སྤྱོད་ནམས་གཡོ་བ་ཟེར་ན་སྐབས་འགར་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་འགར་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དང་།
དེའི་ཕྱིར་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན། དེས་ན་ད་ལྟ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་སྦྱིན་པ་གཏང་བྱུང་ན་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་གཅིག་ལ་མེད་པ་
ཆག་འགོ་གི་རེད། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཡོངས་སྤྱོད་ཡག་པོ་ཡོད་ན་ཡང་དེ་ལ་སྟིང་པོ་དང་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེ་དྲག་ཡོད་མ་རེད།
དེས་ན་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་སྦྱིན་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་གཡོ་བ་ཞེས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་། སྟིང་པོ་མེད་ཅེས་པ་ཕན་ཐོགས་ཞེ་དྲག་
མེད་པ་ཡིན་པ་ཁྱེད་རང་གིས་ཤེས་དགོས། ཁྱེད་རང་གིས་རང་གི་ཡོངས་སྤྱོད་ནམས་ལ་སྟིང་པོ་ཞེ་དྲག་མེད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་
ཡིན་པར་དང་པོར་མཁུན་པར་བྱས་ནས། སྦྱིན་པ་གཏང་དགོས་རེད། སྦྱིན་པ་གཏང་བའི་ཡུལ་སུ་ལ་གཏང་དགོས་རེད་ཅེན།
དགེ་སློང་དང་། དེ་ནས་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་ལ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བྲམ་ཟེའི་རིགས་
དང་། དེ་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་དང་། རྒྱལ་བསྐལ་གྱི་ཞིང་བཀྱེན་པ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་དབུལ་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཟས་གོས་ཀྱིས་ཐོངས་
བསྟུན་པ་དང་། ཕན་ཐོགས་པའི་ཞིང་པ་མ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་དང་བཤེས་ནམས་བཅས་སྐབས་འདིར་སྦྱིན་པ་གཏང་བའི་ཡུལ་
བཞི་གསུངས་པ་དེ་ནམས་ལ་སྦྱིན་པ་གཏང་དགོས། འདིས་སྦྱིན་པ་གཏང་བའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བའོ།

དེ་ནས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཚུལ་ནི། སྦྱིན་པ་ཚུལ་བཞིན་སྦྱལ་བ་བྱི་ཞེས་སྦྱིན་པ་ཡག་པོ་གཏང་དགོས་པ་མ་གཏོགས། སྤྱོད་
པ་རྒྱུ་པོ་དང་། གཞན་ལ་མགོ་བསྐྱོར་བའི་ཆེད་དུ་དང་གནོད་པ་བསྐྱལ་བའི་ཆེད་དུ་བཏང་ན་སྦྱིན་པ་དེ་ཡག་པོ་མ་རེད། འོན་
སྦྱིན་པ་ཡག་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་གཏང་དགོས་ཤིན། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཕ་རོལ་པོ་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་སྟེ། ཕ་རོལ་པོ་ལ་རང་གིས་སྦྱིན་
པ་བཏང་བཞག་པ་དེ་བེད་སྤྱོད་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་ནས་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱིན་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྦྱལ་
བར་བྱིའོ་ཞེས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཚུལ་བཟླས།

དེས་སྐྱིན་པ་གཏང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ། སྐྱིན་ལས་གཞན་པའི་གཉེན་མཚོག་མ་མཆིས་སོ། །
ཞེས་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ལ་འགོ་བའི་སྐྱབས་སུ་གལ་ཏེ་སྐྱིན་པ་བཏང་བཞག་ཡོད་ན། དེ་ཡིས་སོ་སོ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་བར་བྱེད།
དེས་ན་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་གོགས་མཚོག་ཏུ་ཡུར་པ་དང་གཉེན་མཚོག་ཏུ་ཡུར་པ་དེ་སྐྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མ་གཏོགས་གལ་ཏེ་སྐྱིན་པ་
མ་བཏང་བར་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ང་རང་གིས་སེར་སྒྲ་བྱས་ནས་ཉར་བསྟན་ན། དེ་ལ་གང་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་མ་རེད། དེའི་བྱིར་
ན་ཕན་ཐོགས་ཆེ་ཤོས་སྐྱིན་པ་བཏང་བ་དེ་རེད། སྐྱིན་པ་ལས་མཚོག་ཏུ་ཡུར་པའི་གཉེན་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ང་
ཚོས་སྐྱིན་པ་གཏང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་དེ་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་ཐབས་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་
སྐྱིན་པ་གཏང་དགོས་རེད་གསུངས་ནས་གཏོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསྟན།

མདོར་ན་དང་པོར་ལོངས་སྤྱོད་གཡོ་བ་སྟོང་པོ་མེད་མཁུན་ནས་ཞེས་པས་ཀྱང་སྒྲོང་དང་། དགེ་སྒྲོང་བླམ་ཟེ་བཀྱེན་དང་
བཤེས་རྣམས་ལ་ཞེས་པས་སྐྱིན་པ་གཏང་བའི་ཡུལ་དང་། སྐྱིན་པ་ཚུལ་བཞིན་སྤུལ་བའི་ཞེས་པས་སྐྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཚུལ་དང་།
ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱིན་ལས་གཞན་པའི་གཉེན་མཚོག་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་པས་སྐྱིན་པ་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་དང་དགོས་པ་བཅས་
གསུངས་ནས་གཏོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསྟན་པ་ལོ།

གསུམ་པ་ཚུལ་བཞིན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི།

ཁྱོད་གྱི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཉམས་མོད་མི་དམའ།

མ་འདྲེས་མ་སྤྲུགས་པ་དག་བསྟེན་པར་མཛོད།

བཞིན་པའི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ།

ཡོན་ཏན་ཀྱང་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ཡིས་ཚུལ་བཞིན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསྟན་པ་རེད། ཁྱོད་རང་གིས་ཚུལ་བཞིན་ཡག་པོ་བསྟུང་དགོས། ཚུལ་
བཞིན་ཡག་པོ་བསྟུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་པ་བཞི་གསུངས་ཡོད། དང་པོ་སྤྱོད་པ་ཞུས། སྤྱོད་པ་སྤངས་ནས་སྤྱོད་པ་འཇམ་
ཚུལ་བཞིན་དེ་མ་ཉམས་པར་བྱེད་དགོས། དེ་ནས་གཉིས་པ་ནི། མོད་མི་དམའ་བ་ཞེས་ཚུལ་བཞིན་འདི་ཡག་པོ་རྟེན་ཚུགས་པ།
རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཀྱང་སྒྲོང་ཡག་པོ། གཙང་མ་ཞིག་བྱེད་དགོས་རེད། དེ་མ་གཏོགས་མོད་དམའ་བ་སྟེ། ཐབས་ཆག་ཅིག །ཉུང་
ཡག་པོ་མེད་པ། ཅུང་ཟད་དམའ་བོ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་གནང་དགོས། ཡོན་ཏན་གསུམ་པ་ནི། མ་འདྲེས་པ་ཞེས་འཛིག་རྟེན་གྱི་

བྱ་བའམ་ལམ་དང་མ་འདྲེས་པ་ཞིག་གནང་དགོས། དཔེར་ན་སོ་སོས་ཚུལ་བྱིས་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་
ན་གཞན་གྱིས་བརྩི་བཀྱར་ཡག་པོ་བྱེད་ཀྱི་རེད་བསམ་པའི་ཀུན་སྨོང་རྣམ་པར་མ་དག་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་ཞིག་དགོས།

བཞི་པ་མ་སྒྲགས་པ་ཞེས་པ་ནི། གཞན་ལ་མགོ་བསྐྱོར་གཏང་ཡག་གི་ཀུན་སྨོང་དང་། ཚུལ་བྱིས་པ་འཆལ་བའི་རྒྱ་ཉན་
མོངས་པའི་ཀུན་སྨོང་དན་པ་སོགས་སྒྲིན་གྱི་ཆས་མ་སྒྲགས་པ་གནང་དགོས། དེས་ན་ཚུལ་བྱིས་པ་ཡག་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་མ་
ཉམས་པ་དང་གཅིག་མོད་མི་དམའ་བ་དང་གཉིས། མ་འདྲེས་པ་དང་གསུམ། མ་སྒྲགས་པ་དང་བཞི་རྣམས་བསྟེན་པར་མཛོད།
ཅེས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་པ་ཚུལ་བྱིས་པ་གཙང་མ་ཡག་པོ་ཞིག་བསྐྱེད་དགོས་ཞེས་འདི་ཡིས་ཚུལ་བྱིས་པ་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་འོ།

དེའི་རྗེས་སུ་ཆོག་ཤང་གཉིས་གྱིས་ཚུལ་བྱིས་པ་ཡག་པོ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན། ཚུལ་བྱིས་པ་གང་བྱས་ནས་
བསྐྱེད་དགོས་ཤིན། ཚུལ་བྱིས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་རེད། དེ་ཡང་ཉིང་རེ་འཛིན། བྱམས་སྤྱིང་རྗེ། དད་པ་མོས་གུས།
དམ་པའི་ཚོས་མཐར་ཐྱིན་པ། མདོན་ཤེས་རྒྱ་འཕྱུལ། ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ནི་ཚུལ་བྱིས་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ཚུལ་བྱིས་པ་ཡག་པོ་བསྐྱེད་དགོས།

དཔེར་ན། བྱིས་པ་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱ་ས་བཞིན་དུ། །ཞེས་ས་གཞི་འདི་ལ་རྒྱ་བ་སེམས་ཅན་མི་དང་དུང་འགོ་ལ་སོགས་པ་
ཐམས་ཅད་བརྟེན་ཡོད། ས་གཞི་འདི་མེད་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་འགོ་མི་བྱུང། མི་རྒྱ་བ་ཤིང་དང་བྲག་དང་རི་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་
ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་ས་གཞི་འདི་ལ་བརྟེན་ཡོད། ས་འདི་མེད་ན་དེ་དག་གནས་ས་མེད། དེས་ན་རྒྱ་བ་དང་མི་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་ས་
འདི་ལ་བརྟེན་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བྱིས་པ་དེ་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་རེད། ཚུལ་བྱིས་པ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་ཡག་པོ་ཡོང་བ་དང་། ཚུལ་བྱིས་པ་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པའམ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེའི་བྱིར་ན་ཚུལ་
བྱིས་པ་ཡག་པོ་བསྐྱེད་དགོས།

མདོར་ན་དེ་དག་གིས་དད་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་རེད། དེ་ཡང་དད་པ་ལ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་སྦྱོར་དགོས་རེད་ཅེས།
རྗེས་སུ་དྲན་པ་དུག་གི་སྒྲོན་ནས་དད་པ་ལ་སྦྱོར་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་ཆོག་པ་བཅད་གཅིག་གིས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དུག་པོ་མདོར་
བསྟན། དེ་ཡི་རྗེས་སུ་ཆོག་པ་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་ལྟ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསྟན། དེའི་རྗེས་སུ་ཆོག་པ་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་
གཏོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསྟན། དེའི་རྗེས་སུ་ཆོག་པ་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་ཚུལ་བྱིས་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསྟན་ནས་དད་པ་ལ་
སྦྱོར་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་དག་གི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་དབྱུགས་
དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

སྤྱིན་དང་ཚུལ་བླིམས་བཟོད་བཙོན་བསམ་གཏན་དང་།

དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་གཞལ་མེད་པ་རོལ་བྱིན།

འདི་དག་རྒྱས་མཛོད་སྤྱིན་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡི།

པ་རོལ་བྱིན་པ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་མཛོད། ་

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ལམ་དངོས་བསྟན་པ་རེད། ལམ་དངོས་དེ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་ཡོད། དེ་ཡང་
དང་པོར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་མདོ་ཙམ་བསྟན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་རིམ་བཞིན་རྒྱས་པར་བསྟན་ཡོད། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་པོ་
གང་ཞེ་ན། སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། ཚུལ་བླིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། བཙོན་
འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །དེ་རྣམས་དང་
པོ་མིང་གི་སྒྲོ་ནས་མདོ་ཙམ་སྒྲོས་པ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་པོ་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན། གཞལ་དུ་
མེད་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་རེད། དེའི་བྱིར་ན་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་བཛོད། དེ་ལྟ་བུའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
དུག་པོ་འདི་དག་རྒྱས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྟོད་བཟང་པོ་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱུ་སྦྱབ་གྱིས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡང་རྒྱལ་
པོ་བྱེད་རང་གིས་སྤྱིན་པ་ཡག་པོ་བཏང་། ཚུལ་བླིམས་ཡག་པོ་བསྟུངས། བཟོད་པ་ཡག་པོ་བསྒྲོམས། བཙོན་འགྲུས་ཡག་པོ་
བརྩམས། བསམ་གཏན་ཡག་པོ་བསྒྲོམས། ཤེས་རབ་ཡག་པོ་འཕེལ་བཅུག་ནས་འདི་དག་རྒྱས་པར་མཛོད་དགོས་ཞེས་བསྟུང་
བྱ་གནང་བའོ།

འོན་དེ་དག་རྒྱས་པར་མཛོད་ན་ཕན་པ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱིན་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་འཁོར་བ་འདི་རྒྱ་མཚོ་
ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ཞིག་འཐོབ་དགོས། དེའི་བྱིར་ན་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
དུག་པོ་འདི་ལ་བཙོན་འགྲུས་བྱ་དགོས། འདིས་འཁོར་བའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་ན་ག་རེ་འཐོབ་ཀྱི་རེད་ཅེ་ན། རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་

མཛོད་ཅེས་སངས་རྒྱུ་གྱི་གོ་འཕང་འཛོལ། དེའི་ཕྱིར་ན་པ་ལོ་ལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲུག་པོ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཡག་པོ་གནང་དགོས་
གསུངས་ནས་པ་ལོ་ལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དྲུག་ སྦྱིན་པ། ལྷུ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་རྒྱས་
པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་ལ་པ་དང་མ་དག་མཆོད་བྱེད་པའི།།

རིགས་དེ་ཆངས་བཅས་སྟོབ་དཔོན་བཅས་པའང་ལགས།།

དེ་དག་ལ་མཆོད་གྲགས་པར་འགྱུར་བ་དང་།།

སྤང་མ་ལ་ཡང་མཐོ་རིས་འགྱུར་བ་ལགས།། ༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། པ་ལོ་ལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲུག་ལས་དང་པོ་སྦྱིན་པའི་པ་ལོ་ལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྟན་པ་ནི། གང་ཞིག་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་
དགོས་ཤེ་ན། པ་དང་མ་དག་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ནས་སྦྱིན་པ་གཏང་དགོས། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་དག་སྟོང་
དང་། བྲམ་ཟེ་དང་། བཀྱེན་པ་དང་། བཤེས་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་སྤུལ། སྦྱིན་པ་བཏང་ན་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད། དེ་ལྟ་བུ་
མཆོད་པ་བྱེད་པའི་མི་དེ་ཆངས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་མི་དཔེ་གཙང་མ། མི་ཡག་པོ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་མི་དེ་སྟོབ་དཔོན་དང་
བཅས་པའང་སྟེ། དག་རྒྱན་ཡོད་པ། ལམ་ནོར་བ་ལ་མི་འགོ་མཁན། ལམ་བཟང་པོ་ལ་འགོ་མཁན་ཞིག་ལགས་པའམ་ཡིན།
དེའི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་གཏང་དགོས་རེད།

འོན་དེ་དག་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་ན་ག་རེ་པན་གྱི་རེད་ཅེ་ན། ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་སྤུལ་ནས་སྦྱིན་པ་བཏང་ན། ཆོ་འདིའི་
དབང་དུ་བྱས་ན་སྟན་གྲགས་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད། དེ་ཡང་མི་དེ་ཡག་པོ་འདུག །མི་དེ་དཔེ་བཤེན་པ། མི་དེ་སྦྱིང་སྟོབས་ཆེན་པོ།
མི་དེ་དྲང་པོ། མི་དེ་ལྷག་བསམ་ཅན། མི་དེ་བསམ་སྟོ་གཏོང་ཤེས་མཁན། མི་དེ་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་བྱིན་གཞོ་བ། མི་ཡག་པོ་ཞིག་
འདུག་ཅེས་གྲགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ནས་སྤང་མ་སྟེ་སྦྱིན་པ་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་མཐོ་རིས་སྤྱི་བར་འགྱུར་བ་ལགས། དེ་ཡང་སྦྱིན་
པ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོ་ཕྱི་མར་མཐོ་རིས་ལྷའི་ལུས་དང་མི་ཡི་ལུས་ཐོབ་ནས་སྦྱིན་པ་བཟང་པོ་ལེན་གྱི་རེད། རྒྱ་མཚན་དེའི་
ཕྱིར་ན་སྦྱིན་པ་གཏང་དགོས་ཞེས་པ་ལོ་ལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲུག་གི་ནང་ནས་སྦྱིན་པའི་པ་ལོ་ལ་ཏུ་བྱིན་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བཞི། བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བ། མཐུན་ཕྱོགས་བག་ཡོད་བསྐྱེད་བ།
བག་ཡོད་པའི་ཕན་ཡོན་དཔེས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འཆོ་དང་ཆོམ་རྒྱན་ལའི་གཤམ་པ་བརྟུན་དང་ནི།

ཆང་དང་དུས་མིན་ཟས་ལ་ཆགས་པ་དང་།

མལ་སྟན་མཐོ་ལ་དགའ་དང་སྒྲུ་དག་དང་།

གར་དང་ཐེང་བའི་བྱེད་པར་རྣམ་སྤྲོད་ཞིང་། ༡༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ཡིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྟུན་པ་རེད། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། བག་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། བརྟུན་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅས་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བརྟུན་ཡོད་པ་ལས།
དང་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་ཡོད་པ་ནི། དང་པོ་འཆོ་དང་ཞེས་སྟོག་གཅོད་པ་ཡིས་མཆོན་ནས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་
བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱ་བ་དང་། གཉིས་པ་ཆོམ་རྒྱན་ཞེས་སྒྲིབ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་གོ། དེ་ཡང་འཇབ་བྱས་མ་བྱིན་པར་
ལེན་པ་རྒྱུ་བརྒྱས་པ་དང་། དེ་ཙམ་མིན་པར་ཆོམ་ཟེར་ན་ཇག་པ་ལྟ་བུ་བཅོམ་ནས་འཕྲོག་པ་ལ་གོ་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོམ་
རྒྱན་ཀྱི་ལས་མི་བྱ་བ་དང་། གསུམ་པ་ལའི་གཤམ་པ་ཞེས་མི་ཆངས་པར་མ་སྒྲུད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ཡང་གཅོ་བོ་འདོད་པ་ལོག་
པར་གཤམ་པ་མི་བྱ་བ་ལ་གོ། དེ་ཡང་བྱིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རང་གི་ཆུང་མ་ལ་མི་ཆངས་པར་སྒྲིབ་པ་དེ་གཞན་པ་ཡོད་ཀྱང་།
གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བབྱེད་པའི་བྱེད་མེད་རྣམས་ལ་མི་ཆངས་པར་སྒྲུད་ན་ལོག་པར་གཤམ་པ་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་
ལའི་གཤམ་པ་མི་བྱ་བ་དང་། དེ་གསུམ་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན། དེ་ནས་བཞི་པ་རྟུན་དང་ཞེས་དག་གི་མི་དགེ་བའི་ནང་
ནས་བརྟུན་སྒྲིབ་སྤངས་པའོ། །བཞི་པོ་དེ་རྣམས་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བརྗོད། དེའི་རྗེས་སུ་གཉིས་པ་བག་ཡོད་
པའི་ཡན་ལག་ཅེས་པ་ནི། གཟབ་གཟབ་བྱས་ནས་སྤངས་ན་ཡག་པོ་བྱེད་བྱེད་པ་དང་། དེ་མ་སྤངས་ན་གཟབ་གཟབ་བྱས་མ་
བྱེད་པ་འདྲ་བོ་གཅིག་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་ཡང་ཆང་དང་ཞེས་ཆང་བརྟུང་ན་ར་བཟེན་ནས་བག་མེད་པ་ཆགས། ཆང་སྤངས་ན་སེམས་
བག་ཡོད་པ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་ཆང་སྤྲོད་པ་དེ་བག་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ།

དེ་ནས་གསུམ་པ་བརྟུན་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་པ་ནི། ར་རང་གི་སེམས་འདི་ལྟོད་པོ་ཉམ་ཆུང་དང་། ཡ་རབས་ཞིག་ལ་
འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་བརྟུན་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ་གསུངས། དང་པོ་དུས་མིན་གྱི་ཟས་ལ་ཆགས་པ་སྤྲོད་བཞི། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་
ཟ་བ་སྤྲོད་པ་ལ་གོ། གཉིས་པ་མལ་སྟན་མཐོ་བ་ལ་དགའ་བ་སྤྲོད་བཞི། སྟན་མཐོན་པོ་ལ་དགའ་བ་སྤྲོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་དེ་

བཞིན་དུ་སྤྲོད་ག་དང་གར་དང་ཐེང་བ་ཞེས་སྤྲོད་གར་ཐེང་བའི་བྱུང་བར་སྤོང་བ་འདི་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བཅིས་པ་ནི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་
ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞི། བག་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་གཅིག་ །བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ་
སྟེ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་ནམས་སྤངས་ནས་སྡོམ་པ་བསྐྱང་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ།།

འོན་ཚུལ་བྱིམས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་དེ་ནམས་བསྐྱང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་ཡན་ཡོན་གང་ཡོད་ཅེན།

དག་བཅོམ་ཚུལ་བྱིམས་རྗེས་སུ་བྱས་པ་ཡི།།

ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་ན།།

གསོ་སྦྱང་འདོད་སྦྱོང་ལྟ་ལུས་ཡིད་འོང་བ།།

སྦྱོང་བ་བྱུང་མེད་དག་ལ་སྦྱོལ་བར་བབྱིད།། ༡༡

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྡོན་གྱི་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ནམས་ཀྱིས་ཚུལ་བྱིམས་རྗེས་སུ་བྱས་པ་ཡི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་བསྐྱང་
བའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྡན་ན་གསོ་སྦྱང་ལ་གནས་པར་འགྱུར། གསོ་སྦྱང་ཞེས་པ་ནི། གསོ་ནི་དགེ་བ་ཞེ་དྲག་མེད་པ་འདི་ཡར་
གསོ་ནས་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་བྱས་ནས་དགེ་བ་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་བ་ལ་གོ། སྦྱོང་ཞེན་སྟོན་པ་མི་དགེ་བ་ནམས་མར་སྦྱོང་
བའི་དོན་ལ་གོ། དེའི་ཕྱིར་ན་གསོ་སྦྱང་ཞེས་བརྗོད།

དེས་ན་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ལ་གནས་ན་གསོ་སྦྱང་ལ་འགོ་གི་ཡོད། གསོ་སྦྱང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
འདོད་པ་ན་སྦྱོང་པའི་ལྟ་ཡི་ལུས་ཡིད་དུ་འོང་བ་འཕྱོང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་ནིང་སོགས་ལ་མི་སྦྱོང་བར་མཐོ་རིས་མི་ཡི་ལུས་རྟེན་བཟང་
པོ་སྦྱོང་བ་དང་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལུས་རྟེན་འཕྱོང་གི་རེད། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་རང་གིས་ཀྱང་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱང་དགོས། སྦྱོང་བ་
དང་བྱུང་མེད་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཚུལ་བར་བབྱི་ཞེས་གཞན་ནམས་ལ་འང་ཚུལ་བྱིམས་ཡག་པོ་བསྐྱང་དགོས་པ་དང་། བསྟེན་
གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་ཡག་པོ་བསྐྱང་བྱུང་བ་དགོས་ཞེས་བསྐྱབ་པོ། །དེ་ནམས་ལ་ཚུལ་བ་བབྱི་བ་སྟེ་སྡོམ་པ་གནང་དགོས་
རེད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བ་ནི།

སེར་སྒྲ་གཡོ་སྒྲ་ཆགས་དང་སྒྲོམ་ལས་དང་།

མངོན་པའི་ད་རྒྱལ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་དང་།

རིགས་དང་གཟུགས་དང་ཐོས་པ་ལང་ཆོ་དང་།

དབང་ཐང་ཆེ་བས་རྒྱགས་པ་དག་བཞིན་གཟིགས། ༡༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཡན་ལག་དེ་བརྟན་ནས། འོན་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
ལ་བར་ཆད་བྱེད་མཁན་གང་ཡོད་ཅེ་ན། འདིར་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་གསུངས་ཡོད། སེར་སྒྲ་དང་གཅིག་གཡོ་སྒྲ་དང་གཉིས།
ཆགས་པ་དང་གསུམ། སྒྲོམ་པ་ལས་དང་བཞི། མངོན་པའི་ད་རྒྱལ་དང་ལྔ། འདོད་ཆགས་དང་དྲུག་གཞི་སྤང་དང་བདུན། རྒྱགས་
པ་བཅས་བརྒྱད་ཡིན་ནོ།

དང་པོ་སེར་སྒྲ་ཞེས་པ་ནི། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་གཏོང་མི་ལུས་པ་ཟས་ནོར་ལ་ཆགས་ཞེན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལ་གོ། གཉིས་པ་
གཡོ་སྒྲ་ཞེས་པ་ནི། གཡོ་ཟེར་ན་རང་ལ་སྒྲོན་ཡོད་པ་སྤྲས་ཤིང་གསང་བ་དང་། སྒྲ་ཟེར་ན་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ལ་ཡོད་ལུལ་བྱས་པ་
ལ་གོ། གསུམ་པ་ཆགས་པ་ཞེས་པ་ནི། བདག་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དང་བྱུང་མེད་སོགས་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའོ། །བཞི་པ་སྒྲོམ་པ་
ལས་ཞེས་པ་ནི། དགོ་སྤྱི་གསུང་དོར་ལ་མི་འཇུག་པའི་ལེ་ལོའོ། །ལྔ་པ་མངོན་པའི་ད་རྒྱལ་ནི། རང་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར་གང་
ཡང་མེད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཅེས་བསམས་ནས་ད་རྒྱལ་བྱུང་བ་ལ་གོ། དྲུག་པ་འདོད་ཆགས་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་
བ་ཟས་ནོར་ཡོངས་སྤྱོད་གཉིན་གྲོགས་རྣམས་ལ་ཆགས་ཞེན་སྦྱེས་པའོ། །བདུན་པ་ཞེ་སྤང་ནི། ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དག་
སོགས་ལ་སྤང་བ་སྦྱེས་པའོ།

བརྒྱད་པ་རྒྱགས་པ་ནི། རྒྱགས་པ་འདི་ལ་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་རིགས་ཀྱིས་རྒྱགས་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱིས་
རྒྱགས་པ་དང་། ཐོས་པས་རྒྱགས་པ་དང་། ལང་ཆོས་རྒྱགས་པ་དང་། དབང་ཐང་གིས་རྒྱགས་པ་བཅས་ལྔ་ཡོད། དང་པོ་ནི། ང་
རིགས་མཐོན་པོ་ཡིན་བསམས་ནས་སེམས་ཁེངས་བསྟན་པ་ལ་རིགས་ཀྱིས་རྒྱགས་པ་ཟེར། གཉིས་པ་ནི། ང་གཟུགས་མཛེས་
པོ་ཡིན་བསམས་ནས་སེམས་ཁེངས་བསྟན་པ་ལ་གོ། གསུམ་པ་ནི། ང་ཡོན་ཏན་མཐོན་པོ་དང་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་ཡིན་བསམས་
ནས་སེམས་ཁེངས་བསྟན་པ་ལ་གོ། བཞི་པ་ནི། ང་ལོ་རྒྱུད་རྒྱུད་ལུས་པོ་གཞོན་པོ་ཡིན་བསམས་ནས་སེམས་ཁེངས་པའོ། །ལྔ་པ་
ནི། ང་དབང་ཐང་ངམ་མངའ་ཐང་ཆེན་པོ་ཡིན་བསམས་ནས་སེམས་ཁེངས་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེར་སྒྲ། གཡོ་སྒྲ། སྒྲོམ་པ་
ལས། མངོན་པའི་ད་རྒྱལ། འདོད་ཆགས། ཞེ་སྤང་། རྒྱགས་པ་རྣམས་དག་བཞིན་དུ་གཟིགས་ནས་སྤང་དགོས་ཞེས་ཆོགས་སུ་

བཅད་པ་འདི་ཡིས་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་བྱོགས་ཏེ་ཚུལ་བྱིམས་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཚོས་ནམས་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་མཐུན་བྱོགས་བག་ཡོད་བསྐྱབ་པ་ནི།

བག་ཡོད་བདུད་རྩི་འི་གནས་ཏེ་བག་མེད་པ།།

འཆིབ་འི་གནས་སུ་བྱབ་པས་བཀའ་སྦྱལ་ཏེ།།

དེ་བས་ཁྱོད་ཀྱིས་དག་ཚོས་སྤེལ་སྤྲད་དུ།།

གྲུས་པས་རྟག་རྟུ་བག་དང་བཅས་པར་མཛོད།། ༡༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་ཚུལ་བྱིམས་ལ་པན་འདོགས་མཁན་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བྱོགས་བག་ཡོད་ཡིན། དེ་ཡང་
སེམས་དྲན་ཤེས་བག་ཡོད་ཡག་པོ་ཞིག་བྱས་བྱབ་ན་ཉ་ཅང་གི་པན་ཐོགས་པོ་ཡོད་རེད། དེས་ན་བག་ཡོད་འདི་དབུས་ན་ལྟ་
བདུད་རྩི་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། བག་མེད་པ་དེ་འཆིབ་འདྲ་པོ་རེད། བག་མེད་པ་དེ་སྤྲུག་པོ་ལ་མ་གཏོགས་ཡག་པོ་ཞིག་ལ་འགོ་བྱབ་ཀྱི་
ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་བག་ཡོད་པའི་པན་ཡོན་དང་བག་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་འདི་ནམས་བྱབ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྦྱལ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལས།

བག་ཡོད་བདུད་རྩི་འི་གནས་ཡིན་ཏེ།།

བག་མེད་འཆིབ་འི་གནས་ཡིན་ནོ།།

བག་ཡོད་འཆིབ་མི་འགྱུར་ཏེ།།

བག་མེད་པ་ནི་རྟག་རྟུ་འཆི། །ཞེས་སོ།།

རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་དག་བའི་ཚོས་ཡར་སྤེལ་བ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་ནམ་པར་དག་པ་བསྐྱངས་ནས་དག་
བའི་བྱ་བ་ཡག་པོ་བསྐྱབ་བྱབ་པའི་སྤྲད་དུ། གྲུས་པ་དང་བཅས་པས་དམ་པའི་ཚོས་ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ལ་དུས་རྟག་རྟུ་བག་ཡོད་
དང་བཅས་པར་མཛོད་ཅེས་སེམས་བག་ཡོད་བྱ་དགོས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་བག་ཡོད་པའི་པན་ཡོན་དབུས་བཤད་པ་ནི།

གང་ཞིག་སྒྲིན་ཆད་བཀ་མེད་གྱུར་པ་ལ།
ཕྱིས་ནས་བཀ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་།
ཟླ་བ་སྒྲིན་བྲལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ།
དགའ་བོ་སོར་སྤོང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། ༡༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་བའི་སྐབས་སུ་བག་ཡོད་ཡག་པོ་བསྟེན་ན་འབྲས་བུ་ཡག་པོ་ཡོང་བའི་དཔེ་སྒྲིན་མའི་ལོ་རྒྱུས་
དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡང་དང་པོ་ར་རང་གི་སེམས་བཀ་མེད་པར་འགོ་བ་དང་། ཕྱིས་ནས་ཉ་གོ་ནས་བག་ཡོད་དྲན་
ཤེས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན་ཟླ་བ་དེ་དང་པོར་སྒྲིན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་སོང་བ་རེད། དེ་ནས་སྒྲིན་འདི་རྒྱུད་གིས་ག་
ལེར་དེད་ནས་ཟླ་བ་འདི་དཔེ་གསལ་བོ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིན་མ་སེམས་བཀ་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ། ཕྱིས་ནས་བག་
ཡོད་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ལས། ཟླ་བ་སྒྲིན་ལས་བྲལ་བ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་མཛེས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་རེད།

འོན་དེ་ལྟ་བུ་སུ་བྱུང་ཡོད་ཅེན། འདོད་ཆགས་ཅན་གཙུང་དགའ་བོ། ཞེ་སྤང་ཅན་སོར་མོའི་སྤོང་བ། གཉི་མུག་ཅན་མཐོང་
ལྡན། ཉོན་མོངས་པ་ཆམ་ཉམ་དུ་ཡོད་པ་བདེ་བྱེད་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་འདོད་ཆགས་ཅན་ཙུང་དགའ་བོ་ནི། རང་གི་རྒྱུད་མ་ལུ་ཏ་
རི་ཀ་ལ་ཆགས་ནས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཡང་། རྗེས་སུ་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་ནས་དགྲ་བཙུམ་པ་ཐོབ་པ་རེད།

གཉིས་པ་ཞེ་སྤང་ཅན་སོར་མོའི་སྤོང་བ་ནི། ཁོ་རང་གི་དགོ་ཤོ་གྱིས་མགོ་བསྐྱོར་བཏང་ནས་མི་དགུ་བརྒྱ་དང་དགུ་བརྒྱ་གོ་
དགུ་བསད་བཞག་པ་རེད་དེ། རྗེས་སུ་འགྱོད་པ་སྦྱེས། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས། ཆོས་ཐོས། ཆོས་ཉམས་སུ་སྤངས་ནས་
དགྲ་བཙུམ་པ་ཐོབ་པ་རེད།

གསུམ་པ་གཉི་མུག་ཅན་མཐོང་ལྡན་ནི་རྒྱལ་པོ་མ་སྦྱེས་དགྲ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། རྒྱལ་པོ་མ་སྦྱེས་དགྲ་ལ་བདུད་ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་
མགོ་བསྐྱོར་བཏང་བ་རེད། དེ་ཡང་ལྷས་ཀྱིན་གྱིས་མ་སྦྱེས་དགྲ་ལ་ཁྱོད་རང་རྒྱལ་པོ་བྱེད། ངས་སངས་རྒྱུས་བྱེད་ཡོང་། ངས་
སངས་རྒྱུས་བཙུམ་ལྡན་འདས་མེད་པར་བཟོ་ཡོང་། ཁྱོད་རང་གིས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་མེད་པར་བྱས་ན། ང་རང་
གཉིས་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱུས་དང་། གཅིག་གིས་རྒྱལ་པོ་བྱས་ན་ཡག་པོ་ཡོད་ཟེར་ནས་མགོ་བསྐྱོར་བཏང་། དེ་ནས་མ་སྦྱེས་
དགྲས་ཁོ་རང་གི་ལ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་བཀོངས་བཞག་པ་ཡིན་པས་མཆོམས་མེད་པའི་ལས་བསགས་ཀྱང་། ཕྱིས་སུ་འགྱོད་
པ་སྦྱེས། བག་ཡོད་པ་དང་ལྡན་པ་བྱུང་ནས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་རེད། བཞི་པ་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀ་ཅན་བདེ་བྱེད་ནི།

ལུང་མེད་གཅིག་ལ་ཆགས་ནས་རང་གི་མ་བསད་ཀྱང་། རྗེས་སུ་འགྱོད་པ་སྒྲིམ་ནས་ལྷ་ཡི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་རང་རང་ཚོ་ཡང་སྒྲོན་སེམས་བག་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མང་པོ་སྒྲིམ། ལས་རན་པ་མང་པོ་བསགས་ཡོད་ན་ཡང་། ཕྱིས་ནས་བག་དང་ལྡན་པ་བག་ཡོད་པ་བྱས་ན་ཡག་པོ་ཡོང་། དེས་ན་རང་རང་ཚོས་ཚུལ་གྲིམས་ཡག་པོ་བསྒྲུབ་། ཏྲག་ཏུ་དྲན་ཤེས་དང་བག་ཡོད་ཡག་པོ་གནང་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡིས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གི་ནང་ནས་སྒྲིན་པ་དང་ཚུལ་གྲིམས་གཉིས་ཞུས་གྲུབ་པ་འོ། །

གསུམ་པ་བཟོད་པ་ལ་བཞི། རྒྱ་ཁོང་ཁྱོ་སྤྲང་བར་གདམས་པ། འབྲས་བུ་འཁོན་འཛིན་སྤྲང་བ། ཞར་ལ་གཞི་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཁྱོ་བའི་རྒྱུན་ཆིག་རྩུབ་སྤྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འདི་ལྟར་བཟོད་མཚུངས་དཀའ་ཐུབ་མ་མཆིས་པས།།

ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོ་བའི་གོ་སྐབས་དབྱེ་མི་བགྱི།།

ཁྱོ་བ་སྤྲངས་པས་བྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད།།

འཕྱོབ་པར་འགྱུར་བར་སངས་རྒྱས་ཞལ་གྱིས་བཞེས།། ༡༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནས་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྟན། བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། འོ་ན་བཟོད་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་དང་ཡག་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དཔེར་ན་བཟོད་པ་དང་མཚུངས་པ་ཞེས་བཟོད་པ་དང་འདྲ་བའི་དཀའ་ཐུབ་སྟེ། དགོ་བའི་ཕ་བ་མང་པོ་མ་མཆིས་པའམ་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེའི་བྱིར་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོ་བའི་གོ་སྐབས་དབྱེ་མི་བགྱི། ཞེས་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྤྱོད་བཟང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཟོད་པ་འདི་གིན་ཏུ་ཕ་ཆེན་པོ་རེད་བསམས་ནས། བཟོད་པའི་འགལ་ལྗང་གཞོད་པ་བསྒྲུལ་བ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་བ་ཡིན་པས། ཁོང་ཁྱོ་ཕ་ནས་སྒྲི་ཉན་གྱི་མ་རེད། ཁོང་ཁྱོ་བའི་གོ་སྐབས་དབྱེ་བར་མི་བགྱི་བ་སྟེ། གོ་སྐབས་སྤྲད་ཉན་གྱི་མ་རེད། ཁོང་ཁྱོ་དེ་དག་ག་དགོས། ཁོང་ཁྱོ་དེ་སྤྲང་དགོས། ཁྱོ་བ་སྤྲངས་པས་བྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད། །ཅེས་ཁོང་ཁྱོ་དེ་སྤྲངས་ན་འཁོར་བ་ལས་བྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྱོབ་ཀྱི་རེད།

འདིར་བྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་གོ་བ་ཡིན། དེས་ན་ཁྱོད་རང་གིས་ཁོང་ཁྱོ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་སྤྲང་ཐུབ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྱོབ་པར་འགྱུར་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཡོད། དེ་ཡང་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁྱོ་བ་སྤྲངས་ཤིག་དང་། ཁྱོད་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གཉའ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཞལ་ནས་གསུངས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཁོང་ཁྱོད་དེ་སྤང་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་འཁོན་འཛིན་སྤང་བ་ནི།

བདག་ནི་འདིས་སྒྲིམ་འདིས་གཏག་ཡམ་པར་བྱས།།

འདི་ཡིས་བདག་ཞོར་ཐོགས་པར་གྱུར་ཏི་ཞེས།།

འཁོན་དུ་འཛིན་པའི་འབྲུག་ཡོང་རྣམས་སྦྱང་དེ།།

འཁོན་འཛིན་རྣམ་སྤངས་བདེ་བར་གཉིད་ཀྱིས་ལོག། ༡༤

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་གཉིས་པ་འབྲས་བུ་འཁོན་འཛིན་སྤང་བ་བསྟན་པ་ཡིན། འཁོན་འཛིན་སྤང་བ་ཞེས་པ་ནི་ཁོང་ཁྱོད་
འབྱུང་བའི་རྩ་བ་དེ་སྤང་དགོས་པ་ཡིན། སྤྱིར་ཁོང་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོན་འཛིན་བྱུང་བ་དང་། འཁོན་འཛིན་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྤང་ཡང་ཁོང་ཁྱོད་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་མང་པོ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཁོང་ཁྱོད་འབྱུང་བའི་རྩ་བ་དེ་འཁོན་འཛིན་རེད། འཁོན་
འཛིན་ཟེར་ན། ང་ལ་སྒྲོན་མ་སྒྲིབ་ཆ་སྤྲུག་པོ་དེ་འབྲུལ་བ་བྱུང་། འདི་ཡིས་ང་ལ་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྐྱུལ་བྱུང་བས་མས་ནས་
སེམས་ལ་བྱན་བསྟུན་ན། དེ་ནས་ཞེ་སྤང་རེ་ཆེར་རེ་ཆེར་སྦྱེ་འགོ་བ་དང་། འཁོན་འཛིན་ཡང་ཤུགས་རེ་ཆེར་འགོ་ནས་ཁོང་ཁྱོད་ལ་
འབྱུང་འགོ་གི་ཡོད། ཁོང་ཁྱོད་ཟེར་ན་དངོས་སུ་ཞེ་སྤང་ཡང་བསྟུན་པ་དང་། འཁོན་འཛིན་ནི་སེམས་ལ་བབྱུང་བསྟུན་པ་ལ་གོ།

དེ་ཡང་རྩ་བའི་ནང་དུ་བདག་ནི་འདིས་སྒྲིམ་འདིས་གཏག་ཅེས། ང་ལ་མི་འདི་ཡིས་སྒྲིམ་པ་སྟེ་སྒྲིབ་ཆ་གཤིན་ཏུ་སྤྲུག་པོ་མང་པོ་
བཤད་བྱུང་བས་མས་ནས་སེམས་ནང་དུ་བབྱུང་བ་དང་། ཡང་མི་འདི་ཡིས་གཏག་པ་སྟེ། ང་ལ་རྒྱང་རྟེན་མང་པོ་བྱས་ནས་སྤྲུག་པོ་
བཏང་བྱུང་བས་མས་ནས་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཡང་མི་འདི་ཡིས་འབྲུག་པ་བརྒྱབ་ནས་ང་ཡམ་པར་བྱས་སོང་། ཁ་མཆུ་
བརྒྱབ་ནས་ཁོས་ང་ཡམ་པར་བྱས་སོང་བས་མས་ནས་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཡང་ན་འདི་ཡིས་བདག་གི་ཞོར་ཐོགས་པར་གྱུར་
ཏི་ཞེས་ང་ལ་རྒྱ་ཞོར་ལོངས་སྦྱོད་གང་ཡོད་པ་ཐོགས་སོང་། སྒྲོར་མོ་བརྟ། ཉིས་བརྟ། ལུས་བརྟ། རྟོང་ཕྲག་ཁྲི་ཕྲག་ལ་སོགས་པ་
ཐོགས་སོང་བཅོམ་སོང་བས་མ་པ་ལྟ་བུས་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུག་ཡོང་རྣམས་སྦྱང་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལྟ་
བུ་སེམས་ལ་བབྱུང་ཉན་གྱི་མ་རེད།

གལ་ཏེ་སེམས་ལ་བཟུང་བཅད་ན་མ་འོངས་པ་ལ་འབྲུག་པ་ཤོར། སེམས་ལ་ཇི་སྲིད་བཟུང་བ་དེ་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་འབྲུག་ལོང་
ནམ་པར་སྐྱེས་པ་སྟེ་འབྲུག་པ་ཡོང་གི་རེད། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་ཁོང་སྟོང་དང་འབྲུག་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་འཁོན་འཛིན་སྒྲང་
དགོས། ང་རང་ལ་འདི་ཡིས་གཞོད་པ་བསྐྱལ་བྱུང་། འདིས་ཆོག་ངན་བཏང་བྱུང་། འདིས་ངའི་རྒྱ་ནོར་ལོངས་སྟོན་ཕྱོགས་སོང་
བསམ་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་སྒྲོམ་མང་པོ་བཏང་མི་འདུག་པར་འཁོན་འཛིན་ནམ་པར་སྒྲངས་ན། སེམས་ལ་བྱག་རྩ་དང་བྲལ་ནས་བདེ་
བར་གཉིད་ལོག་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། གཉིད་སྦྱིད་པོ་དང་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ཞར་ལ་གཞི་སེམས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི།

སེམས་ནི་རྒྱ་དང་ས་དང་རྩོལ་ལ།

རིམ་གྲིས་པ་དེ་འབྲར་རིག་པར་བགྱི།

དེའི་ནང་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དང་པོ་ནི།

མཚོག་སྟེ་ཆོས་འདོད་ནམས་ལ་ཐ་མ་ལགས། ༡༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྦྱིར་ང་རང་ཆོའི་སེམས་དེ་ལ་ནམ་པ་མི་འབྲ་བ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་རིམ་གྲིས་པ་ལྟ་བུ་དང་
གཅིག །ས་ལ་རིམ་གྲིས་པ་ལྟ་བུ་དང་གཉིས། རྩོལ་རིམ་གྲིས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱལ་རིམ་གྲིས་ན་སྐད་ཅིག་ཏུ་ཡལ་འགོ། དཔེ་དེ་
བཞིན་དུ་ང་རང་ཆོའི་སེམས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོམ་གཏོང་སྒྲངས་ཁ་གས་ཡར་ལམ་སངས་ཡལ་འགོ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ཡང་སྐབས་
སྐབས་ལ་ས་ལ་རིམ་གྲིས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། ས་ལ་རིམ་གྲིས་པ་དེ་རྒྱལ་རིམ་གྲིས་པ་དང་མི་འབྲ། སྟོ་བར་དུ་མི་ཡལ་བར་ཏོག་
ཙམ་སྟོན་ཀྱི་རེད། དེ་ནས་ཆར་པ་བབས་པ་ལམ་རྒྱ་ཆུགས། རྒྱང་ལྟ་བུ་འཁོར་ན་ཡལ་འགོ། དེས་ན་ས་ལ་རིམ་གྲིས་པ་དེ་རྒྱལ་ས་
ཏོག་ཙམ་བརྟན་པ་ཡིན།

དེ་ནས་རྩོལ་རིམ་གྲིས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད་དེ། རྩོལ་རིམ་གྲིས་ན་རིམ་དེ་ཅུ་ནས་ཟད་ཡག་ཡོད་མ་རེད། ལོ་བརྒྱ་སྟོང་བར་དུ་
སྟོན་ཀྱི་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཆོའི་སེམས་འདི་ཡང་མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་པ་དང་གིན་ཏུ་བརྟན་པའི་བྱད་པར་ཡོད་པ་ནི།
རྒྱལ་རིམ་གྲིས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ས་ལ་རིམ་གྲིས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྩོལ་རིམ་གྲིས་པ་དེ་འབྲར་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བགྱི་ཞེས་
གསུངས་པའོ། །དེ་ཡང་ང་རང་ཆོའི་སེམས་ལ་འཛིན་པ་ཆེ་རྒྱུ་དང་ནམ་རྟོག་རགས་མ་རགས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་བརྟན་ནས་ཡོང་གི་
ཡོད།

དེ་ལྟ་བུ་ནམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་དེ་དགོས་ཤེ་ན། ང་རང་ལ་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས། ཞེས་ང་། གཏི་མུག་གི་ནམ་
རྟོག་སྐྱེས་སོང་ན། དང་པོ་ཚུལ་རིམ་གྱིས་པ་བཞིན་དུ་པར་ཡལ་བྱུང་པ་དང་སྤངས་བྱུང་པ་བྱེད་དགོས། དེས་ན་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་
བའི་སྐབས་སུ་དང་པོ་དེ་མཆོག་ཡིན། དེ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་སྤྱི་བའི་སྐབས་སུ་ཐ་མ་དེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། དམ་པའི་ཆོས་
ལ་སེམས་དད་པ་དང་མོས་གུས། བརྩོན་འགྲུས་དང་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ན་རྟོ་ལ་རིམ་གྱིས་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་
པོ་བྱེད་དགོས།

མདོར་ན་ང་རང་ཆོའི་སེམས་ཀྱི་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་དེ་ལ་ཚུལ་རིམ་གྱིས་པ་དང་། ས་ལ་རིམ་གྱིས་པ་དང་། རྟོ་ལ་རིམ་
གྱིས་པ་ལྟ་བུ་བཅས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། མི་དགེ་བའི་བློགས་ཀྱི་ནམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཚུལ་རིམ་གྱིས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱེད་བྱུང་པ་
དང་། དགེ་བའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་དེ་རྟོ་ལ་རིམ་གྱིས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱེད་བྱུང་ན་ཡག་པོ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་ཁྲོ་བའི་རྒྱུ་ཆོག་རྩུབ་སྤང་བ་ནི།

རྒྱལ་བས་སྤྱིང་ལ་འབབ་དང་བདེན་པ་དང་།

ལོག་པར་སྤྱོད་ལྟོས་བྱ་ནམས་ཀྱི་ནི།

སྤང་ཅི་མེ་ཏོག་མི་གཙང་ལྟ་བུའི་ཆོག།

ནམ་གསུམ་བཀའ་སྤྱུལ་དེ་ལས་ཐ་མ་སྤང་། ༡༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ཁོང་ཁྲོ་བའི་རྒྱུ་ཆོག་ངན་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན།

རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟོས་ཀྱིས་ང་རང་ཆོས་མི་གཞན་མཉམ་དུ་སྐད་ཆ་བཤད་དུས་སྐད་ཆ་བཤད་
སྟངས་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་བཤད་ཡག་ཡོད་རེད་གསུངས་ཡོད། འོ་ན་སྐད་ཆ་བཤད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་གང་འདྲ་ཡོད་ཅི་ན། དེ་ལ་
གསུམ་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ནི། སྤྱིང་ལ་འབབ་པ། སེམས་ལ་འབབ་པ། དཔེ་ཡག་པོ་དང་སྟན་པོ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་
ནི། སེམས་ལ་འབབ་རུང་མ་འབབ་ན་འང་རུང་། སྐད་ཆ་བདེན་པ་དང་གཙང་མ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལོག་པར་སྤྱོད་
བ་དང་ལྟོས་བྱ་ནམས་ཀྱིས་སྐད་ཆ་འདྲ་མི་འདྲ། སྤྱིང་ལ་འང་མི་འབབ་པ། བདེན་པ་འང་མེད་པ། སྐད་ཆ་བྱིན་ཅི་ལོག་པ།
སེམས་ལ་གཞོད་ཡག་དང་སྐྱག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྐད་ཆ་སྤྱིག་པོ་མང་པོ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ།

དེ་ལྟར་སྐད་ཆ་ལ་འདྲ་མིན་ཡག་སྟུག་ནུམ་པ་གསུམ་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་སྐད་ཆ་དང་པོ་དེ་སྤྱང་ཙི་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། སྤྱང་ཙི་དེ་
ཕྱེ་ལ་བཞག་དུས་མངར་མོ་ཞིམ་པོ་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སྟིང་ལ་འབབ་པའི་སྐད་ཆ་གིན་ཏུ་ཡག་པོ་ཡོད་རེད། གཉིས་པ་ནི་
སྐད་ཆ་བདེན་པ་སྟེ་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་མཛེས་པོ་ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐད་ཆ་གཙང་མ་བདེན་པ་ཡག་པོ་ཡོད་རེད། གསུམ་པ་ནི་
སྐད་ཆ་སྟུག་པོ་ལོག་པར་སྟུག་པ་སྟེ་མེ་གཙང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ལ་མི་འབབ་པའོ། དེ་ལྟར་སྤྱང་ཙི་ལྟ་བུའི་
ཆོག་མེ་ཏོག་ལྟ་བུའི་ཆོག་མི་གཙང་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་བཙས་ནུམ་པ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་ཡོད་པ་ལས། སྤྱང་
ཙི་ལྟ་བུ་སྟིང་ལ་འབབ་པའི་གཏམ་དང་། མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་བདེན་པའི་གཏམ་གཉིས་བཤད་དགོས། དེམ་ཡིན་པའི་ཐ་མ་ལོག་པར་
སྟུག་པ་མི་གཙང་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་དེ་སྤྱང་དགོས་ཞེས་གསུངས་པའོ། །འདི་ཡིས་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གཉིས། གང་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བའི་གཞི། བསམ་སྦྱོར་དག་པར་མཚུངས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་
གདམས་པའོ། ། དང་པོ་གང་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བའི་གཞི་ནི།

སྤྱང་ནས་སྤྱང་བའི་མཐར་ཐུག་ཐུན་པ་ནས།།

ཐུན་པའི་མཐར་ཐུག་སྤྱང་ནས་ཐུན་མཐར་ཐུག།

ཐུན་ནས་སྤྱང་བའི་མཐར་ཐུག་གང་ཟག་ནི།།

བཞི་སྟེ་དེ་དག་ནུམས་ཀྱི་དང་པོ་མཛོད།། ༡༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་མི་ལ་མི་འདྲ་བ་ནུམ་པ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་སྤྱང་བ་ནས་སྤྱང་བའི་མཐར་ཐུག་ཅེས་པ་ནི། དང་པོ་ཡང་ཐམས་
ཅད་ཤེས་མཁན་རིག་མཁན་ཡག་པོ་ཡིན་པ་ལ། མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་ཡག་པོ་ལ་འགོ་མཁན་དེ་འདྲ་ལ་གོ་བ་ཡིན།
དཔེར་ན་ཉིན་མོ་ནས་ཉིན་མོ་སྤྱང་བ་ཡོད་ས་ལ་འགོ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ཐུན་པ་ནས་ཐུན་པའི་མཐར་ཐུག་འགོ་མཁན་ནི།
དཔེར་ན་ནག་ཁུང་ནས་ནག་ཁུང་ལ་འགོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་མི་འགའ་ཞིག་སྟུག་པོ་ནས་སྟུག་པོ། ཀྱུན་སྡོང་སྟུག་པོ། བསམ་
པ་སྟུག་པོ། སྦྱོད་ལམ་སྟུག་པོ། མར་རྩེ་སྟུག་རྩེ་སྟུག་ཏུ་འགོ་བ་ལྟ་བུའོ། །གོང་གི་སྤྱང་ནས་སྤྱང་བའི་མཐར་ཐུག་ཅེས་པ་དེ་ནི་རྩེ་
བཟང་རྩེ་བཟང་དུ་འགོ་བ་ལ་གོ་བ་ཡིན། གསུམ་པ་སྤྱང་ནས་ཐུན་པའི་མཐར་ཐུག་འགོ་མཁན་ནི། དང་པོ་ཡག་པོ་ཡིན་པ་ལ་
བྱིས་སྟུག་ལེར་རྩུག་ཏུ་འགོ་བ། དཔེར་ན་སྤྱང་བ་ནས་ཐུན་པའི་ནང་ལ་རྒྱག་འགོ་བ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ཐུན་ནས་སྤྱང་བའི་
མཐར་ཐུག་འགོ་མཁན་ནི། ཡང་འགའ་ཞིག་དང་པོ་སྟུག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། བྱིས་སྟུག་ཡག་པོ་ལ་འགོ་མཁན་ལྟ་བུ་ལ་གོ། དཔེར་ན་
ཐུན་པའི་ནང་ནས་སྤྱང་བ་ལ་འགོ་བ་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ལྟར་གང་ཟག་ལ་འདྲ་མིན་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ང་རང་ཚོས་གང་འདྲ་ཡོང་ཐབས་བྱེད་དགོས་ཤི་ན། དང་པོ་མཛོད་
ཅེས་སྒྲུང་ནས་སྒྲུང་བའི་མཐར་ཐུག་སྟེ། ཡག་པོ་ནས་ཡག་པོ་ལ་ཡར་ཐོ་ཡག་ཐོ་ཡག་ཏུ་འགོ་མཁན་ཞིག་ལ་ཨེ་རེད་བཟུང་དགོས་
གསུངས་པ་རེད། དེ་ནས་འདི་ནང་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་། དེ་བཞིའི་ནང་ནས་རབ་བྱུང་ན་སྒྲུང་ནས་སྒྲུང་བའི་མཐར་ཐུག་འགོ་
དགོས། དེ་ལྟ་བུ་མ་བྱུང་ན་ཡང་མུན་པ་ནས་སྒྲུང་བའི་མཐར་ཐུག་འགོ་བྱུང་ན་ཡང་ཡག་པོ་རེད་ལ། དེ་ནས་མུན་པ་ནས་མུན་པའི་
མཐར་ཐུག་འགོ་བ་དང་། སྒྲུང་བ་ནས་མུན་པའི་མཐར་ཐུག་འགོ་བ་དེ་སྟུག་པོ་ཡིན་པས་དེ་སྤྲང་དགོས། དེ་འདྲ་མི་འགོ་བའི་
ཐབས་བྱེད་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བསམ་སྒྲུབ་དག་པར་མཚུངས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ་ནི།

མི་ནི་ཨ་མའི་འབྲས་བཞིན་མ་སྒྲིན་ལ།།

སྒྲིན་པ་དང་འདྲ་སྒྲིན་ལ་མ་སྒྲིན་འདྲ།།

མ་སྒྲིན་མ་སྒྲིན་པར་སྒྲུང་སྒྲིན་ལ་ནི།།

སྒྲིན་པ་སྒྲུང་ཞེས་བགྱི་བ་འདྲར་རྟོགས་མཛོད།། ༡༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ཡིས་མི་ལ་བསམ་སྒྲུབ་འདྲ་མིན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་འདྲ་ཡོད་ཅིན།
དཔེར་ན་ཨ་མའི་འབྲས་བུ་སྟེ། ཨ་མའི་ཤིང་ཏྲག་དེ་བྱི་ནས་ལྟ་དུས་མ་སྒྲིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནང་ལ་སྒྲིན་ཡོད་པ་དང་། ཡང་བྱི་ནས་
བལྟས་ན་སྒྲིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནང་དུ་མ་སྒྲིན་པ་དང་། ཡང་བྱི་ནས་ལྟ་དུས་མ་སྒྲིན་ལ་ནང་ནས་ཀྱང་མ་སྒྲིན་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཤས་བྱི་
ནས་ལྟ་དུས་སྒྲིན་ཡོད་ལ་ནང་ནས་ཀྱང་སྒྲིན་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད།

དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མི་ལ་ཡང་དེ་འདྲ་ཡོད། མི་ཁ་ཤས་བྱིའི་སྒྲོད་པ་ལ་བལྟས་ན་ཡག་པོ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནང་གི་ཀྱན་སྒྲོང་ཡག་
པོ་མེད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཤས་མི་བཟང་པོ་ཡིན་པ་ལ་བྱིའི་སྒྲོད་པ་ལ་བལྟས་ན་ངན་པ་འདྲ་པོ་དང་། ཡང་ཁ་ཤས་ནང་གི་ཀྱན་སྒྲོང་
དང་བྱི་ཡི་ཀྱན་སྒྲོད་གཉིས་ཀ་ཡག་པོ་མེད་པ་དང་། ཁ་ཤས་ནང་གི་ཀྱན་སྒྲོང་དང་བྱི་ཡི་ཀྱན་སྒྲོད་གཉིས་ཀ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་
ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་གང་ཟག་ལ་བསམ་སྒྲུབ་མི་འདྲ་བ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ཟུན་དུ་ང་རང་ཚོས་བསམ་པ་དང་སྒྲོད་པ་
གཉིས་ཀ་ཡག་པོ། བྱི་དང་ནང་གཉིས་ཀ་སྒྲིན་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་བརྩོན་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་འོ། །
འདི་ཡིས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྷ་པ་བསམ་གཏན་ལ་གསུམ། སྒྲོར་བ། དངོས་གཞི། རྗེས་ཀྱི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནམ་གཡང་
སྒྲོར་བ། མཐུན་ཕྱོགས་ཚད་མེད་བཞི་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཡུལ་གྱིས་གཡང་བ། ཚོས་བརྒྱད་ཀྱིས་གཡང་བ། ཉེར་གྱིས་
གཡང་བ། ལོངས་སྒྲོད་ཀྱིས་གཡང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉན་གི་འདུ་ཤེས་སྒྱུར་བའི་སྒྲོ་ནས་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱམ་པ།
ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆགས་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གཞན་གྱི་བྱད་མེད་ལས་དབང་པོ་བསྐྱུང་བར་
གདམས་པ། འདོད་པ་གཞན་ལས་དབང་པོ་བསྐྱུང་བར་གདམས་པ། དབང་པོ་མ་བསྐྱུང་བའི་སྒྲོན། དབང་པོ་བསྐྱུང་བའི་ལ་
བསྐྱུགས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེའི་རྗེས་སུ་བསམ་གཏན་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་དང་པོ་ཡུལ་གྱི་གཡང་བ་སྒྲུབ་དགོས་པར་བསྟན་པའི་སྐྱབས་སུ། ཐོག་
མར་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་ལ་དབང་པོ་བསྐྱུང་བར་གདམས་པ་ནི།

གཞན་གྱི་རྒྱུང་མ་མི་ལྟ་མཐོང་ན་ཡང་།།

ན་ཚོད་མཐུན་པར་མ་དང་བུ་མོ་དང་།།

སྤང་མོའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་བའི་ཆགས་གྱུར་ན།།

མི་གཙང་ཉིད་དུ་ཡང་དག་བསམ་པར་བའི།། ༡༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་གྱི་རྒྱུང་མ་མཐོང་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་མ་སྒྲེབ་བྱ་དགོས། དེ་ཡང་སྤྱིར་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་པ་རེད།
མི་གཞན་དག་གིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་རྒྱུང་མ་རྣམས་ལ་མི་བལྟ་སྟེ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཡག་པོ་འདུག་གམ་སྤྱག་པོ་འདུག་བལྟ་
སྟེ་ཡོད་མ་རེད། གལ་ཏེ་མཐོང་ན་འང་དཔེ་མཛོས་མ་ཞིག་འདུག་ན། དེ་ལ་ཆགས་པ་སྒྲེབ་ཡག་ཡོད་མ་རེད། རང་གི་ན་ཚོད་མཐུན་
པ་སྟེ། ལོ་ཚད་མཐུན་པ་དང་། རང་ལས་ཀྱན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ང་རང་གི་ཨ་མ་ཡིན་བསམ་པ་དང་། རང་ལས་གཞོན་པ་གཅིག་
འདུག་ན་ང་རང་གི་བུ་མོ་ཡིན་བསམ་པ་དང་། རང་དང་ལོ་ཚད་མཉམ་པ་གཅིག་འདུག་ན་ང་རང་གི་སྤང་མོ་ཡིན་བསམ་པའི་འདུ་
ཤེས་བསྐྱེད་བའི་ཞེས་བསམ་སྒྲོ་དེ་འདྲ་གཏང་དགོས། མདོར་ན་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་བསམ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། བུ་མོ་ལྟ་བུ་ཡིན་
བསམ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། སྤང་མོ་ལྟ་བུ་ཡིན་བསམ་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བའི་གསུངས་པའོ།།

གལ་ཏེ་ད་དུང་ཡང་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྒྲེས་པར་གྱུར་ན། ལུས་པོ་དེ་བཙོག་པ་གཤམ་རུས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བ་ཡིན་
པར་ཡང་དག་པར་བསམ་པར་བའི། དེ་འདྲའི་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་སོ་སོ་ལ་ཆགས་ཞེན་མི་སྒྲེབ་པ་ལ་པན། དེས་ན་ང་རང་ཚོས་

བསམ་སྒོ་ཡག་པོ་གཏང་དགོས། བསམ་སྒོ་ཡག་པོ་མ་བཏང་ན་ཡག་པོ་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། རང་གི་
སེམས་དེ་གཞན་གྱི་བྱ་མེད་ལས་དབང་པོ་བསྐྱེད་བར་གདམས་པ་དང་། འདོད་པ་གཞན་ལས་དབང་པོ་བསྐྱེད་བར་གདམས་པ་
སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོ་རང་གི་དབང་པོ་བསྐྱེད་དགོས། གང་འདྲ་བྱས་ནས་བསྐྱེད་དགོས་ཤི་ན།

གཉིས་པ་འདོད་པ་གཞན་ལས་དབང་པོ་བསྐྱེད་བར་གདམས་པ་ནི།

གཡོ་བའི་སེམས་ནི་ཐོས་མཚུངས་བྱ་ལྟ་བུར།།

གཏེར་བཞིན་སྟག་དང་འདྲ་བར་བསྐྱེད་བཞི་སྟེ།།

གདུག་པ་དུག་དང་མཚོན་དང་དག་པོ་དང་།།

མེ་བཞིན་འདོད་པའི་བདེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་མཛོད།། ༡༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རང་ཚོའི་སེམས་འདི་རྒྱན་དུ་གཡོ་སྟོད་མ་ཁན་བཟན་པོ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་བསྐྱེད་བའི་ཐབས་ལ་དཔེ་བཞི་
བཞག་ཡོད། ཐོས་པ་དང་མཚུངས་པར་བསྐྱེད་བ་དང་གཅིག་ །བྱ་ལྟ་བུར་བསྐྱེད་བ་དང་གཉིས། གཏེར་ལྟ་བུར་བསྐྱེད་བ་དང་
གསུམ། སྟག་དང་འདྲ་བར་བསྐྱེད་བ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ཐོས་པ་དང་མཚུངས་པ་ཞེས་པ་ནི། རང་རང་ཚོ་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པས།
གཅིག་གིས་སྐྱོང་སྟོད་པའི་ཚོ། དེ་ལ་རིག་པ་བསྐྱེད་པ་ནས་སེམས་མ་ཡེངས་པར་སྐྱོང་དགོས་རེད་མ་གཏོགས། སེམས་དེ་བསམ་
སྒོ་གཞན་དག་ལ་ཁོར་བསྐྱེད་ན། དག་ཅེས་གྱིས་བཤད་ཚར་དུས། རང་རང་གིས་གོ་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་དེ་ལ་རིག་པ་བསྐྱེད་པ་
ནས་ཉན་དགོས། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རང་རང་ཚོའི་སེམས་འདི་ཡང་རིག་པ་བསྐྱེད་པ་ནས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་བྱ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནི། སྐྱ་སྐྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ག་ན་འགོ་གི་འདུག །དེ་མེའི་ནང་དུ་མཚོང་
འགོ་གི་ཨེ་འདུག །རྒྱའི་ནང་དུ་རྒྱག་འགོ་གི་ཨེ་འདུག །དེ་གཡངས་ལ་རྒྱག་འགོ་གི་ཨེ་འདུག །དེ་འདྲ་བྱས་ནས་དཔེ་ཡག་པོ་
བལྟ་དགོས་རེད་མ་གཏོགས། དེ་གཡུགས་བཞག་ན་ཁོ་ལ་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རང་རང་ཚོའི་སེམས་འདི་འང་
རང་གི་བྱ་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་ཡག་པོ་བལྟ་དགོས་པ་ཡིན།

གསུམ་པ་གཏེར་དང་འདྲ་བ་ཞེས་པ་ནི། རང་རང་ལ་རྒྱ་ལོར་ལོངས་སྟོང་རྩ་ཆེན་གཅིག་ཡོད་ན་འདི་རྒྱུ་མས་འཁུར་འགོ་གི་
རེད། རྒྱ་པས་འཁུར་འགོ་གི་རེད། རྒྱུ་མ་ཡིས་ཉ་གོ་འགོ་གི་རེད་བསམས་ནས་སྐྱས་ནས་ཡག་པོ་བསྐྱེད་དགོས། དཔེ་དེ་
བཞིན་དུ་རང་རང་ཚོའི་སེམས་འདི་ཡག་པོ་བསྐྱེད་དགོས།

བཞི་པ་སློག་དང་འདྲ་བར་བསྐྱེད་བར་བཞི་ཞེས་པ་ནི། ང་རང་ཚའི་སློག་དེ་ཙུ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་སློག་འདི་ཡག་པོ་བསྐྱེད་གི་
ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚའི་སེམས་འདི་ཡང་རྟག་པར་སྐྱེག་པོའི་སློགས་ལ་མ་བཏང་བ་ཡག་པོའི་སློགས་ལ་འགོ་བྱལ་བ་
བྱས་ནས་ཡག་པོ་བསྐྱེད་དགོས། དེ་མ་གཏོགས་སེམས་འདི་ཡག་པོ་མ་བསྐྱེད་ན། སེམས་ཀྱི་བསམ་བློ་གཏོང་སྤངས་དེ་སྐྱེག་
པོ་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་པ་ཆགས་འགོ་གི་ཡོད། བསམ་བློ་གཏོང་སྤངས་ཁ་གསུག་འདྲ་པོ་དང་། ཁ་གསུག་མཆོན་འདྲ་པོ་དང་། དག་པོ་
འདྲ་པོ་དང་། མེ་འདྲ་པོ་ལ་སློགས་པ་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད།

དཔེར་ན་དུག་གིས་ལམ་སང་གི་འགོ་གི་རེད། མཆོན་ཆས་ལམ་སང་བཅད་འགོ་གི་རེད། དག་པོས་ལམ་སང་གཞོད་པ་
སྐྱེལ་གྱི་རེད། མས་ལམ་སང་འཆོག་པར་བྱེད་གྱི་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་དང་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་ལ་
སློགས་པའི་སློ་ནས་རང་གི་སེམས་འདི་ཡག་པོ་བསྐྱེད་མ་བྱལ་ན། འདི་ཡིས་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེལ་གྱི་རེད། དེས་ན་འདོད་པའི་
བདེ་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བར་མཛོད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་དབང་པོ་མ་བསྐྱེད་པའི་སློན་ནི།

འདོད་པ་ནམས་ནི་མུང་ཁོལ་སྐྱེད་པ་སྟེ།

རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་གིས་འཁྲུག་འདྲམ་གསུངས།

དེད་ག་སྤང་བཞི་དེ་ཡི་ཕྱགས་སློག་གིས།

འཁོར་བའི་བཙོན་རར་འཛིག་རྟེན་འདི་དག་བཅེངས། ༢༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་རང་གི་སེམས་འདི་བསྐྱེད་དགོས་རེད། གལ་ཏེ་མ་བསྐྱེད་ན་ནི་རང་ལྟར་སྐྱེལ་ན། འདོད་པ་ནམས་
ནི་མུང་ཁོལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ལ་སློགས་པས་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད། དེས་ན་གིན་དུ་ཉེན་ཁ་ཆེན་
པོ་རེད། རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་བཙོན་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དཔེར་ན་གིས་འཁྲུག་འདྲམ་བྱ་དང་འདྲ་བར་གསུངས།

གིང་ཏོག་གིས་ཟེར་བ་དེ་ལྟ་དུས་དམར་པོ་མཛེས་པོ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་འདྲ། ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལ་དུག་ཡོད་རེད། བཟས་ན་ཉེན་
ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་པར་ལྟ་དུས་གྲ་ཆགས་པོ་མཛེས་པོ་ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་ལ་དེ་
ཡིས་ང་རང་ལ་གཞོད་པ་སྐྱེལ། དེའི་ཕྱིར་ན་འདོད་པ་འདི་སྤང་དགོས་རེད། གལ་ཏེ་མ་སྤངས་ན་འདོད་པ་ཟེར་བ་དེ་ལྟགས་སློག་

ལྟ་བུ་རེད། ལྷགས་སྒྲོག་གིས་བཙོན་པ་རྣམས་བཙུངས་པ་བཞིན་དུ། འདོད་པའི་ལྷགས་སྒྲོག་གིས་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་འཛིག་
ཏེན་འདིན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དབང་མེད་དུ་བཙུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལོ།

བཞི་པ་དབང་པོ་བསྐྱམ་ཐུབ་པ་ལ་བསྐྱགས་པ་ནི།

གང་དག་དབང་པོ་དུག་ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི།

རྟག་ཏུ་མི་བརྟན་གཡོ་དང་གང་དག་གཅིག།

གཡུལ་རོར་དག་ཆོགས་ལས་རྒྱལ་དེ་དག་ལས།

མཁས་རྣམས་དང་པོ་དཔའ་རབ་ལགས་པར་འཆོལ། ༡༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཡུང་ཁོལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དེ་དག་ལས་སོ་སོའི་དབང་པོ་ཡག་པོ་
བསྐྱུང་དགོས། དབང་པོ་འདི་ཡག་པོ་བསྐྱུངས་ནས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལས་རྒྱལ་ཐུབ་པ་གནང་དགོས། གང་དག་མིག་སོགས་
དབང་པོ་དུག་པོ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དུག་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། མིག་གཟུགས་ལ་ཆགས། རྩ་བ་སྒྲུ་ལ་ཆགས། རྩ་བྱི་ལ་ཆགས།
ཕྱེ་རོ་ལ་ཆགས། ལུས་རྒྱ་ལ་ཆགས། ཡིད་ཆོས་ལ་ཆགས་ནས། རྟག་ཏུ་མི་བརྟན་པར་གཡོ་ཞིང་འདུག་པ་ལས་རྒྱལ་བ་
དང་།

ཡང་གང་ཟག་གཞན་གཅིག་གཡུལ་རོར་དམག་འབྲུག་བརྒྱབ་ནས་དགའི་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བ་ན། འདི་དམག་འབྲུག་ལས་
རྒྱལ་སོང་། འདི་དཔའ་བོའི་ཟེར་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་གཏི་མུག་
ལས་རྒྱལ་ཐུབ་པ་དེ་དཔའ་བོ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་པའམ་ལགས་པར་འཆོལ་བ་སྟེ་གེས་ཀྱི་རེད། དེས་ན་ང་རང་ཆོས་འདོད་
པའི་ཡུལ་དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་དང་ཞེན་པ་དང་ཡིད་གོར་མི་ཉན། ཆགས་པ་དང་ཞེན་པ་སྤངས་ནས་རྒྱལ་ཐུབ་ན་གིན་ཏུ་ཡག་པོ་
རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་མཆན་ཉིད་གེས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆགས་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། འདོད་ཁམས་ཀྱི་འདོད་པའི་གཙོ་བོ་བྱུང་མེད་
གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་གེས་པས་ཆགས་པ་སྤང་བ། འདོད་པ་སྤྱིའི་རྒྱལ་གེས་ནས་ཆགས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

བུད་མེད་གཞོན་ནུའི་ལུས་ནི་ལོགས་ཤིག་ཏུ།

དྲི་བ་བ་དང་སྒོ་དགུ་དོད་པ་དང་།

མི་གཙང་ཀླན་སྒོད་འདྲ་བ་དག་དགའ་དང་།

པགས་པས་གཡོགས་དང་རྒྱན་ཡང་ལོགས་ཤིག་གཟིགས། ༢༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ཡིས་འདོད་ཁམས་པའི་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཆགས་པ་སྒོང་བའི་ཚུལ་གསུངས་པ་རེད། སྒྱིར་སྒྱེས་པ་དང་བུད་མེད་གང་ཡིན་ཅུང་མའི་ལུས་འདི་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་གཅིག་གྱུར། དེ་ལྟ་གདམས་ངག་གནང་བ་པོ་འཕགས་པ་སྤྱོད་དང་གདམས་ངག་གནང་སའི་ཡུལ་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྒྱོད་བཟང་པོ་གཉིས་ཀ་སྒྱེས་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་སོང་བ་ཡིན་པས། བུད་མེད་དེ་ཆགས་པ་འབྱུང་བའི་རྟེན་ཞིག་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྒོང་བའི་ཚུལ་གསུངས་པ་རེད།

དེ་ཡང་བུད་མེད་གཞོན་ནུ་དེ་རང་རང་ཚོ་སོ་སྒྲེ་བ་མལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་སྐབས་ལ་ལུས་དེ་གཙང་བ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལྟ་བུ་མཐོང་གི་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་འདྲ་ཡོད་མ་རེད། ལོགས་ཤིག་ཏུ་སྒྲོས་གཞལ་ན་དྲི་བ་བ་དང་། བུ་གའི་སྒོ་དགུ་དོད་པ་དང་། གཤང་བ་དང་གཅི་བ་དང་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བའི་རྗེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོད་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པ་དང་། བཟའ་བ་དང་བཅུང་བ་སོགས་ག་ཚོད་འོངས་སྤྱད་གྱུར་དག་དགའ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་མི་གཙང་བ་མང་པོའི་སྒོད་དེ་པགས་པས་གཡོགས་བཞག་པ་ཞིག་རེད།

རང་རང་ཚོས་ལུས་དེ་ལ་གསེར་གདུལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ཆ་མང་པོ་བཏགས་པ་མཐོང་བའི་དུས་སུ་མཛེས་པོ་ཡོད་གྱུར། རྒྱན་ཆ་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ལུས་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བྱེས་ཏེ་བལྟས་ན་ལུས་དེ་ལ་མཛེས་པོ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བ་གང་ཡང་མ་མཆིས། དེ་ལྟར་གཤེས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྤང་རུས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཅིང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་འདོད་པ་སྤྱིའི་ཚུལ་གཤེས་ནས་ཆགས་པ་སྤང་བ་ནི།

ཇི་ལྟར་མཛེ་ཅན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཉེན་པ་ནི།

བདེ་བའི་དོན་དུ་མེ་ལ་ཀླན་བསྟེན་གྱུར་།

ཞི་བར་མི་འགྱུར་དེ་ཉིད་འདྲ་བར་ནི།

འདོད་པ་རྒྱམས་ལ་ཆགས་པ་འང་མཁྱེན་པར་མཛོད། ༢༦

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ཡིས་བྱང་མེད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྒྱིར་བཏང་གི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་ཆགས་པས་ལོངས་སྤྱད་ན་
ཕན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཐོང་ཡང་། རོན་ལ་ཕན་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། དཔེར་ན། ལུས་ལ་མཛོན་དུ་ཡོད་ན་དེ་མེ་ལ་བསྐྱོས་ན་
གནས་སྐབས་ཕན་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་བྱུང་བའི་བསམ་པ་ཡོད་རེད་དེ། དེ་ཡིས་མི་ཕན་པར་སྤར་ལས་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེད་ཡོང་གི་
རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་ལོངས་སྤྱད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་རུ་
འགྲོ། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེ་རུ་འགྲོ། འདོད་པ་དེ་ཡང་ཆེ་རུ་འགྲོ་བའི་བྱིར་ན། དེ་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བའི་ཐབས་
ལ་འབད་དགོས་སོ་ཞེས་བསྒྲུལ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནང་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱིས་གཡང་བ་ལ་གཉིས། གཉེན་པོ་དང་། སྤང་བུ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཉེན་པོ་དངོས།
གཉེན་པོ་དེ་དང་ལྷན་མི་ལྷན་གྱི་སྒྲོན་ཡོན་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

རོན་དམ་གཟིགས་པར་བགྱི་སྤྱད་དངོས་རྣམས་ལ།།

རྩལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་གོམས་མཛོད།།

དེ་དང་འདྲ་བར་ཡོན་ཏན་ལྷན་པ་ཡི།།

ཚོས་གཞན་འགའ་ཡང་མཆིས་པ་མ་ལགས་སོ།། ༡༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ནང་འཛིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་བའི་རྩལ་གསུངས་པ་རེད། དང་པོ་སྤོང་བྱེད་གཉེན་
པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་རྩལ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་མཁྱེན་དགོས་རེད། འོ་
ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་གང་འདྲ་རེད་ཅེན། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་། ཟག་བཅས་
ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་རེད། དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་
དེ་མཁྱེན་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཞེན་སྤང་བྱུང་བ་ཡོང་གི་རེད། རྒྱ་མཚན་དེའི་བྱིར་ན་
མི་རྟག་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དེ་རྩལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གོམས་པར་བྱས་
ནས་མཁྱེན་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་དེ་དང་ལྷན་མི་ལྷན་གྱི་སྒྲོན་ཡོན་བཤད་པ་ནི།

སྒྲིམ་བུ་རིགས་གཟུགས་ཐོས་དང་ལྡན་ནམས་ཀྱང་།

ཤེས་རབ་རྩལ་ཁྲིམས་བྲལ་བ་བཀུར་མ་ལགས།

དེ་ལྟས་གང་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་གཉིས་ལྡན།

དེ་ནི་ཡོན་ཏན་གཞན་དང་བྲལ་ཡང་མཚོན། ༡༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཞེན་སྒོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་རེད། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་བུ་
ཡོད་ན་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡོང་བ་དང་། འདི་ལྟ་བུ་མེད་ན་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པ་ནི། དཔེར་ན་མི་ལ་
ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིགས་བཟང་པོ་དང་། གཟུགས་མཛེས་པ་དང་། ཐོས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན། འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་ན་རྩི་མཐོང་ཡག་པོ་ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡོང་གི་མ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་དང་
གཟུགས་དང་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་ཡང་དག་པ་འདི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་སྤང་བའི་རྩལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་
པ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ལ་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀུར་བསྟོ་བྱེད། དེ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་འདི་གནས་སུ་འབྱུང་འགྲོ་གི་རེད། གཞན་
རིགས་དང་གཟུགས་དང་ཐོས་པ་དང་ལྡན་ན་ཡང་། ཤེས་རབ་དང་རྩལ་ཁྲིམས་གཉིས་མེད་ན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པ་ཞིག་
ཡོང་བྱུང་གི་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེའི་བྱིར་ན་རྩི་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། ཤེས་རབ་དང་རྩལ་ཁྲིམས་གཉིས་པོ་དགོས་
རེད། དེ་གཉིས་མེད་ན་གཞན་རིགས་དང་གཟུགས་དང་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོད་ན་འང་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད་ཅེས་
གསུངས་པ་འོ།

གཉིས་པ་སྤང་བྱ་ལ་གཉིས། ཚོས་བརྒྱད་དངོས། དེའི་འབྲས་བུ་སྤྲིག་པ་སྤང་བར་གདམས་པ་འོ། །དང་པོ་ནི།

འཛིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་རྟོན་དང་མི་རྟོན་དང་།

བདེ་དང་མི་བདེ་སྟན་དང་མི་སྟན་དང་།

བསྟོན་སྤྲད་ཅེས་བཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་པོ།

བདག་གི་ཡིད་ཡུལ་མིན་པར་མགོ་སྟོམས་མཛོད། ༡༦

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ཡིས་འཛིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་སྒོང་བའི་རྩལ་བསྟན་པ་རེད། འཛིག་རྟེན་པའི་རྩལ་ལེགས་པར་མཁྱེན་པ་
རྒྱལ་པོ་བདེ་སྟོན་བཟང་པོ་ཞེས་བོས་ནས། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལོངས་སྟོན་ལ་སོགས་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་པ་ནམས་ཀྱིས་གང་འདྲ་

བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ལོངས་སྤྱོད་རྟེན་པ་སོགས་བྱུང་ན་དགའ་བ། རྟེན་པ་མ་བྱུང་ན་མི་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་བྱུང་ན་དགའ་བ།
བདེ་བ་མ་བྱུང་ན་མི་དགའ་བ་དང་། ཚིག་སྟན་པོ་བྱུང་ན་དགའ་བ། སྟན་པོ་མ་བྱུང་ན་མི་དགའ་བ་དང་། བསྟོན་པ་བྱུང་ན་དགའ་
བ། སྤྱད་པ་བྱུང་ན་མི་དགའ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་ཟེར། འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཚོས་བརྒྱད་པོ་འདི་ལ་
གནས་ཡོད། འདི་ལ་བརྟེན་ཡོད། འདི་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ནས་བསྐྱེད་ཡོད། འདི་ལས་འདའ་བྱུང་གི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཚོས་བརྒྱད་པོ་རྣམས་དམ་པའི་སྒྲིམ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཞེན་མི་རུང་བས་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་
མགོ་སྟོམས་པར་མཛོད་ཅིག །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་པན་པ་དང་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད། དེས་ན་འཛིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་ལ་
ཆགས་པ་དང་བདེན་ཞེན་སྤང་དགོས་ཞེས་བསྒྲུལ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་སྟེག་པ་སྤྱོད་བར་གདམས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་སྤང་དགོས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་དངོས་ནི།

ཁྱོད་ཀྱིས་བམ་ཟེ་དགེ་སྤྱོད་ལྟ་དང་ནི།།

མགོན་དང་ཡབ་ཡུམ་དག་དང་བཙུན་མོ་དང་།།

འཁོར་གྱི་སྤྱད་དུ་སྟེག་པ་མི་བགྱི་སྟེ།།

དཔུལ་བའི་རྣམ་སྟོན་སྐལ་ལོན་འགའ་མ་མཆིས།། ༡༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་རང་གི་དོན་དུ་མ་ཟད་གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་འང་འཛིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་བྱས་ནས་སྟེག་པ་མི་དགེ་བ་བསགས་
ཉན་གྱི་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་རིགས་མཐོན་པོ་མཆོད་གནས་བམ་ཟེའི་ཆེད་དུ་མི་དགེ་བ་བསགས་
པ་དང་། དགེ་སྤྱོད་གི་ཆེད་དུ་མི་དགེ་བ་བསགས་པ་དང་། ལྟ་ལ་མཆོད་པའི་ཆེད་དུ་མི་དགེ་བ་བསགས་པ་དང་། མགོན་པོའི་
ཆེད་དུ་མི་དགེ་བ་བསགས་པ་དང་། རང་གི་ཡབ་དང་ཡུམ་ལ་བཀུར་བསྟོ་བུ་བའི་ཆེད་དུ་མི་དགེ་བ་བསགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་བཙུན་མོ་དང་རང་གི་འཁོར་གྱི་སྤྱད་དུ་ཡང་སྟེག་པ་མི་དགེ་བ་བསགས་པར་མི་བགྱི་སྟེ། དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་སྟེག་པ་བྱེད་ཉན་གྱི་
མ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་རེད་ཅེ་ན། སྟེག་པ་མི་དགེ་བ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔུལ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། དཔུལ་བ་ལ་སྐྱེ་བའི་
ཚོ་སྟེག་པའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ལྟའི་སྤྱོད་དུ་ཁྱོད་གི་རེད་ཅེ་ན། རང་གི་སྤྱོད་དུ་ཁྱོད་གི་རེད་མ་གཏོགས་བམ་ཟེ་དང་དགེ་སྤྱོད་
དང་ལྟ་དང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་དོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། རྣམ་སྟོན་གྱི་སྐལ་པ་ཞིག་ཁོང་ཚོ་ལ་བགོ་བཤའ་བརྒྱབ་ཡག་མེད། དེས་ན་
རང་ཉིད་སྟེག་པའི་འབྲས་བུ་སྟེག་པ་སྤྱོད་པའི་ཁྱོད་དུ། རང་གི་ཆེད་དུ་སྟེག་པ་མི་དགེ་བ་སྤང་དགོས་པ་མ་ཟད། གཞན་
གྱི་ཆེད་དུ་འང་སྟེག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་སྤང་དགོས་ཞེས་གདམས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་སྤང་དགོས་ཚུལ་ནི།

སྤྲིག་པའི་ལས་རྒྱུ་སྤྲོད་པ་འགའ་ཡང་ནི།

དེ་ཡི་མོད་ལ་མཚོན་བཞིན་མི་གཙོད་ཀྱང་།

འཆིབས་དུས་ལ་བབ་ན་སྤྲིག་པ་ཡི།

ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ལགས་མཛོན་པར་འབྱུང་། ༣༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྤྲིག་པ་མི་དག་བསྐྱོད་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་རེད། སྤྲིག་པའི་ལས་དེ་དག་རང་གི་དོན་དུ་བྱས་པ་
དང་། བྲམ་ཟེ་དང་ལྟ་དང་ཡབ་ཡུམ་དང་བཙུན་མོ་དང་འཁོར་གྱི་སྤྲོད་དུ་བྱས་ན་ཡང་རུང་སྟེ། དེའི་འབྲས་བུ་དུ་ལྟ་ཡོད་གི་མི་
འདུག་ཅེས་བསམས་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད། སྤྲིག་པ་བྱས་ན་དེའི་འབྲས་བུ་དུ་ལྟ་དེམ་ཐག་དུ་མཚོན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་འམ་བཏབ་པ་
ནང་བཞིན་ཡོད་གི་མ་རེད་དེ། རྒྱལ་ཞིག་འཆིབས་དུས་ལ་བབ་ན་སྤྲིག་པ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་
སྤྲོད་དུ་མཛོན་པར་འབྱུང་གི་རེད། དཔེར་ན་བྱ་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲོད་ནས་འགྲོ་བ་ན་དེའི་གི་བ་མ་ཏག་པར་མཉམ་དུ་འགྲོགས་ཡོད་
པས། རྒྱལ་ཞིག་ས་ལ་བབས་པའི་ཆོ་མཛོན་པར་འབྱུང་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ནོར་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་སྤྲིག་པ་མི་
དག་བ་བྱེད་ཉན་གྱི་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནོར་གྱིས་གཡེང་བ་ལ་གསུམ། རོར་ལ་སྤང་བྱེད་གི་དབྱེ་བ་སྤྱིར་བཤད་པ། བྱེད་བྲག་མཚོག་ཆུང་གི་བྱ་བ་སྤོང་བ།
སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉིན་པོ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

དད་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོས་དང་གཏོང་བ་དང་།

དྲི་མེད་ངོ་ཆ་ཤེས་དང་ཁྲེལ་ཡོད་དང་།

ཤེས་རབ་ནོར་བདུན་ལགས་པར་བྱབ་པས་གསུངས།

ནོར་གཞན་པལ་པ་དོན་མ་མཆིས་རྟོགས་མཛོད། ༣༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་ནོར་ལ་བཟང་ངན་གཉིས་ཡོད་རེད། དེའི་ནང་ནས་ནོར་བཟང་པོ་དེ་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། དད་པ་དང་
གཙམ་གཙམ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཉིས། ཐོས་པ་དང་གསུམ། གཏོང་བ་དང་བཞི། ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་ལྷ། ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་དུག །ཤེས་
རབ་དང་བཅས་ནོར་བདུན་རེད། དེ་ལྟར་སྤྱིར་ནོར་བདུན་པོ་དེ་རང་གཞན་སུ་ལ་ཡོད་ཀྱང་ལན་ཐོགས་སྐྱེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་དག་བ་

ཞེས་ཡིན། དེས་ན་དེ་རྣམས་འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་ཡིན་པ་བྱུང་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་
པ་རེད།

དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྩ་ཆེན་པོ་བརྩིས་པའི་ནོར་གསེར་དང་། དཔུལ་དང་། རྩི་
རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་རྩི་རྩེ་པ་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ནོར་རྣམས་རྩ་ཆེན་པོ་རེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ན་རྩ་ཆེན་པོ་མིན། དེའི་ཕྱིར་ན་ནོར་ལ་དོན་ཡོད་པ་དང་དོན་མེད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དོན་ཡོད་པ་འཕགས་པའི་ནོར་
བདུན་དེ་ཉར་ན་པམ་པ་ཡོད་རེད། དེ་ལས་གཞན་དོན་མེད་པ་དེ་ཉར་ན་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་དོན་དང་མི་ལྷན་
པའི་ནོར་གྱི་ཆེད་དུ་རང་གིས་དོན་མེད་པའི་ལས་མང་པོ་བྱས་ན་ཡག་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད། དོན་མེད་པའི་ལས་ཀ་རྣམས་སྤང་
དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་མཆོག་རྒྱུད་གི་བྱ་བ་སྦྱོང་བ་ནི།

རྒྱན་པོ་འགྲེད་དང་འདུས་ལ་ལྟ་བ་དང་།

ལེ་ལོ་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་།

ཆང་དང་མཚན་མོ་རྒྱ་བ་རན་སོང་བ།

གྲགས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དུག་སྤང་། ༡༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་དོན་མེད་པའི་ལས་སྒྲོན་དང་བཅས་པ་སྤང་དགོས་པ་རྣམས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱན་པོ་འགྲེད་པ་སྟེ་གོ་ལ་
སོགས་པ་རྩ་བ་དང་། མི་མང་པོ་འདུས་པའི་ཆོ་ཞབས་བྲོ་ལའབ་པ་སོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་མེད་པའི་ལེ་ལོ་དང་།
སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆང་བཏུང་ནས་ར་བཟི་བ་དང་། མཚན་མོ་གྲོང་གསེབ་སོགས་ལ་རྒྱ་བ་སྟེ།
དུག་པོ་དེ་དག་ནི་ཆོ་སྤྱི་མར་རན་སོང་དུ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་དང་། ཆོ་འདིར་ཡང་གྲགས་པ་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ངེས་པར་དུ་
སྤང་དགོས། དེ་དག་ལས་ཕྱོག་སྟེ་གོང་དུ་བསྟན་པའི་དད་པ་དང་ཐོས་པ་དང་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་པོ་
བསྟེན་དགོས་ཞེས་བསྒྲུལ་བ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་སྦྱོང་བྱེད་གཉེན་པོ་ལ་གཉིས། གཉེན་པོའི་ཕན་ཡོན། དེ་དང་བལ་བའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །དང་པོ་ནི།

ནོར་རྒྱལ་ཀྱི་ནང་ན་ཚོག་ཤེས་པ།
རབ་མཚོག་ལགས་པར་ལྟ་མིའི་སྟོན་པས་གསུངས།
ཀྱན་ཏུ་ཚོག་ཤེས་མཛོད་ཅིག་ཚོག་མཁུན་ན།
ནོར་མི་བདོག་ཀྱང་ཡང་དག་འབྱོར་བ་ལགས། ༣༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ནོར་ལ་ཆགས་ཞེན་སྤང་དགོས་པ་གདམས་པ་རེད། སྤྱིར་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་འདྲ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་
སོགས་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་འགྲིག་གི་འདུག་བསམ་པའི་
ཚོག་ཤེས་པ་དེ་རེད། ཚོག་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ནི། རང་ལ་ཟུག་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་འགྲིག་གི་འདུག །ཟུག་གིས་འགྲིག་གི་འདུག །
ནོར་གིས་འགྲིག་གི་འདུག །ལོངས་སྤྱོད་གིས་འགྲིག་གི་འདུག །ཚང་མ་འགྲིག་གི་འདུག །ཡག་པོ་ཡོད་བསམ་པ་ཞིག་ལ་གོ་གི་
ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོག་ཤེས་པ་དེ་ནི་ནོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་རབ་ཏུ་གྱུར་པ། མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། རབ་མཚོག་ལགས་པར་
ལྟ་མིའི་སྟོན་པས་གསུངས། །ཞེས་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གིས་གསུངས་པ་རེད།

སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེ་ན། ལྟ་མི་སྟོན་པ་ཡང་ཡིན། མི་ཡི་སྟོན་པ་ཡང་
ཡིན་པས། ཁོང་གིས་གསུངས་པ་ལ་ནོར་འབྲུལ་ཡོད་མི་སྲིད། དེས་ན་འགྲིག་གི་འདུག་བསམ་པའི་ཚོག་ཤེས་དེ་གིན་ཏུ་གལ་
ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཀྱན་ཏུ་ཚོག་ཤེས་མཛོད་ཅིག །གལ་ཏེ་ཚོག་མཁུན་ན་ཞེས་ཚོག་ཤེས་པ་དེ་བྱེད་རང་ལ་ཡོད་ན། ནོར་མི་བདོག་
ཀྱང་ཞེས་རྒྱ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་དཔལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་མེད་ན་ཡང་། ཡང་དག་འབྱོར་བ་ལགས་ཞེས་དེ་ནི་དངོས་སུ་རྒྱ་ནོར་ལོངས་
སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ལྟན་སུ་མ་ཚོགས་པ་ཡོང་གི་རེད། ཁོ་རང་སེམས་པ་སྦྱིད་པོ་དག་འཕོ། དཀའ་ངལ་གང་ཡང་མེད་པ་ཡག་
པོ་ཡོང་གི་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི།

དེས་པ་བདོག་མང་ཇི་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྲལ་བ།
འདོད་པ་ཚུང་རྒྱལ་དེ་ལྟ་མ་ལགས་ཏེ།
སྤྱི་མཚོག་རྒྱལ་ལ་མགོ་བོ་ཇི་སྟེད་པ།
དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྲལ་དེ་སྟེད་དོ། ༣༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོན་གྱི་ཆའི་ཆོག་གཤམ་མེད་ན་རྒྱ་ཞོར་ལོངས་སྤྱོད་ཇི་སྟེད་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་མི་ཕན་པར་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ཡོང་། དེས་པ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་བོས་ནས་ཤིན་ཏུ་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་བ་དང་ལྷན་པ་ཁྱེད་གྱིས་གསན་རོགས་གྱིས། བདོག་པ་
མང་པོ་སྟེ་རྒྱ་ཞོར་ལོངས་སྤྱོད་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ་བདེ་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། བདེ་བ་མེད་པར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡོད། ཇི་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེད་
བ་སྟེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་བ་ཞིག་འདོད་པ་རྒྱུ་མཁས་ལ་ཡོད་མ་རེད། ང་ལ་རྒྱ་ཞོར་ལོངས་སྤྱོད་ཞེ་དྲག་དགོས་
གྱི་མི་འདུག །ང་འགྲིག་གི་འདུག་བསམ་པའི་ཆོག་གཤམ་པ་རྒྱམས་ལ་འདོད་པ་རྒྱུ་མཁས་ལ་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་འདོད་པ་རྒྱུ་མཁས་
རྒྱམས་ལ་དེ་ལྟར་བྱའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་མ་ལགས་ཏེ་ཞེས་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་ཞོར་ལོངས་སྤྱོད་མེད་ན་ཡང་ཆོག་གཤམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ན་དེ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡོད་མ་རེད།

དེ་ལ་དཔེ་བཞག་པ་ནི། གྲུ་མཆོག་རྒྱམས་ལ་མགོ་བོ་ཇི་སྟེད་པ། །ཞེས་གྲུ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱམས་ལ་སྤྲུལ་མགོ་འི་གདེངས་
ཀ་མང་པོ་ཡོད་རེད། གྲུ་རྒྱམས་འབྱོར་བ་ཆེན་པོ་ག་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་དེ་ལ་མགོ་བོ་འང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། མགོ་བོ་ཇི་སྟེད་ཡོད་ན་
ཡང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱང་དེ་སྟེད་དོ་ཞེས་མགོ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡོད། དེས་ན་རྒྱ་ཞོར་ལོངས་སྤྱོད་ག་ཆོད་ཆེ་
ན་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ག་མ་འགྲིག་པ་དང་དཀའ་ལས་མང་པོ་ཡོད་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་ལོངས་སྤྱོད་གྱིས་གཡེང་བ་ལ་གསུམ། བྱིས་ཐབ་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བ། ཟས་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བ། གཉིད་ལ་ཆགས་
པ་སྤང་བའོ། །ངང་པོ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་དང་། སྤང་བྱ་ལོ། །ངང་པོ་ནི།

རང་བཞིན་དགར་འབྲེལ་གཤེད་མ་ལྟ་བུ་དང་།།

བྱིས་ཐབ་བརྟན་བཞིན་རྗེ་མོ་ལྟ་བུ་དང་།།

རྒྱུ་ལྟར་རྒྱུ་བ་ཆོམ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡི།།

རྒྱུ་མ་གསུམ་པོ་དེ་དག་རྒྱམ་པར་སྤང་།། ༡༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱམས་ལ་ཆགས་ཞེན་སྤང་དགོས་པ་བསྟན། དང་པོ་རྒྱུ་མ་ལ་ཆགས་ཞེན་སྤང་
དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱུ་མ་སྤྲུག་པོ་སྤངས་ནས་ཡག་པོ་འདམ་དགོས། འོན་ཏེ་སྤྲུག་དམན་སྤྲུག་པོ་གང་ལྟར་ཡོད་རེད་ཅེ་ན།
རང་བཞིན་གྱིས་རང་ལ་གཞོད་པ་བསྐྱེད། འབྲུག་པ་བརྒྱབ། ཆོག་བན་བརྟུངས། དག་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་དགར་འབྲེལ་གཤེད་མ་
ལྟ་བུ་སྟེ། ང་རང་གསོད་མཁན་གྱི་གཤེད་མ་ལྟར་པོ་ཡོད་ན་སྤང་དགོས་རེད། ཡང་འགའ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་ཆེན་པོ་རང་གི་བྱིས་

ཐབ་ལ་བརྟམ་བཅོས་བྱེད་མཁན། རྗེ་མོ་འམ་དཔོན་མོ་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་བཀའ་གནང་། བརྟམ་བཅོས་བྱས། ཚིག་ངན་བརྟུངས།
བཀའ་ཁྱོན་བཏང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་མཁན་གྱི་ཚུང་མ་དེ་འང་སྤང་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་འགའ་ཞིག་ནི་རྒྱན་མ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅིང་།
ཚུང་བུའང་རྒྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཚུང་དུ་ཚོད་མ་ལྟ་བུའང་རྒྱན་མ་རྒྱུ་མཁན། ཚོམ་རྒྱན་ལྟ་བུ་ཡི་ཚུང་མ་བཅས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནམ་
པར་སྤང་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྤང་བྱ་ནི།

སྤང་མོ་ལྟ་བུར་རྗེས་མཐུན་གང་ཡིན་དང་།།

མཛའ་མོ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་ལ་འབབ་པ་དང་།།

མ་བཞིན་ཕན་པར་འདོད་དང་བྲན་མོ་བཞིན།།

དབང་གྱུར་གང་ཡིན་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བཞིན་བཀུར།། ༡༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ང་རང་ལ་ཚུང་མ་འཚོལ་དུས་ཚུང་མ་ཡག་པོ་ཞིག་དགོས་ཅིང་། ཚུང་མ་ཡག་པོ་གང་འདྲ་དགོས་ཤི་ན།
རང་གི་སྤང་མོ་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་བརྟེ་བ་ཡོད་པ་ཡག་པོ་བྱེད་མཁན། གང་ལ་བ་ན་ཡང་ཉན་མཁན། རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པོ་ཡོད་
པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཛའ་མོ་སྟེ་གོགས་མོ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་ལ་འབབ་པ། ལས་ཀ་ཆ་ཆང་ཡག་པོ་བྱེད་མཁན་དེ་འདྲའི་
ཚུང་མ་དང་། ཡང་མ་བཞིན་དུ་ཕན་པར་འདོད་པ་སྟེ། ཨ་མས་རང་གི་བུ་ལ་རི་ལྟར་བྱས་ན་ཡག་པོ་ཕན་པ་ཡོད་གི་ཅིང་བསམ་པ།
དེ་བཞིན་དུ་རང་ལ་ཕན་པར་འདོད་མཁན་གྱི་ཚུང་མ་དང་། བྲན་མོ་བཞིན་དུ་དབང་བསྐྱུར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གཡོག་མོ་ལྟ་
བུ་ཞིག་ཡིན་ན་ཁྱེད་རང་འདི་བྱོས། འདི་སྐྱབས་ཤིག །འདི་ལས་ཤིག་ཟེར་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་ཅིང་ཉན་གྱི་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་
ཚུང་མ་དེ་ཡང་བྲན་མོ་བཞིན་དུ་ག་རེ་ལ་བ་ན་ཡང་ཁ་ཉན་པོ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ནས་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བཞིན་བཀུར་ཞེས་པ་
ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུང་མ་རྣམས་ནི་སོ་སོའི་རིགས་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས། རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་རང་གིས་ཚུང་མ་འམ་བཙུན་མོ་དེ་ལྟ་བུ་
ཡག་པོ་ཞིག་སྤངས་ནས། དེ་ལ་ལྟ་བཞིན་བཀུར་བ་སྟེ་ཡག་པོ་བྱ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཟས་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བ་ནི།

ཁ་ཟས་སྤྲོན་དང་འདྲ་བར་རིག་པ་ཡིས།།

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་མེད་པར་བརྟེན་བགྱི་སྟེ།།

རྒྱལ་མི་མ་ལགས་སྟེ་མ་ལགས་པའི་ཕྱིར་མ་ལགས།

འཆག་ཕྱིར་མ་ལགས་ལུས་གནས་འབའ་ཞིག་ཕྱིར། ༣༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ཡིས་ཁ་ཟས་ཟ་བའི་ཚུལ་གསུངས་པ་རེད། ཁ་ཟས་ལ་ཆགས་པ་སྤང་དགོས། ཁ་ཟས་ཟ་བའི་སྐབས་སུ་
ཁ་ཟས་དེ་ལ་སྦྱོན་ལྟ་བུ་ཡིན། གཟུགས་པོ་ལ་ཕན་གྱི་རེད། གཟུགས་པོ་འཆོ་བའི་ཆེད་དུ་ཟ་བ་ཡིན་བསམས་ནས་སྦྱོན་དང་འདྲ་
བར་རིག་པར་བྱ་དགོས། ཁ་ཟས་ཞིམ་པོ་དགོས་འདུག་བསམ་པའི་འདོད་ཆགས། ཡག་པོ་མི་འདུག་བསམ་པའི་ཞེ་སྤང་གང་
ཡང་མེད་པར། ཁ་ཟས་འདི་ཡིས་གཟུགས་པོ་ལ་ཕན་གྱི་རེད་བསམས་ནས་ཡག་པོ་བསྟེན་པར་བྱི་དགོས།

དེས་ཕྱིར་བསྟན་ནས། ལྷག་པར་དུ་ཁ་ཟས་འདི་རྒྱལ་མི་མ་ལགས་སྟེ་མ་ལགས་པའི་ཕྱིར་མ་ལགས། ཞེས་ཁ་ཟས་འདི་ཡིས་
ལུས་ཀྱི་སྟོབས་རྒྱས་ནས་ང་དཔེ་གཟི་བཞིན་ཅན་ཆགས་ཀྱི་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱགས་པ་དང་། ང་ནད་མེད་པ་དང་
ཆེ་རིང་བ་སོགས་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ལང་འཆོས་རྒྱགས་པའི་ཕྱིར་ཟ་བ་དང་། ཡང་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་རྒྱས་ནས་གཞན་ལ་
གཞོད་པ་བསྐྱལ་བ་སོགས་བྱ་བ་ངན་བ་རྣམས་ཡག་པོ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་མ་ལགས་པའི་ཕྱིར་ཟ་བ་དང་། འཆག་ཕྱིར་
མ་ལགས་ཞེས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཤ་རྒྱས་ནས་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་ཡང་མ་ལགས་པ་སྟེ་མ་ཡིན་པར་
ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱད་དགོས། འོན་ཟས་ལ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ལོངས་སྤྱད་དགོས་ཤི་ན། དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་རང་གི་
ལུས་པོ་འདི་ཡག་པོ་རྒྱན་རིང་པོ་གནས་དགོས། དེའི་ཕྱིར་དུ་ངས་ཟས་འདི་བཟའ་གི་ཡིན་བསམ་དགོས། འདི་ཡིས་ཟས་ལ་
ཆགས་སྤང་སྤངས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་གཉིད་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བ་ནི།

རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཉིན་པར་མཐའ་དག་དང་།

མཆན་མོའི་ཐུན་གྱི་སྟོད་སྤྱད་བཟུངས་ནས་ནི།

མནལ་ཆོའང་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར།

དྲན་དང་ལྷན་པར་དེ་དག་བར་དུ་མཛོལ། ༣༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་མཆན་མོའི་གཉིད་དེ་ག་འདྲ་དགོས་ཤི་ན། གཉིད་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་ཞེན་པ་མེད་པ་དགོས། དེ་ཡང་
རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ལ་རིག་པའམ་མཁུན་པ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་བོས་ནས། རྒྱལ་པོ་

ཁྱེད་རང་གིས་ཉིན་མོ་མཐའ་དག་ཏུ་མི་གཉིད་པར་དགེ་བ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། མཚན་མོ་ཡང་དེ་
བཞིན་དུ་ཐུན་གྱི་སྟོང་དང་སྤྲད་གཉིས་ལ་གཉིད་མེད་པར་དགེ་བ་བསྐྱབས་ནས་དུས་འདའ་བའམ་བསྐྱས་པར་བྱེད་དགོས།

མཐུན་གྱི་སྟོང་སྤྲད་ཅེས་པ་ནི། དགེ་ཚུལ་ཀླ་རི་ཀླ་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་མཚན་མོ་ལ་དུམ་བུ་ལྟ་བུ་བཏང་ནས། དུམ་བུ་དང་པོ་
ལ་ཐུན་གྱི་སྟོང་དང་། དུམ་བུ་མཐའ་མ་ལ་ཐུན་གྱི་སྤྲད་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་དགེ་བ་བསྐྱབས། ཁ་
འདོན་བྱས། སྤྲོ་བ་སྤྲོད་བྱས་ནས་འདའ་དགོས། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་དུམ་བུ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་གཉིད་དགོས། གཉིད་མན་ལ་
བའི་ཚེ་ཡང་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། བན་འདོགས་གང་ཡང་མེད་པ་རེ་ཉིས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར། དུན་པ་དང་གཤམ་
བཞིན་ལྟན་པའི་སྟོན་ནས་ཐུན་སྟོང་སྤྲད་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གཉིད་ཡག་པོ་ཁྱེད་དགོས་ཞེས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ཚད་མེད་བཞི་བསྐྱབ་པ་ནི།

བྱམས་དང་སྟིང་རྩེ་དག་དང་དགའ་བ་དང་།

བཏང་སྟོམས་རྟག་ཏུ་ཡང་དག་བསྟོམ་མཛོད་ཅིག།

གོང་མ་བརྟེན་པར་མ་གྱུར་དེ་ལྟར་ནའང་།

ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ༤༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ཡིས་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟོམ་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་རེད། འོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྩེ་ལྟར་བསྟོམ་
དགོས་ཤི་ན། རྒྱུན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྟན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་ལ་བསམ་སྟོབ་བཏང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྟིང་རྩེ་ལ་བསམ་སྟོབ་བཏང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྟན་པར་འདོད་པའི་དགའ་
བ་ལ་བསམ་སྟོབ་བཏང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉི་རིང་ཆགས་སྤང་མེད་པའི་བཏང་སྟོམས་ལ་བསམ་སྟོབ་བཏང་། དེ་ལྟ་བུའི་
ཚད་མེད་བཞི་དེ་ཁྱེད་རང་གིས་རྒྱུན་དུ་ཡང་དག་པར་བསྟོམ་དགོས་རེད།

དེ་བསྟོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། རབ་བྱུང་ན་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ། དབྱ་བཙོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ།
ཉིང་ངེ་འཛིན་བྱེད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་ཡག་པོ་ཡོད་གི་རེད། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་ཞིག་མ་བརྟེན་པའམ་ཐོབ་པར་མ་
གྱུར་བ་དེ་ལྟ་ནའང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཡི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྟ་ཚངས་པའི་གནས་སུ་སྦྱེ་བུལ་བ་ཞིག་བྱུང་ནས། ལྟ་

ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་པོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་ཚད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་བསམ་གཏན་བཞི་བསྐྱོམ་པར་གདམས་པ་ནི།

འདོད་སྤྱོད་དགའ་དང་བདེ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དག།

རྣམ་པར་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་ཡིས།།

ཚངས་དང་འོད་གསལ་དག་དང་དགོ་རྒྱས་དང་།།

འབྲས་བུ་ཆེ་ལྷ་རྣམས་དང་སྐྱེལ་མཉམ་ཐོབ།། ༤༡

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱོམ་དགོས་རེད། བསམ་གཏན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་འདོད་པ་
ན་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དང་བྲལ་བ་བསམ་གཏན་དང་པོ། དེ་བཞིན་དུ་དགའ་བདེ་དང་ལྡན་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ། དགའ་བ་སྤང་
ཞིང་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ། དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་ཤིང་ཚོར་བ་
བཏང་སྟོམས་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་བཅས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་
དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མ་འོངས་པ་ལ་རིམ་
བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལྷ་ཚངས་པའི་གོ་འཕང་འཕྱོང་བ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་འོད་གསལ་གྱི་གནས་
སྤྱོད་བྱུང་བ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དགོ་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྤྱོད་བྱུང་བ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ལྷ་
རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྱོད་ནས་ལྷ་དེ་དག་དང་སྐྱེལ་པ་མཉམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན། དེས་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡག་པོ་བསྐྱོམ་དགོས། ཉིང་ངེ་
འཛིན་ཡག་པོ་བསྐྱོམས་ན་སྤྱོད་པ་ཕྱི་མ་ལྟའི་གནས་སྤྱོད་ནས་བདེ་སྤྱོད་ལུན་སྤྱོད་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡོང་གི་རེད་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་གཉིས། དགོ་སྤྱིག་སྤང་དོར་སྤྱིར་བཤད་པ། ཟུང་པར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱིབ་པ་སྤང་ཚུལ་ལོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། དགོ་སྤྱིག་གི་ཕྱི་ཡང་བཤད་པ། མི་དགོ་བའི་གཉེན་པོར་དགོ་བ་སྟོབས་ཆེན་བསྐྱེད་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་
ནི།

ཏྲག་དང་མངོན་པར་ཞེན་དང་གཉེན་པོ་མེད།།
ཡོན་ཏན་གཙོ་ལྷན་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ལས།།
དགེ་དང་མི་དགེ་རྣམས་ལྟ་ཆེན་པོ་སྟེ།།
དེ་བས་དགེ་བ་སྦྱོང་ལ་བརྩོན་པར་བགྱི།། ༤༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་བཏང་གི་དགེ་བ་དང་སྤྲིག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དགེ་བ་བསྐྱབས་ནས་སྤྲིག་པ་སྤང་དགོས་ཤིང་། དགེ་བ་འདི་ནང་ནས་དགེ་བ་ཡག་པོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་བསྐྱབ། སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྤང་དགོས། འོ་ན་སྤྲིག་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་དང་དགེ་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་དེ་གང་འདྲ་ཤིང་ཅེན། འདིར་ལྟ་གསུངས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། དགེ་བ་དང་སྤྲིག་པ་གང་ཡིན་རུང་དུས་ཏྲག་པར་རྒྱན་དུ་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཤིང་། གཉིས་པ་མངོན་པར་ཞེན་དང་ཞེས་པ་ནི། དགེ་བ་དང་སྤྲིག་པ་གང་བྱས་ན་ཡང་དེ་ལ་ཞེན་པ་དང་ཆགས་པ་ཆེན་པོས་བྱས་ན་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ། གསུམ་པ་གཉེན་པོ་མེད་ཅེས་པ་ནི། དགེ་བ་དང་སྤྲིག་པ་གང་བྱས་ན་ཡང་དེ་ལ་རང་འཛོམས་པའི་གཉེན་པོ་འགྱོད་པ་སྦྱིས་ན་དེ་ཏྲག་ཙམ་རྣམས་པ་རྒྱུ་ལྟ་གྱི་ཡོད་ཤིང་། དེས་ན་གཉེན་པོ་འགྱོད་པ་མེད་པའམ་འགྱོད་པ་མ་སྦྱིས་ན་དགེ་བ་སྤྲིག་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཤིང་།

བཞི་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ནི། ཡུལ་ཡོན་ཏན་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྷན་པ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་པ་གསུམ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་དང་སྤྲིག་པ་བསགས་ན་དེ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ། ལྟ་པ་གཙོ་ལྷན་གྱི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི། གཞི་འམ་ཞིང་སྤྱི་ལས་གཙོ་བོར་ཕན་འདོགས་པའི་ཞིང་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཞིང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་དང་སྤྲིག་པ་ལ་ཟེར། དེས་ན་ཕན་འདོགས་པའི་ཞིང་ཕ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་དགེ་སྤྲིག་གང་བྱས་ཀྱང་ཤུགས་ཆེ། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ནི། སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ལྷན་པའི་མི་སྦྱོ་བོ་དང་ནད་པ་དང་ཉམ་ཐག་པའི་དབུལ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་བཙོས་བྱས་ན་མི་དགེ་བ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་རྣམས་ལ་ཕན་བཏགས་ན་དགེ་བ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

མདོར་ན་དགེ་བ་ཡིན་ན་ཡང་ཏྲག་པར་བྱེད་པ་དང་། མངོན་ཞེན་གྱིས་བྱས་པ་དང་། གཉེན་པོ་མེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཙོ་ལྷན་གྱི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ལྟ་བུས་ན་དགེ་བ་དེ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ། དེ་བཞིན་དུ་མི་དགེ་བ་ཡིན་ན་ཡང་ཏྲག་པར་བྱེད་པ་དང་། མངོན་ཞེན་ཅན་དང་། གཉེན་པོ་མེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་དང་། གཙོ་ལྷན་གྱི་གཞི་ཕན་འདོགས་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་ཞིང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་དེ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པོ། །དེས་ན་ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་

ནས་བྱང་བའི་ལས་དག་བ་དང་མི་དག་བ་རྣམ་པ་ལྟ་ནི། དག་བ་དང་མི་དག་བའི་ལས་གཞན་ལས་བྱགས་ཆེན་པོ་ཡོད་གི་ཡོད།
རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་དག་བ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་དག་བ་བྱགས་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ལྟ་དང་ལྟན་བ་ཞིག་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་དགོས། དེ་
བཞིན་དུ་མི་དག་བ་སློང་བའི་ཆོངས་མི་དག་བ་བྱགས་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ལྟ་པོ་དེ་དག་སློང་བའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པར་བགྱི་དགོས་
ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་མི་དག་བའི་གཉེན་པོར་དག་བ་སློབས་ཆེན་བསྐྱེད་པར་གདམས་པ་ནི།

ལན་ལྟ་སྤང་ལགས་ཀྱི་ཉུང་བུ་ཞིག།

རོ་བསྐྱར་བགྱིད་ཀྱི་གཞུང་ལྷུང་མིན་ལྟར།།

དེ་བཞིན་སྤིག་པའི་ལས་ནི་རྒྱང་བུ་ཡང་།།

དག་བའི་རྩ་བ་ཡངས་ལ་མཁྱེན་པར་བགྱི།། ༤༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་དག་བ་སྤང་། མི་དག་བ་སློང་བ་ལ་དག་བ་བསྐྱེན་དགོས། དག་བ་བསྐྱེན་དུས་དག་བ་སློབས་ཆེན་པོ་
བསྐྱེན། དེ་ལ་དཔེ་ཞིག་བཞག་ནས་བསྟན་པ་ནི། དཔེར་ན་ལན་ལྟ་སྤང་ལ་གས་གིག་རྒྱུང་བུ་ཞིག་གི་ནང་དུ་སྐྱགས་ན་རྒྱུང་བའི་རོ་དེ་
འབྱར་འགོ་གི་རེད། རྒྱུང་བའི་བྱོ་བ་བསྟན་ཐུབ། འོན་ཀྱང་རྒྱུང་བའི་ནང་དུ་ལྟ་སྤང་ལ་གས་གིག་སྐྱགས་ན་དེས་རྒྱུང་བའི་བྱོ་བ་གང་ཡང་
འབྱར་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དག་བའི་རྩ་བ་གསོག་པའི་དུས་སུ། དག་བའི་རྩ་བ་རྒྱང་བུ་ཞིག་བསགས་ན་སྤིག་
པ་རྒྱང་བ་རྣམས་མེད་པ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དག་བའི་རྩ་བ་རྒྱང་བུ་ཞིག་བསགས་ནས་སྤིག་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་མེད་
པ་བྱེད་མི་ཐུབ། དེའི་ཕྱིར་ན་དག་བའི་རྩ་བ་ཉུང་བུ་ཡིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡངས་པ་དེ་འདྲ་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་སྤིག་པ་མི་དག་བ་
ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པ་གཏང་ཐུབ་ཀྱི་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཉིང་པེ་འཛིན་གྱི་སྤྱིབ་པ་སྤང་བུ་ནི།

མོད་དང་འགྱོད་དང་གཞོད་སེམས་སྐྱགས་པ་དང་།།

གཉིད་དང་འདོད་ལ་འདུན་དང་ཐེ་ཆོམ་སྟེ།།

སྤྱིབ་པ་ལྟ་པོ་འདི་དག་དག་བའི་ནོར།།

འཕྲོག་པའི་ཆོམ་རྒྱན་ལགས་པར་མཁྱེན་པར་མཛོད།། ༥༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ཡིས་ཉིང་ལེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པ་རེད། སྤྱིར་བཏགས་པ་ལྟོས་པ་བརྒྱབ། ཉིང་ལེ་འཛིན་བསྐྱོམས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤང་དགོས། ཉིང་ལེ་འཛིན་སྐྱོམ་པའི་ཆོ་ཉིང་ལེ་འཛིན་ལ་གཙོ་བོ་བར་དུ་གཙོད་མཁན་གང་ཡོད་རེད་ཅེན། དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་ལྟ་ཡོད། སྒྲིབ་པ་ལྟ་ཡི་ནང་ནས། དང་པོ་ཁྱོད་པ་དང་འགྱོད་པ་རེད། ཁྱོད་པ་ཞེས་པ་ནི། སྒོན་མ་སྒྱིད་པོ་བཏང་། ཕྱེད་མོ་བཅུས། ས་ཆ་དེ་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་བསམ་པ་སོགས་རྣམ་རྟོག་མང་པོ་འབྲོས་པ་ལ་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱོད་པ་བྱུང་ན་ཉིང་ལེ་འཛིན་ཡག་པོ་བསྐྱོམ་མི་བྱུང་། ཉིང་ལེ་འཛིན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་ནས་འགྱོད་པ་ནི། ལཱ་ལ་ངས་ལས་ཀ་སྤྲུག་པོ་གཅིག་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ཡག་པོ་བྱུང་མ་སོང་བསམ་པའི་འགྱོད་པ་ཡོད་ན་ཡང་དེས་སེམས་དེ་ཡག་པོ་གནས་བྱུང་གྱི་ཡོད་མ་རེད། འདིར་ཁྱོད་པ་དང་འགྱོད་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ནི་སེམས་གཡོ་བ་ལ་ཆོས་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་རེད། གཉིས་པ་གཞོད་སེམས་ཞེས་པ་ནི། རང་གི་དགའ་ལྟ་བུ་རང་ལ་ཞེ་སྤང་དང་མི་དགའ་བ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ལ་སྤྲུག་པོ་ཞིག་བཏང་། གཞོད་པ་བསྐྱུལ་ན་བསམ་པ་ལ་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་གཞོད་སེམས་དེ་ཡིས་སེམས་ཡག་པོ་གནས་བྱུང་གྱི་ཡོད་མ་རེད། གཞོད་སེམས་དེ་གཅིག་སྒྲིམ་ན་རྟག་པར་དྲན་ཡོང་ནས་བསམ་སྤྱོད་ཡག་པོ་བརྟན་པོ་གནས་བྱུང་གྱི་ཡོད་མ་རེད། གསུམ་པ་གཉིད་དང་རྒྱགས་པ་རེད། རྒྱགས་པ་ཞེས་པ་ནི། སེམས་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡིན། སེམས་མི་གསལ་བས་ཉོབ་ནས་བསྐྱོམས་མ་བྱུང་བ་ཡོང་གི་ཡོད། གཉིད་ནི་སྒྲོ་ལྗེའི་ཤེས་པ་ནང་དུ་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་གཉི་ལྷག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ཞིག་ལ་གོ། གཉིད་དང་རྒྱགས་པ་གཉིས་སེམས་མི་གསལ་བར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ན་མཉམ་དུ་བཅུས་པ་ཡིན། དང་པོ་རྒྱགས་པ་བྱུང་། དེ་ནས་གཉིད་ཁྱུག་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། བཞི་པ་འདོད་ལ་འདུན་པ་ནི། འདིར་ལ་དགོས་ཀྱི་འདུག་བསམ་པའི་ཆགས་ཞེན་ཞིག་ལ་ཟེར། ཆགས་ཞེན་ཡོད་ན་དེ་ཡང་ཡང་དྲན་ནས་སེམས་གནས་མི་བྱུང་། ལྟ་བུ་ཐེ་ཆོམ་ནི། འདི་ཡག་པོ་ཡིན་ནམ་མིན་བསམ་པ་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་དག་ར་རང་གི་དགེ་བའི་ཞོར་འབྲོག་པའི་ཆོས་རྒྱན་ལགས་པར་མཆོད་ཅེས་རང་གི་དགེ་བའི་ཞོར་མེད་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་རྒྱུ་མ་དང་ཐག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་ཡག་པོ་ཤེས་དགོས་གསུངས་པ་རེད། འདི་ཡིས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

དུག་པ་ཤེས་རབ་ལ་གཉིས། དད་སོགས་ལྗེའི་ལམ་གྱི་རོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་དད་སོགས་བསྟན་པ། སྤང་བྱ་གཉིན་པོའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱགས་པ་སེལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

དད་དང་བརྩོན་འགྲུས་དག་དང་བྲན་པ་དང་།
ཉིང་འཛིན་གཤམ་རབ་ཚོས་མཚོག་ལྟ་ཉིད་དེ།
འདི་ལ་མཛོན་བརྩོན་མཛོད་ཅིག་འདི་དག་ནི།
སྟོབས་དབང་ཞེས་བགྱི་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་འདང་ལགས། ༥༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཤམ་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་ཐོག་མར་དགོན་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དད་པ་
ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་དགོས། དད་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཡོང་། དད་པ་དང་བརྩོན་
འགྲུས་རྒྱུར་པ་མིན་པར། དུས་རྒྱུན་དུ་སྟོད་ལམ་རན་པ་ལ་འཛོམ་དགོས། སྟོད་ལམ་རན་པའི་དབང་དུ་བཏང་མི་གོར་བའི་བྲན་པ་
དང་། སེམས་བརྟན་པོར་ཡོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ལུགས་གཤམ་པའི་གཤམ་རབ་སྟེ།
རྣམ་པ་ལྟ་བུ་འདི་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་ནང་ནས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ཚོས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་བརྗོད།

ལྟ་བུ་དེ་ངེས་པར་དུ་སོ་སོ་ལ་དགོས། དེའི་བྱིར་ན་ལྟ་བུ་པོ་དེ་ལ་མཛོན་བརྩོན་མཛོད་ཅིག་ཅེས་ལྟ་བུ་འདི་ཤུགས་ཆེན་པོ་དང་
ཡག་པོ་ཞིག་སྟེ་ཨི་ཐུབ་བཟླ། གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་ཨི་ཐུབ་བཟླས་ནས་ཡག་པོ་བརྩོན་དགོས། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྟ་བུ་
དེ་དག་ནི་སྟོབས་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་དུས་སུ་སྟོབས་ལྟ་བུ་ཞེས་བརྗོད། ཡོན་ཏན་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་དུས་སུ་དབང་པོ་ལྟ་བུ་ཞེས་བརྗོད།
དེ་ལ་རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་ཡང་གསུང་གི་ཡོད། དེས་ན་སྐབས་འགར་དབང་པོ་ལྟ་བུ་དང་སྐབས་འགར་སྟོབས་ལྟ་བུ་ཞེས་དམ་པའི་
ཚོས་སྐབས་པའི་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་འདང་ལགས་ལ། དེས་ན་དེ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཡག་པོ་བསྟེན་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་སྤང་བྱ་གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་རྒྱགས་པ་སེལ་ཚུལ་ནི།

ན་རྟ་འཆི་སྐྱུག་བྲལ་དང་དེ་བཞིན་དུ།
ལས་ནི་བདག་གིར་བྱས་ལས་མ་འདས་ཞེས།
དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་ནི།
དེ་ཡི་གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་རྒྱགས་མི་འགྱུར། ༥༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་ང་རང་དཔེ་ཡག་པོ་ཡིན་བསམ་པའི་ར་རྒྱལ་དང་སེམས་ལ་རྒྱགས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡག་པོ་ཡོད་མ་རེད་
ལ། དེས་ན་རྒྱགས་པ་འདི་སྤང་དགོས་རེད། རྒྱགས་པ་སྤོང་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་གང་དགོས་ཤེ་ན། ང་རང་ཆོའི་མི་ཆོའི་ནང་ལ་ན་

རྒྱ་དང་། སྐྱ་དང་། འཆི་རྒྱ་ཡོད་ཅེད། སྤྲུག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡོད་གི་ཅེད། སྤྲུག་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ནི། ར་རང་གི་སྤྱིད་པོ་དང་
དགའ་པོ་དང་ཡག་པོ་རྣམས་ཉིན་ཞིག་ལ་མེད་པར་འགྱོ། དེ་འབྲལ་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཉ་གོ་དགོས། འོན་ཀྱང་ལས་ནི་བདག་གིར་
བྱས་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་ཞེས་རང་གིས་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གང་བསགས་ན་ཡང་། དེ་རང་གི་སྤྱིད་དུ་འཕེན་ཡོད་གི་
ཡོད་ཅེད་མ་གཏོགས། ལས་འདི་རྒྱད་ཅོད་དུ་འགྲོ་ས་རྩ་ནས་ཡོད་མ་ཅེད། དེའི་ཕྱིར་ན་ར་རང་གིས་ལས་བཟང་པོ་བསྐྱབས་ནས་
ལས་རན་པ་སྤང་དགོས།

རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན། ར་བ་དང་། སྐྱ་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། སྤྲུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་བཅས་ལྟ་
པོ་རྣམས་དེ་ལྟར་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམ་སྒྲོ་གཏང་། དེ་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་ཅི་ལ་ཕན་ཞེ་ན། དེ་གཉེན་པོ་སྤྱོད་ས་ཆེན་པོ་
ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། གཉེན་པོ་དེ་ཡི་སྒྲོ་ནས་རྒྱགས་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། ར་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཡིན། ར་དཔེ་ཡག་པོ་ཡིན་བསམ་
པའི་ར་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་གྱི་ཅེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་བྱུང་བ། སེམས་ཞི་བ་འདུལ་བ་ཡོད་
གི་ཅེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིད་ཞིའི་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་
བ་ཤེས་རབ་ཡིན་པར་བསྟན་བ། ཤེས་རབ་དེ་ལྟན་གྱི་ལམ་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་
གཉིས་ཀའི་རྩ་བ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ། ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྩ་བ་འཛིག་རྟེན་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ལྟ་བའོ།
།དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་མཐོ་ངེས་ཐར་པ་མངོན་བཞེད་ན།།

ཡང་དག་ལྟ་ལ་གོམས་པ་ཉིད་དུ་མཛོད།།

གང་ཟག་ལོག་པར་ལྟ་བས་ལེགས་སྤྱད་ཀྱང་།།

ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་མི་བཟད་ལྟན།། ༤༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་
ལྟ་བ་དགོས་གསུངས་པ་ཅེད། ར་རང་ཆོས་གནས་སྐབས་མཐོ་ངེས་ལྟ་དང་མིའི་ལུས་རྟེན་དང་། མཐར་ཐུག་ཐར་པ་འཕོབ་

དགོས། གལ་ཏེ་ང་མཐོ་རིས་འཐོབ་དགོས་ཀྱི་འདུག །ཐར་པ་འཐོབ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་སེམས་ལ་མངོན་པར་བཞེད་པ་སྟེ་
སེམས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་མོས་པ་དང་སྒྲོ་བ་ཡོད་ན། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་དགོས།

ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་པ་ནི། དགེ་བ་བྱས་ན་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་གི་ཡོད་པ་དང་། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བ་བྱས་ན་འབྲས་
བུ་སྤྲུག་བསྐྱལ་འབྱུང་གི་ཡོད་པ་སྟེ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ལ་གསུང་གི་ཡོད། དེས་ན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པ་ནི་ད་
དུ་མཛོད། ཅེས་དེ་གོམས་དགོས་གསུངས་པ་རེད། དེ་གོམས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། གང་ཟག་ལོག་པར་ལྟ་
བ་གང་ཞིག་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་མེད། ལོག་པར་ལྟ་བའི་ལོག་ལྟ་ཕན་ཞིག་ཡིན་
ན། ཁོ་རང་གིས་ལུས་ངག་གི་སྒྲིད་ལམ་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་སྟེ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱས་ན་ཡང་། ལོག་ལྟ་འི་དབང་གིས་ལས་ཀྱི་འབྲས་
བུ་ཐམས་ཅད་ཡག་པོ་མི་ཡོང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་སྤྲུག་བསྐྱལ་མི་བཟང་པ་དང་ལྷན་པ་ཡོང་གི་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་རིས་ལེགས་ཀྱི་རྩ་བ་འཛིག་རྟེན་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ལྟ་བ་ནི།

མི་ནི་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མི་བདེ་ཞིང་།།

མི་རྟག་བདག་མེད་མི་གཙང་རིག་པར་བགྱི།།

དྲན་པ་ཉེ་བར་མ་བཞག་རྣམས་ཀྱིས་ནི།།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིར་ལྟ་བ་མུང་ཁྲོལ་བ།། ༤༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་ལམ་དངོས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། འོན་མེད་ཡིག་ནས་སྤངས་འདི་གང་འདྲ་ཡོད་ཅེ་ན། ང་རང་ཚོ་མིའི་ལུས་
ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་མི་བདེ་བ་སྟེ་སྤྲུག་བསྐྱལ་བ་ཡིན་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། གཙང་
བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་མི་གཙང་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བགྱི་དགོས། ང་རང་ཚོ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་ཡུལ་
གང་ཡང་མེད། དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཡག་པོ་ཤེས་ནས་སེམས་བརྟན་པོ་བྱས་ནས་རང་གི་དྲན་པ་དེ་ཉེ་བར་གཞག་དགོས། གལ་ཏེ་
དྲན་པ་ཉེ་བར་མ་བཞག་ན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྱལ་བ་ལ་བདེ་བར་འཛིན། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན། བདག་མེད་པ་ལ་
བདག་ཏུ་འཛིན། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འཛིན་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིར་ལྟ་བ་མུང་ཁྲོལ་
བ་ཞེས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པ་ལ་མུང་ཁྲོལ་ཏེ་སྒྲིན་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་དེ་ལྟ་བུ་གི་ལམ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གཙོ་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་བྱེད་བཤད་པ། ལམ་དངོས་སོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ། བདག་གི་རྟེན་སྤང་པོ་ལ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་བདག།

གཟུགས་དང་ལྟན་མིན་གཟུགས་ལ་བདག་གནས་མིན།།

བདག་ལ་གཟུགས་མི་གནས་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ།།

སྤང་པོ་ལྟག་མ་བཞི་ཡང་སྟོང་རྟོགས་བགྱི།། ༤༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་ལྟ་བུ་འདྲི་སྐྱོར་བཤད་པ་ལས། དང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བསྟན་པ་རེད།

ང་རང་ཆོ་ལ་སྤྱིར་བཏང་གི་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ། ཆོར་བའི་སྤང་པོ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ། རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་སྤང་པོ་དང་ལྟ་ཡོད། དེ་ཡི་ནང་ནས་དང་པོ་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་བདག་མེད་པའི་ཚུལ་འདི་གསུངས་པ་རེད། གཟུགས་ནི་
བདག་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་གཟུགས་འདི་བདག་མ་རེད། འདོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པའི་བདག་དེ་དང་། གཟུགས་གཉིས་སོ་སོ་རེད། དེ་
ཡང་། བསྟན་བཅོས་གཞན་དག་གི་ནང་དུ་གིང་རྟ་ལ་དཔེ་བཞག་ནས་བསྟན་ཡོད།

དཔེར་ན་གིང་རྟའི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཆགས་རྣམས་གིང་རྟ་མ་རེད། གིང་རྟའི་ཆགས་རྣམས་སོ་སོ་སོ་སོར་ཡོད་
རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ནས་བདག་ལ་གཟུགས་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་
ནི། འོན་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་གིང་རྟ་མ་ཡིན་ན་གིང་རྟའི་སྟེང་དུ་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་གིང་རྟའི་ཡན་ལག་རྣམས་ལྟན་ཡོད་
དམ་ཞེན། དེའི་སྟེང་ན་ཡང་གིང་རྟའི་འཁོར་ལོ་སོགས་པར་གཞག་རྒྱ་ཡོད་པ་གིང་རྟ་ལས་གཞན་ཞིག་མི་ལྟན། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་
བདག་ལ་གཟུགས་དང་ལྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་གཟུགས་ལ་བདག་གནས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། འོན་གཟུགས་ཀྱི་
སྟེང་དུ་བདག་གནས་ཡོད་དམ་ཞེན། དཔེར་ན་གིང་རྟ་འདི་གིང་རྟའི་ཡན་ལག་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་ཡོད་མ་རེད། དེ་
བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་བདག་གནས་ཡོད་མ་རེད། ཡང་བདག་ལ་གཟུགས་ཡོད་རེད་དམ་ཞེན། བདག་ལ་ཡང་གཟུགས་མི་
གནས་པ་སྟེ་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན་གིང་རྟའི་སྟེང་དུ་གིང་རྟ་ལས་གཞན་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ།།

མདོར་ན་གིང་རྟ་ཟེར་བ་དེ་བརྟག་ཅིང་དབྱེད་ན་དངོས་སུ་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་དེ་ཡང་ཡོད་མ་རེད།
གཟུགས་ལ་དབྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་ལྟག་མ་བཞི་སྟེ། ཆོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་བཅས་དེ་དག་

ཀྱང་བདག་མིན་པ་སྟོང་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བགྱི་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བདག་གི་རྟེན་སྣང་པོ་ལ་དབྱེད་པ་ནི།

སྣང་པོ་འདོད་རྒྱལ་ལས་མིན་དུས་ལས་མིན།།

རང་བཞིན་ལས་མིན་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མིན།།

དབང་ལྷན་ལས་མིན་རྒྱ་མེད་ཅན་མིན་ཏེ།།

མི་ཤེས་ལས་དང་སྤྲེད་ལས་བྱུང་རིག་མཛོད།། ༥༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་བདག་གི་རྟེན་སྣང་པོ་འདི་སྟོང་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རེད། འོན་པར་བདག་གི་གཞི་སྣང་པོ་དེ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་མ་རེད། དེ་ཡང་འདོད་རྒྱལ་ལས་མིན་ཞེས་པ་ནི། སྣང་པོ་དེ་སྐབས་འགར་བདག་ལས་སྦྱེས། སྐབས་འགར་གཞན་ལས་སྦྱེས། སྐབས་འགར་རྒྱ་མེད་པ། སྐབས་འགར་རྒྱ་ཡོད་པ་སོགས་གང་འདོད་དུ་བྱུང་བ་མིན། ཡང་སྣང་པོ་དེ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་དུས་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདས་པ་ནི་ཞིག་ཚར། མ་འོངས་པ་ནི་ད་ལྟ་མེད། ད་ལྟ་བཞིན་འདས་པ་ལ་འགྱུར་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། དེས་ན་དུས་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་ཡོད་པ་མིན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་ལྷན་གིས་ཀྱང་བྱས་པ་མིན། རྒྱ་མེད་པར་སྦྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་སྣང་པོ་དེ་དག་རྒྱ་ཅི་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་དང་གཅིག་ལས་དང་གཉིས། སྤྲེད་པ་དང་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་མཛོད་ཅེས་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་མཁྱེན་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལམ་དངོས་ལ་གསུམ། ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་བཤད་པ། མཐུན་རྒྱུན་བརྩོན་འགྲུས། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྒྱལ་བྱིམས་བརྒྱལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་རང་ལུས་ལ།།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་ལྟ་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ།།

ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་འདི་གསུམ་ཐར་པ་ཡི།།

གྲོང་ཁྱེར་སྒོ་འགོགས་ལགས་པར་མཁྱེན་པར་མཛོད།། ༥༡

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལམ་ཡང་དག་པ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེབ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་མཁན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་གཙོ་བོ་གསུམ་ཡོད་པེད། རྣམ་
རྟོག་ངན་པ་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚུལ་བྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་། འཛིག་ལྟ་དང་། ཐེ་ཚོམ་མོ། །དང་བོ་ཚུལ་
བྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཞེས་པ་ནི། ཚུལ་བྲིམས་ཡག་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་ཡག་པོ་ཡིན་བསམས་ནས་
མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ། བརྟུལ་ཞུགས་ཡག་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟུལ་ཞུགས་ཡག་པོ་ཡིན་བསམས་ནས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་གོ་གི་
ཡོད། གཉིས་པ་རང་གི་ལུས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བུ་བ་ཞེས་པ་ནི། རང་གི་ལུས་འདི་སྤྲུག་བསྐྱུལ་བ་དང་། མི་གཙང་བ་དང་། མི་
རྟག་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བདག་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་བའོ། །གསུམ་པ་ཐེ་ཚོམ་ནི། དམ་
པའི་ཚོས་ནས་གསུངས་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཡིད་གཉིས་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བའོ། །གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་
གསུམ་ཟེར། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འཁོར་བ་ལ་དུས་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་ཞིག་ལ་
གོ་གི་ཡོད། འདི་གསུམ་ཙུ་ནས་ཡོད་ཉན་གྱི་མ་པེད། དེས་པར་དུ་སྤང་དགོས།

སྤང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ང་རང་ཚོ་ཐར་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་དགོས། ཐར་པ་དེ་གོང་ཁྱེད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་
པས་ན། ཐར་པའི་གོང་ཁྱེད་ནང་དུ་ཡར་འགོ་དགོས་པེད། ཐར་པའི་གོང་ཁྱེད་ལ་འགོ་བའི་དུས་སུ་སྒོ་འགོགས་པར་བྱེད་མཁན་
གྱི་སྒོ་སྤང་འདྲ་བོ་ཞིག་ཡོད་པེད། སྒོ་སྤང་དེ་སྤང་པེད་ཅེ་ན། ཚུལ་བྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་། རང་གི་ལུས་ལ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་ལྟ་བུ་བའི་འཛིག་ལྟ་དང་། ཐེ་ཚོམ་སྤེལ་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་པོ་འདི་ཐར་པའི་སྒོ་འགོག་མཁན་ཡིན་པ་མཁྱེན་པར་མཛོད། དེས་ན་
ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་པོ་འདི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་བགོགས་མི་མཐུན་པའི་སྐྱེན་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སྤང་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་མཐུན་སྐྱེན་བརྩོན་འགྲུས་ནི།

ཐར་པ་བདག་ལ་རག་ལས་འདི་ལ་ནི།

གཞན་གྱིས་གྲོགས་བགྱིར་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་པས།

ཐོས་དང་ཚུལ་བྲིམས་བསམ་གཏན་ལྡན་པ་ཡིས།

བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་འབད་པར་མཛོད། ༥༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་ཐར་པ་སྦྱབ་པ་ལ་མཐུན་སྐྱེན་གང་འདྲ་དགོས་ཤི་ན། ཐར་པ་ཨེ་ཐོབ་མི་ཐོབ་དེ་གཙོ་བོ་རང་ལ་རག་
ལས་གྱི་ཡོད་པེད་མ་གཏོགས། འདི་ལ་གཞན་གྱིས་གྲོགས་བྱེད་ཡག་གང་ཡང་ཡོད་མ་པེད། མོ་སོས་ཐར་པ་མ་བསྐྱབས་ན་

གཞན་གྱིས་ཡར་ཐར་པ་ལ་གཞག་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། རང་གིས་ཐར་པ་བསྐྱབས་ན་གཞན་གྱིས་བཀག་ཀྱང་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད།
དེས་ན་དང་པོར་དམ་པའི་ཚོས་ལ་ཐོས་པ་བྱས། དམ་པའི་ཚོས་ཐོས་པ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བྱིས་ས་བསྟུངས། ཚུལ་བྱིས་ས་བསྟུངས་
ནས་བསམ་གཏན་བསྒྲོམས། དེ་ལྟ་བུའི་མཐུན་པའི་རྒྱུན་རྒྱུ་ལ་གསུམ་ཡག་པོ་བསྟེན་དགོས། དེ་གསུམ་དང་ལྟན་པས་བདེན་
པ་བཞི་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་། བདེན་པ་བཞི་བསྒྲོམས། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་དོན་ལ་འབད་
པར་མཛོད་ཅིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱབ་གསུམ་སྤྱིར་བཤད་པ། ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

ལྷག་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་།

ལྷག་པའི་སེམས་ལ་རྟག་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བགྱི།

བསྐྱབ་པ་བརྒྱ་ཅུ་ལྟ་བུ་ལྷག་ཅིག་ནི།

གསུམ་པོ་འདི་ནང་ཡང་དག་འདུ་བར་འགྱུར། ཡན

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་བཟླན་པ་རེད། ཐར་པ་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་གང་ལ་བརྩོན་དགོས་ཤི་ན། ལམ་ལྷག་
པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་བརྩོན་དགོས། ལྷག་པ་ཞེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་གསུང་གི་ཡོད་རེད། འོན་
ལམ་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷག་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་གྱི་བསྐྱབ་པ། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ། ལྷག་
པའི་སེམས་སམ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པའོ། །དེས་ན་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་འདི་གསུམ་ལ་རྟག་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བགྱི་ཞེས་དུས་
རྒྱུན་དུ་བརྩོན་དགོས། འདི་གསུམ་ལ་བརྩོན་ཐུབ་ན་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ཡི་ནང་དུ་འདུས་ཡོད་རེད། དགེ་ཚུལ་སྒོང་གི་
སྒོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསྐྱབ་པ་བརྒྱ་དང་ལྟ་བུ་ལྷག་ཅིག་སྟེ། འདུལ་བྱིས་ས་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་གསུམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དོན་ངོམ་བརྩིས་ན་འདི་གསུམ་གྱི་ནང་ལ་མ་འདུས་པ་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ལ་ངས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་
ལ་གདམས་པ། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ལ་ལེགས་པར་འཕྲག་པའི་ཚུལ་ལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོ་འདི་ལ་སྒྲོ་ལྷག་པའི་

ཐབས། འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལས་སྒོ་ལྟོག་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི།

དབང་ལྷག་ལུས་གཏོགས་དྲན་པ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།།

བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་ཉེ་བར་བསྟན།།

དེ་ནི་བསྐྱེམས་ནས་མདོན་པར་བསྐྱུང་བའི་སྟེ།།

དྲན་པ་ཉམས་པས་ཚོས་ཀྱན་འཛིག་པར་འགྱུར།། ༥༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྒྱིར་བསྟན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། དབང་ལྷག་ཅེས་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྟོད་བཟང་པོ་ལ་བོས་པ་རེད། ལུས་སུ་གཏོགས་པའི་དྲན་པ་ཞེས་བྱ་བ། ལུས་
འདི་མི་གཙང་བ་དང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་དྲན་པ་འདི་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་སྟེ། དངོས་སུ་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འགོ་མཁན་ཐམས་ཅད་ལམ་འདི་ལ་
ཞུགས་ནས་འགོ་དགོས་པ་ཡིན་པས་འགོ་སའི་ལམ་གཅིག་པུ་ཡིན་པ་གསུངས་པ་རེད། དེའི་བྱིར་ན་ལམ་འདི་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་
ཡག་པོ་ཡོད་དགོས། དེ་ལྟ་བུ་ལུས་སུ་གཏོགས་པའི་དྲན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཡག་པོ་བསྐྱེམས་པ་སྟེ། གང་གཟབ་གཟབ་བྱས་ནས་
མདོན་པར་བསྐྱུང་བར་བའི་དགོས། དྲན་པ་ཉམས་པས་ཚོས་ཀྱན་འཛིག་པར་འགྱུར་ཞེས་དྲན་པ་འདི་ཡག་པོ་མེད་ན་དམ་པའི་
ཚོས་དེ་ཙམ་ཡག་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། ཚེ་མི་རྟག་པ་ལ་བསམ་པ་དང་། དལ་འབྱོར་རྟོག་དཀའ་ལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི།
ནམ་འཆི་ཆ་མེད་ལ་བསམ་སྟེ་མི་རྟག་པ་བསྒྲོམ་པ། འཆི་བར་ངེས་པ་ལ་བསམ་སྟེ་མི་རྟག་པ་བསྒྲོམ་པ། རྣམ་པ་གཞན་ལ་
བསམ་སྟེ་མི་རྟག་པ་བསྒྲོམ་རྒྱལ། དེ་དག་གི་མཐུག་བསྐྱུང་པའོ། །དང་པོ་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་ལ་བསམ་སྟེ་མི་རྟག་པ་བསྒྲོམ་པ་ནི།

ཚེ་ནི་གཞོད་མང་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པ་ཡི།།

རྒྱལ་ལྷ་བྱུང་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན།།

དབུགས་རྒྱུད་དབུགས་འབྱུང་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས།།

སང་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ།། ༥༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ང་རང་ཚོའི་མི་ཚོ་འདི་ལ་རྟག་པ་བརྟན་པོ་གང་ཡང་མེད། གནོད་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། གནོད་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་
འདི་དཔེར་ན་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་བྱུང་ནང་བཞིན་དེད། རྒྱུ་རྒྱུ་བྱུང་དེ་ད་ལྟ་ཡོད་ན་ཡང་རྒྱུ་བྱུང་བ་འོང་ན་ད་ལྟ་རང་གི་
འགོ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མི་ཚོ་འདི་ཡང་མི་རྟག་པ་དེད། དེས་ན་ད་ལྟ་ང་རང་ཚོ་ལམ་སང་གི་མ་འགོ་བ་དེ་གིན་དུ་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་
དེད། དང་པོ་དབུགས་ནང་དུ་བརྟུགས་ནས་དབུགས་ཕྱིར་འབྱུང་བའམ་གཏང་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་གྱིས་ལོག་
ནས་སང་ཉིན་གཉིད་སང་ལོམ་པ་སྟེ། དེའི་བར་དུ་མ་གྱི་བ་གང་ལགས་པ་དེ་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་དེད། མདོར་ན་དེ་འདྲའི་ཆོ་རིང་པོ་
བསྟན་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཆོས་བྱེད་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་འཆིབས་ངེས་པ་ལ་བསམ་སྟེ་མི་རྟག་པ་བསྐྱོམ་པ་ནི།

ལུས་མཐའ་ཐལ་བ་མཐར་སྐྱམ་མཐར་འདུལ་ཞིང་།།

ཐ་མར་མི་གཙང་སྟིང་པོ་མ་མཆིས་པར་།།

རྣམ་པར་འཛིག་དེངས་ཐུགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ།།

སོ་སོར་འབྲེས་ཆོས་ཅན་དུ་མཁྱེན་པར་མཛོད།། ༥༦

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ང་རང་ཚོས་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་དགོས། དམ་པའི་ཆོས་མ་བསྐྱབས་པར་ལུས་ལ་ཆགས་ཞེན་བྱས་ནས་
བསྟན་ཉན་གྱི་མ་དེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྗེས་མ་ང་རང་གི་ནས་ལུས་འདི་མཐའ་མ་ཡང་ན་ནི་ཐལ་བ་ལ་འགྱུར་འགོ་གི་
དེད། ཡང་ན་ནི་མཐར་སྐྱམ་པོ་ལ་འགྱུར་འགོ་གི་དེད། ཡང་ན་ནི་མཐར་འདུལ་བ་སྟེ་སུལ་འགོ་གི་དེད། དེས་ན་དངོས་གནས་ཐ་
མར་ལུས་འདི་ལ་སྟིང་པོ་རྩ་ནས་ཡོད་མ་དེད། མི་གཙང་བ་དེད། རྣམ་པར་འཛིག་ཅིང་རྟུལ་ཐུན་དུ་དེངས་འགོ། ཡང་ན་ཐུགས་
པར་འགྱུར་བ་སྟེ་སུལ་འགོ་གི་ཡོད། ད་ལྟ་ང་རང་ཚོ་ལ་རྟུང་པ་ལག་པ་མགོ་ལ་སོགས་པ་མཉམ་དུ་ཡོད་པེད། ཡིན་ན་ཡང་རྗེས་
མ་སོ་སོར་འབྲེས་ཏེ། ལག་པ་ལག་པ། རྟུང་པ་རྟུང་པ། ཐུགས་པ་ཐུགས་པ། སོ་སོ་སོ་སོར་དུམ་བུ་དུམ་བུ་ལ་འགོ་བའི་ཆོས་
ཅན་དུ་མཁྱེན་པར་མཛོད། དེའི་ཕྱིར་ན་ལུས་འདི་ལ་ཆགས་ཞེན་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་མ་དེད། དེས་ན་ལུས་འདི་དེ་ལྟ་བུ་མི་རྟག་པ་ཡིན་
པར་ངེས་པ་ལ་བསམས་ནས། ལུས་འདི་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་དེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་རྣམ་པ་གཞན་ལ་བསམ་སྟེ་མི་རྟག་པ་སྐྱོམ་རྒྱུ་ནི།

ས་དང་ལྷན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཉི་མ་བདུན།
 འབར་བས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་།
 ཐལ་བ་ཡང་ནི་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ན།
 ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་མི་ཉླ་སྟོས་ཅི་འཚལ། ༥༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་རེད། ང་རང་ཚོའི་ས་གཞི་དེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད།
 ས་གཞི་འདིའི་དབུས་སུ་ལྷན་པོ་སྟེ། དེའི་རྒྱལ་པོ་རི་བོ་མཚོག་རབ་ཡོད། དེའི་མཐའ་བསྐོར་དུ་རོལ་པའི་མཚོ་བདུན། དེ་ནས་རྒྱ་
 མཚོ་ཆེན་པོ། སྤྱིང་བཞི། སྤྱིང་ཐུན་བརྒྱད་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་ཐ་མ་ཉི་མ་བདུན་གར་བ་ན་ས་ཆ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 དང་རི་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་མེ་འབར་བས་བསྐྱེད་འགོ། འབར་བས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ཅན་དངོས་པོ་འདི་དག་ཀྱང་རྗེས་མ་ཐལ་
 བ་ཅམ་ཡང་ལུས་པར་མི་འགྱུར་བར་མེད་པར་ཆགས་འགོ་གི་ཡོད་ན། ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བ་མི་ཟེར་བ་དེ་ཉླ་བས་དང་རྟུས་པ་རྒྱང་
 ཆུང་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་སྟོས་ཅི་འཚལ་ཞེས་མེད་པར་འགྱུར་འགོ་གི་ཡོད་པ་བཤད་མ་དགོས་པ་རེད་
 གསུངས་པའོ།

བཞི་པ་དེ་དག་གི་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི།

དེ་ཉླར་འདི་ཀྱན་མི་རྟག་བདག་མེད་དེ།
 རྒྱབས་མེད་མགོན་མེད་གནས་མེད་དེ་སྤྲད་དུ།
 འཁོར་བ་རྒྱ་ཤིང་སྟོང་པོ་མེད་པ་ལས།
 མི་མཚོག་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྲུགས་ནི་དབྱང་བར་མཛོད། ༥༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉླར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོན་དེའི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ། བདག་མེད་པ་ཡིན་
 པ། རྒྱབས་མེད་པ་ཡིན་པ། མགོན་མེད་པ་ཡིན་པ། གནས་མེད་པ་ཡིན་པ་རེད། དེའི་སྤྲད་དུ་འཁོར་བ་ཞེས་པ་འདི་དབེར་ན་རྒྱ་
 ཤིང་ལྷ་བྱ་སྟོང་པོ་མེད་པ་རེད། རྒྱ་ཤིང་ཞེས་པ་ནི་རང་ལག་གི་སྤྲོད་པོ་ལ་གོ། རང་ལག་གི་སྤྲོད་པོ་ལ་ལྷགས་པ་གཅིག་བཤུས་
 གཉིས་བཤུས་བྱས་ནས་རིམ་པར་རྫོགས་འགོ་བས་སྟོང་པོ་གང་ཡང་མེད། ཤིང་སྤྲོད་འདྲ་པོ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚོན་
 དེའི་ཕྱིར་ན། མི་མཚོག་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྲུགས་ནི་དབྱང་བར་མཛོད། ཅེས་མིའི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་

གནས་ལའོར་བ་འདི་ལ་ཡག་པོ་མི་འདུག། རྟིང་པོ་མི་འདུག་བསམས་ནས་བྱུགས་དབྱེང་བ་སྟེ་སེམས་ལ་སྒྲོ་ཤས་ཡག་པོ་ཞིག་
སྒྲིམ་ནས་ལའོར་བ་འདི་ལ་ཆགས་ཞེན་མེད་པ་བྱེད་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། སྒྲིར་མི་ཙམ་དུ་སྒྲེ་བ་དགོན་ཚུལ། བྱད་པར་མཐུན་རྒྱུན་ལའོར་ལོ་
བཞི་དང་ལྷན་པའི་རྟེན་བསྟན་པ། འགལ་རྒྱུན་མི་ཁོམ་བརྒྱད་དང་འབྲལ་བའི་ཚུལ་ལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མིར་སྒྲེ་
བ་དགོན་ཚུལ། རྟེན་དེ་ལ་ཐིག་པ་སྒྲོད་པ་སྒྲིད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྒྲིར་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྟན་པའི་སྒོན་འགོ་ལ། མི་རྟག་པ་ལ་བསམ་པ་དང་། དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་
བ་ལ་བསམ་པ་སྟེ། གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་མི་རྟག་པ་ལ་བསམ་པ་དེ་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་ནས། ད་དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་
བ་ལ་བསམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ལས་དང་པོ་སྒྲིར་བཏང་གི་མི་ལུས་ཙམ་རྟེན་དཀའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

རྒྱ་མཚོ་གཅིག་གནས་གཉའ་ཤིང་བྱ་ག་དང་།།

རུས་སྤལ་ཕྱད་པ་བས་ཀྱང་དུད་འགོ་ལས།།

མི་ཉིད་ཆེས་ཐོབ་དཀའ་བས་མི་དབང་གིས།།

དམ་ཚིས་སྒྲོད་པས་དེ་འབྲས་མཆིས་པར་མཛོད།། ༥༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་ནང་དུ་གནས་པའི་གཉའ་ཤིང་བྱ་ག་གཅིག་པ་སྟེ། པང་ལེབ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་
ཡི་ཁུང་གཅིག་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོད་རེད། རྒྱ་མཚོ་དེའི་ནང་དུ་རུས་སྤལ་གཅིག་ཡོད་ལ། རུས་སྤལ་དེ་སྐྱབས་སྐྱབས་ལ་མགོ་བྱེན་དུ་
རེ་རེ་འདེགས་གྱི་ཡོད། དེ་ནས་གཉའ་ཤིང་བྱ་ག་གཅིག་པ་དེ་ཤར་གྱི་རྒྱུད་གིས་རྒྱབ་ལ་དེད། རྒྱབ་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་ཤར་ལ་དེད། ལྟ་
ཡི་རྒྱུད་གིས་བྱང་ལ་དེད། བྱང་གི་རྒྱུད་གིས་རྒྱབ་ལ་དེད་ནས་ས་ཆ་གཅིག་ལ་གནས་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་རུས་སྤལ་ཡང་
རྟག་པར་མགོ་ཡར་འདེགས་གྱི་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་སྐྱབས་ཤིག་ལ་རུས་སྤལ་གྱི་མགྱིན་པ་དེ་གཉའ་ཤིང་གི་བྱ་ག་དང་
འཕྲད་ཐིད་གྱི་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་ཡིན། དཔེ་དེ་བས་ཀྱང་དུད་འགོའི་ལུས་ལས་ཐར་ནས་མི་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཐོབ་པ་
ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པས། མི་ཡི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྒྲོད་བཟང་པོ་ཁྱོད་གྱིས་ད་ལྟ་ཁྱོད་རང་མི་ལུས་དེ་ཐོབ་
ཡོད་རེད། ཐོབ་ཡོད་པ་དེ་འཕྲོ་བརྒྱག་མ་བཏང་བ་བྱས་ནས་དམ་པའི་ཚོས་ལ་སྒྲོད་དེ་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་མཆིས་
པའམ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཞིག་མཛོད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྟེན་དེ་ལ་སྒྲིག་པ་སྟོང་པ་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ནི།

གང་ཞིག་གསེར་སྟོང་རིན་ཆེན་སྒྲིམ་པ་ཡིས།།

རན་སྒྲིགས་འབྲུག་པར་བབྱིད་པ་དེ་བས་ནི།།

གང་ཞིག་མི་རུ་སྒྲིམ་ནས་སྒྲིག་པ་དག།

བབྱིད་པ་དེ་ནི་ཆེས་རབ་སྒྲུབ་པ་ལགས།། ༤༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ལ་དོན་ཡོད་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཤིང་མ་གཏོགས། གལ་ཏེ་མ་བྱས་ན་གིན་ཏུ་ཐབས་སྟོ་
པོ་རེད། དེ་ཡང་དཔེར་ན་གསེར་གྱི་སྟོང་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པ་འཕམ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་གིན་ཏུ་རྩ་ཆེན་པོ་དང་རིན་
ཐང་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ཡག་པོ་བྱས་ནས་བེད་སྟོང་བྱེད་དགོས་ཤིང་མ་གཏོགས། དེ་ཡིས་གསུངས་སྟོང་འབྲུ་པོ་གཙང་མ་བྱེད། རན་
སྒྲིགས་ཏེ་སྒྲིགས་པ་ལྟ་བུ་བཙོག་པ་ན་མས་བྱི་དོར་བྱེད་ཆས་དང་འབྲུད་ཆས་བྱས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་མི་དེ་ནི་གིན་ཏུ་སྒྲིགས་པ་ཞིག་
རེད། འོན་ཀྱང་དེ་བས་ཀྱང་སྒྲིགས་པ་ཆེ་ཤོས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཞིག་ཐོབ་པར་དཀའ་བ་མིའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་ནས་དགོས་
རྒྱུའི་དམ་པའི་ཆོས་དག་བ་ལ་མི་བརྩོན་པར་སྒྲིག་པ་དག་བབྱིད་པ་འཕམ་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཆེས་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་སྟེ་གིན་ཏུ་སྒྲིགས་པ་
རེད། དེས་ན་མི་ལུས་ཐོབ་ནས་སྒྲིག་པ་མི་དག་བ་བྱེད་ཉན་གྱི་མ་ཤིང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བྱུང་པར་མཐུན་རྒྱུན་ལའོར་ལོ་བཞི་དང་ལྔ་ན་པའི་རྟེན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མཐུན་རྒྱུན་ལའོར་ལོ་བཞི་སྒྲིར་བསྟན་
པ། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དུ་གནས་པ་དང་།།

སྒྲིམ་བུ་དམ་པ་ལ་ནི་བསྟེན་པ་དང་།།

བདག་ཉིད་ལགས་སྟོན་སྟོན་ཡང་བསོད་ནམས་བབྱིས།།

ལའོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་བྱོད་ལ་མངའ།། ༤༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ཡིས་རྒྱལ་པོ་བྱོད་རང་དུ་མི་ལུས་ནང་ནས་ཀྱང་མི་ལུས་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་ཐོབ་ཡོད་པ་ཡིན་གསུངས་
པ་རེད། དེ་ཡང་མི་ལུས་བཟང་པོ་དེ་ལ་ལའོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད། འོན་ལའོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་དེ་གང་འདྲ་ཤིང་ཅན། དང་པོ་
མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དུ་གནས་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་དང་མཐུན་པ། དམ་པའི་ཆོས་གོ་རྒྱུ་ཡོད་པ། དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྟོན་པ་

སྒྲིབ་བྱ་བྱ་ཡོད་པ། དེ་ལྟ་བུའི་ས་ཆ་ཡག་པོ་ཞིག་ལ་གནས་ཡོད་པ། ཚེས་དར་སའི་ལུང་པ་ལ་སྐྱེས་ཡོད་པའི་དོན་དུ་གོ་བ་ཡིན།
གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བསྟེན་པ་ནི། མཐུན་པའི་ཡུལ་དེ་དུ་སྐྱེས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དམ་པའི་ཚེས་ཡག་པོ་
སྟོན་མཁན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པའོ། །གསུམ་པ་བདག་ཉིད་ལེགས་པར་སྟོན་པ་ནི། སོ་སོ་ཡང་དམ་པའི་ཚེས་
སྟོ་ལ་ཞུགས་ནས་དམ་པའི་ཚེས་སྐབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་སྐྱེས་ཡོད་པའོ། །བཞི་པ་སྟོན་བསོད་ནམས་བགྱིས་ཡོད་པ་ནི། དེ་བཞིན་སྐྱེ་བ་
སྟོན་མ་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་ཡག་པོ་བསགས་ཡོད་པ་ལ་བསྟེན་ནས་དེ་འདྲ་ཐོབ་པ་རེད། དེ་མ་གཏོགས་སྐྱེ་བ་སྒྲ་མ་ལ་བསོད་
ནམས་ཡག་པོ་བསགས་མེད་ན་ད་ལྟ་དེ་འདྲ་འཐོབ་ཀྱི་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེའི་བྱིར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་རྒྱལ་པོ་
ཁྱོད་ལ་མངའ་བ་སྟེ་ཐོབ་ཡོད་རེད། དེའི་བྱིར་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་འདྲི་འཕྲོ་བརྒྱུག་གཏོང་ཉན་གྱི་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ།།

གཉིས་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བླ་ཕ་བཤད་པ་ནི།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ཚངས་པར་སྒྲིབ།།

ཡོངས་སུ་རྒྱ་ཞོགས་པར་བྱུང་པས་གསུངས་དེའི་བྱིར།།

སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བསྟེན་བགྱི་རྒྱལ་བ་ལ།།

བསྟེན་ནས་རབ་ཏུ་མང་པོས་ཞི་བ་ཐོབ།། ༤༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་འཕྲོ་བརྒྱུག་མི་གཏོང་བའི་ཐབས་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པར་
བསྟན་པ་རེད། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་དགེ་བའི་གྲོགས་པོ་ཡིན་པས། དམ་པའི་ཚེས་སྟོ་བ་མཁན་གྱི་སྒྲ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་བསྟེན་པ་ནི་ཚངས་པར་སྒྲིབ་པ་སྟེ་བྱ་བ་ཡག་པོ་རེད། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཚངས་པར་སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ཞོགས་པ་རེད། རྒྱ་
མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་ན་ང་རང་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པ་ཡོན་ཏན་སྟན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་
པ་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ཞོགས་པར་འགྱུར་བ་བྱུང་བ་རྒྱ་ཞོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་།

མདོ་ལས། འཕགས་པ་ཀུན་དག་འབོས། བཙུང་ལྷན་འདས། འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་དགེ་བའི་གྲོགས་པོ་
འདི་ནི། ཚངས་པར་སྒྲིབ་པའི་བྱེད་ལགས་སོ། །ཞེས་གསལ་བ་དང་། བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཁྱོད་དེ་སྐད་མ་སྒྲ་ཞིག་ །འདི་ནི་
ཚངས་པར་སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ཞོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ།།

དེའི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་རང་དང་པོ་མི་ལུས་ཐོབ། མི་ལུས་ཐོབ་ནས་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་ལྷན། འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ལྷན་
ཡོད་པས་ཁྱོད་རང་གིས་སྒྲུལ་བྱ་དམ་པ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བསྒྲི་དགོས། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ན་དག་
བ་ཡག་པོ་བསྒྲུབ་ཐུབ་པ་དང་། འབྲས་བྱ་ཕྱན་སུམ་ཚླགས་པ་འཐོབ་ཐུབ། དཔེར་ན་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་
ལྷན་འདས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེ་བོ་རབ་ཏུ་མང་པོས་ཞི་བ་སྟེ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བྱ་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་བཞིན་ལོ་གསུངས་པའོ།

གསུམ་པ་འགལ་སྒྲིལ་མི་ཁོམ་བརྒྱད་དང་འབྲལ་བའི་རྒྱལ་ལ་བསམ་པ་ནི།

ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་དང་དྲུད་འགོ་དང་།

ཡི་དྲགས་ཉིད་དང་དཔྱལ་བར་སྒྲེ་བ་དང་།

རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ།

ལྷ་ལྷོར་སྒྲེ་དང་སྒྲེན་ཞིང་སྐྱགས་པ་ཉིད། ༤༩

ཆེ་རིང་ལྟ་ཉིད་གང་ཡང་རུང་བར་ནི།

སྒྲེ་བ་ཞེས་བསྒྲི་མི་ཁོམ་སྟོན་བརྒྱད་པོ།

དེ་དག་དང་བྲལ་ཁོམ་པ་རྟེན་ནས་ནི།

སྒྲེ་བ་བསྐྱོག་པའི་སྐད་དུ་འབད་པར་མཛོད། ༥༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་པ་དང་གཅིག་ །དྲུད་འགོར་སྒྲེ་བ་དང་གཉིས། ཡི་དྲགས་སུ་སྒྲེ་བ་དང་གསུམ། དཔྱལ་
བར་སྒྲེ་བ་དང་བཞི། རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་ལྷ། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྷ་ལྷོར་སྒྲེ་བ་དང་དྲུག་ །སྐྱོན་ཞིང་སྐྱགས་པ་ཉིད་དང་
བདུན། ཆེ་རིང་ལྟ་ཉིད་དུ་སྒྲེ་བ་སྟེ་སྟོན་བརྒྱད་པོ་གང་ཡང་རུང་བར་སྒྲེ་བ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པར་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་པས་མི་ཁོམ་
པའི་གནས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། ང་རང་ཆོས་མི་ཁོམ་པའི་སྟོན་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཁོམ་པ་རྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་
ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་དགོས། བརྩོན་འགྲུས་གང་བྱ་དགོས་ཤེ་ན། དན་ནས་བཟུང་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་ལ་སྒྲེ་བ་བསྐྱོག་
པའི་སྟེ་སྐད་མི་སྒྲེ་བའི་སྐད་དུ་འབད་པར་མཛོད་གསུངས་པའོ།

གཉིས་པ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལས་སྒྲོ་ལྷོག་པའི་ཐབས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ།
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

དེས་པ་འདོད་པས་ཐོངས་དང་འཆིབ་དང་།
ན་དང་ཆ་སོགས་སྒྲིག་བསྐྱེད་ཏུ་མ་ཡི།
འབྱུང་གནས་འཁོར་བ་ལ་ནི་སྒྲོ་མཛད་ཅིང་།
འདི་ཡི་ཉེས་པ་ཤས་ཀྱང་གསལ་བར་མཛོད། ༤༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་པ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྒྱུད་བཟང་པོ་ལ་བོས་ནས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་སྒྲིག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་མང་
པོ་ཡོད་རེད། སྒྲིག་བསྐྱེད་མང་པོ་གང་ཡོད་ཅིན། འདོད་པས་ཐོངས་པ་སྟེ་ང་རང་ལ་དགོས་པ་དེ་མེད་པ་དང་། དེ་ནས་འཆིབ་
དང་། ན་བ་དང་། ཆ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིག་བསྐྱེད་ཏུ་མའི་འབྱུང་གནས་འཁོར་བ་ལ་ནི་སེམས་པ་སྒྲོ་བར་མཛད་ཅིང་། འཁོར་
བའི་གནས་འདི་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཞིག་དགོས་རེད། དེའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་ཆ་ཤས་ཀྱང་འདི་ནང་བཤད་ཡོད་
པས་གསལ་བར་མཛོད་ཅེས་གསལ་ན་ཡག་པོ་ཡོད་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། བདེ་བ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་རྒྱལ་དང་། སྒྲིག་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་བརྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་རྒྱལ། དེ་ལྟར་གཤམ་ནས་དག་བ་ལ་སྒྱུད་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི།
དག་གཉེན་ངེས་པ་མེད་པས་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་རྒྱལ། ཆོམ་པ་མེད་པས་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་རྒྱལ། བྱི་མཐའ་མ་ངེས་པས་ཡིད་
བརྟན་མེད་པའི་རྒྱལ། མཐོ་དམན་མ་ངེས་པས་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

ཡ་ནི་བྱ་ཉིད་མ་ནི་རྒྱུང་མ་ཉིད།
སྒྲེ་པོ་དགར་གྱུར་པ་དག་བཤེས་ཉིད་དང་།
བསྐྱོག་པ་ཉིད་དུ་མཆིབས་དེ་སྤྲད་དུ།
འཁོར་བ་དག་ན་ངེས་པ་འགའ་མ་མཆིས། ༤༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྱིར་འཁོར་བ་ཞེས་པ་འདི་ལ་རྟག་པ་བརྟན་པོ་གང་ཡང་མེད། རྟག་པ་དང་བརྟན་པོ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་
ཐམས་ཅད་འབྱུར་འབྱོ་གི་ཡོད། དག་དང་གཉེན་ཡང་རྟག་པ་དང་བརྟན་པོ་ཡོད་མ་རེད། རླབས་འགར་དག་རེད། རླབས་འགར་
གཉེན་རེད། དེ་ཡང་གང་འདྲ་རེད་ཅིན། ཡ་ནི་བྱ་ཉིད་དུ་རེད་སོང་བ། དཔེར་ན་སྒྲེ་བ་སྒྲ་མ་ལ་ཡ་ཡིན་པ་ཆོ་འདི་ལ་བྱ་རེད་སོང་བ་
ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་ནི་རྒྱུང་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ། དཔེར་ན་སྒྲེ་བ་སྒྲ་མ་ལ་མ་ཡིན་པ་ཆོ་འདི་ལ་རྒྱུང་མ་རེད་སོང་བ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་སྐྱེ་བ་སྐྱ་མ་ལ་སྐྱེ་བོ་གང་ཞིག་རང་གི་དགའ་རྒྱུར་པ་སྟེ་དགའ་བོ་ཡིན་པ་དག །ཆོ་འདི་ལ་མཛའ་བཤེས་གོགས་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་
བསྐྱད་པ་ཡང་ཡོད་ཤིང་། ཡང་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་བྱ་པ་ལ་གྱུར་སོང་བ་དང་། རྒྱུར་མ་མ་ལ་གྱུར་སོང་བ་དང་། ཆོ་འདི་འི་གོགས་པོ་
ཡང་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ལ་དགའ་རྒྱུར་པ་སོགས་དེ་འདྲ་ཡང་ཡོད་སྟེ་གྱི་ཤིང་། དེའི་སྐྱད་དུ་འཁོར་བ་དག་ན་དགའ་དང་གཉེན་ཞེས་པ་འདི་
བརྟན་བརྟན་ཡོད་མ་ཤིང་། བྱ་དང་རྒྱུར་མ་ཞེས་པ་འདི་ཡང་བརྟན་བརྟན་ཡོད་མ་ཤིང་། དེས་ན་ངེས་པ་འགའ་མ་མཆིས་ཞེས་སྒོ་
གཏད་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ས་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཤིང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཚིམ་པ་མེད་པས་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་ཚུལ་ནི།

ཤེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་བཞི་བས་ལྷག་པ་ཡི།།

འོ་མ་འབྲུངས་ཏེ་ད་དུང་སོ་སོ་ཡི།།

སྐྱེ་བོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འཁོར་བ་པས།།

དེ་བས་ཆེས་མང་ཉིད་ཅིག་བཀྱང་འཆལ་ལོ།། ༤༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་འདི་ལ་མཐའ་ཡོད་མ་ཤིང་། ར་རང་ཚོ་སྤྱ་གུ་རྒྱུང་རྒྱུང་ལ་སྐྱེས། དེ་ནས་འོ་མ་འབྲུང་། ཨ་མའི་འོ་མ་
འབྲུང་བསྐྱད་པ་ལ་གྲངས་ཀ་ཞིག་བརྒྱབ་ནས། ར་རང་གིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འོ་མ་འབྲུང་བསྐྱད་པ་དེ་ལ་བསམ་སྒོ་ཞིག་
བཏང་ན། གང་ཟག་ཤེ་ཤེས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞི་བས་ལྷག་པའི་འོ་མ་བཀྱང་ཆར་ཤིང་། ད་དུང་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལས་བྱས་ན། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མང་པོ་བསྐྱངས་ནས་འོ་མ་དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་མང་བ་ཉིད་དུ་བཀྱང་
ནས་འཁོར་བ་ལ་གནས་གྱི་ཤིང་། དེ་འདྲ་བྱས་ནས་འཁོར་བ་འདི་རྩ་ནས་རྫོགས་ཡག་ཡོད་མ་ཤིང་། དེའི་བྱིར་ན་འཁོར་བ་ལས་
ཐར་བའི་ཐབས་ལ་ངེས་པར་དུ་བརྩོན་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བྱི་མཐའ་མ་ངེས་པས་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་ཚུལ་ནི།

ཤེ་ཤེའི་བདག་ཉིད་རུས་པའི་སྤང་བོ་ནི།།

ལྷན་པོ་མཉམ་པ་སྟེ་དེ་ཅིག་འདས་གྱུར་ཏེ།།

མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཐུག་ཆོ་གུ་ཙམ།།

ཤི་ལུང་བགྲངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར།། ༤༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ང་རང་ཚོ་གི་བའི་རུས་པ་འདི་དབང་དུ་བྱས་ན། ང་དུད་འགོ་ལ་སྒྲེས། དེའི་རུས་པ་རེད། ང་མི་ལ་སྒྲེས། དེའི་
རུས་པ་རེད། ང་འབྲུ་འདྲ་པོ་ཞིག་ལ་སྒྲེས། དེའི་རུས་པ་རེད། ང་ཚུ་མིན་ལ་སྒྲེས། དེའི་རུས་པ་རེད་ཅེས་མི་རེ་རེའི་བདག་ཉིད་
གཅིག་ཤུའི་ལུས་པོར་བའི་རུས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ན་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ལྷན་པོ་དང་མཉམ་པའི་རུས་པ་མང་པོ་ཞིག་
བསགས་ཡོད། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དེ་ལས་འདས་པར་གྱུར་བ་སྟེ། དེའི་ཚད་ལས་ཀྱང་བརྒལ་འགོ་གི་ཡོད་རེད། དེ་འདྲའི་སྒྲེ་བ་
མང་པོ་ཞིག་བསྐྱངས་ཡོད་ཀྱང་ད་དུང་རྩ་ནས་ཚར་ཡག་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་ང་རང་གི་ཨ་མ་བྱས་
པ་སྟེ། ངའི་སྒྲེ་བ་འདིའི་ཨ་མ་བྱས། ཡང་འདི་ཡིས་ངའི་སྒྲེ་བ་སྤྲེལ་མའི་ཨ་མ་བྱས། དེ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་ཨ་མ་བྱས་
པའི་གྲངས་ཀ་དེ་རྒྱ་ཤུག་གི་ཚེ་གུ་ཙམ་ཞིག་གི་རི་ལུང་བྱས་ཏེ་བགྲངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། ས་ཆེན་པོ་འདི་ཡིས་
རྩ་བ་ནས་འདད་གི་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་མཐོང་མན་མ་ངས་པས་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་དུག །སྤྱིད་རྒྱས་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་རྒྱལ། གོགས་ཡིད་
འོང་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་རྒྱལ། གནས་བཟང་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་རྒྱལ། སྤྱོད་ཡུལ་བདེ་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་རྒྱལ།
ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་རྒྱལ། གཟི་བུ་ཆེ་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

བརྒྱ་བྱིན་འཛིག་རྟེན་མཆོད་འོས་གྱུར་ནས་ནི།།

ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱིར་ཡང་ས་སྟེང་ལྷུང་།།

འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་།།

འཁོར་བ་དག་ཏུ་ཡང་བྲན་ཉིད་དུ་འགྱུར།། ༤༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དེ་འཛིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་འོས་སྒྱུ་གྱུར་པ་ལུས་རྟེན་གོན་
ཏུ་ཡག་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་རྟག་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་མ་རེད། ཁོ་རང་སྒྲེ་བ་དེ་སྤངས་ནས་འཆི་བའི་སྐྱབས་སུ་ལས་ཀྱི་དབང་
གིས་ཏེ། ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྤྲེལ་ཡང་ས་འདི་ཡི་སྟེང་དུ་ལྷུང་འགོ། དེ་བཞིན་དུ་མིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱིང་བཞི་ལ་
དབང་བའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྒྲེ་བ་སྤངས་པ་སོགས་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་པའི་རྒྱལ་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། ལས་
ཟད་ནས་སྤྲེལ་འཁོར་བ་དག་ཏུ་ཡང་བྲན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། འཁོར་བ་ལ་གཡོག་པོའི་གཡོག་པོ་ལ་སྒྲེ་བ་ལེན་པ་འདྲ་ཡོང་སྤྱིད་
ཀྱི་རེད་གསུངས་པ་ལོ།།

གཉིས་པ་གྲོགས་ཡིད་འོང་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་ཚུལ་ནི།

མཐོ་ངེས་བྱ་མེད་ལྟ་མ་རྟེན་པ་ལ།།

འཇག་པའི་བདེ་བ་ཡུན་རིང་མྱུངས་ནས་སྒྲུབ།།

དམྱལ་བར་འཐག་གཙོད་དབད་པའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི།།

རེག་པ་གིན་རྒྱ་མི་བཟད་བསྟེན་འཆའ་ལོ།། ༥༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཐོ་ཤིས་ལྷའི་བྱ་མཁའ་དང་ཆེད་པ་ལ་ཤེག་པའི་བདེ་བ་ཡུན་རིང་པོ་མྱངས་ནས་སྤར་དཔུལ་བ་ལ་སྒྲེས་
ཤིང་རིའི་བར་དུ་འཐག་པ་དང་། མོག་ལེ་སོགས་པས་གཙོད་པ་དང་། ཁྱི་ལ་སོགས་པའི་མཆོས་ཀྱིས་དབདེ་བའི་འཇུག་ལ་ཁོར་
ཁྱི་ཤེག་པ་གིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེན་པར་འཆོལ་བ་སྟེ་མྱོང་གི་ཡོད་ཤིང་། དེས་ན་མཐོ་ཤིས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་
བརྟན་བརྟན་ཡོད་མ་ཤིང་། ཁྱོད་རང་གིས་གཟབ་གཟབ་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་གསུངས་པའོ།།

གསུམ་པ་གནས་བཟང་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་ཚུལ་ནི།

རྒྱལ་པོའི་རིག་པ་ས་ནིམ་པར་བདེ་བཟོད་པ།

ལྷན་པོའི་སྒོ་ལ་ཡུན་རིང་གནས་ནས་ནི།

སྒྲུབ་ཡང་མེ་མུར་རོ་མུགས་རྒྱ་བ་ཡི།།

སྤྲུག་བསྐྱེལ་མི་བཟང་ཕོག་སྒྱུ་མ་བསྐྱེད་འཆའ་ལོ།། ༥༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གནས་བཟང་པོ་ལ་ཆགས་པ་བྱས་ནའང་ཕན་པ་ཡོད་མ་རེད། གནས་བཟང་པོ་ལ་རྐང་པས་བརྩིས་པའི་
རྒྱལ་ས་ལྟར་པའི་རེག་པས་ནེམས་ན་ནེམ་པར་བྱེད་ཅིང་བདེ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅུས་པའམ་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་རེད། དེ་
འདྲ་བའི་བདེ་སྐྱིད་དེ་གང་ན་ཡོད་ཅིག། ལྷན་པའི་སྒོ་སྟེ་རི་དང་ལྷན་པའི་སྟེང་ལ་ཡོད་པའི་ལྷའི་ཡུལ་ནམས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་སྐྱིད་
ཡོད་རེད། དེ་ནམས་ལ་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་གནས་ནས་བདེ་སྐྱིད་ཟུངས་ན་ཡང་། དེ་ལ་བརྟན་བརྟན་གང་ཡང་ཡོད་
མ་རེད། སྐར་ཡང་ལས་གྱིད་བར་གིས་དཔུལ་བའི་ནང་དུ་སྐྱེས། དཔུལ་བ་མེ་མ་ལུང་གི་ནང་དུ་ལྷང་། རོ་ལྷགས་གྱི་འདམ་དུ་རྒྱ་
བ་སྟེ། རོ་མང་པོ་རུལ་སོང་བའི་འདམ་གྱི་ནང་དུ་འགོ་བའི་སྒྲག་བསྐལ་ཕིན་དུ་མི་བཟད་པ་ཐོག་པ་ཡང་ཡོང་སྟེད་གྱི་རེད། ང་

ཡང་དེ་འདྲ་ཡོད་གི་རེད་སྟེ་མ་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པར་འཆལ་ལོ། །དེས་ན་ང་ལའོར་བ་ལས་ཐར་དགོས། ལའོར་བ་ལ་གནས་ན་ཆོ་
ཡོད་མ་རེད་བསམ་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་སྒྱོད་ཡུལ་བདེ་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་ཚུལ་ནི།

མཐོ་རིས་བྱ་མོས་འབྲངས་གིང་དགའ་བ་དང་།།

རྣམ་པར་མཛེས་ཆལ་སོན་པར་རྩེས་ནས་སྤྲུང་།།

འདབ་མ་རལ་གྱི་འདྲ་ཆལ་ནགས་རྣམས་ཀྱིས།།

རྒྱུ་ལག་ན་བ་སྒྲ་གཙོད་འཐོབ་པར་འགྱུར།། ༥༢

དལ་གྱིས་འབབ་པ་ལྷ་ཡི་བྱ་མོ་ནི།།

གདོང་མཛེས་གསེར་གྱི་བསྐྱེད་ལྷན་བཞུགས་ནས།།

སྤྲུང་ཡང་དཔུལ་བའི་རྩྱ་པོ་རབ་མེད་པར།།

ཚུ་སྒྲོ་བཟོད་བརྒྱག་ཁུ་ཆན་འཇུག་འཆལ་ལོ།། ༥༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་སྒྱོད་ཡུལ་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ན་ཡང་ཕན་པ་ཡོད་མ་རེད། མཐོ་རིས་བྱ་མོས་འབྲངས་གིང་སྟེ་ཉེ་
བར་བརྟེན་ནས་སྒྱིད་པོ་བྱས། དགའ་པོ་བྱས། དེ་དང་ལྷན་དུ་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་མཛེས་པའི་སྒྱིད་མའི་ཆལ་གྱི་ནང་དུ་སོན་པར་
བྱས་ནས་རྩེད་མོ་བརྩེས། སར་འགོ་རྒྱུར་འགོ་བྱས་ནས་སྒྱིད་པོ་བཏང་ན་ཡང་། དེ་ལ་རྟག་བརྟན་གང་ཡང་མེད། དེ་ཆར་ནས་སྤྲུང་
ཡང་གི་ནས་དཔུལ་བའི་ནང་དུ་སྒྱི་འགོ་གི་རེད། དཔུལ་བའི་ནང་དུ་ནགས་ཀྱི་ཆལ་རལ་གྱི་འདྲ་བའི་འདབ་མའམ་ལོ་མ་དེ་དག་
ལྷུང་འོངས་དུས་རལ་གྱི་འོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་པ་དང་ལག་པ་དང་རྩ་བ་དང་སྒྲ་སོགས་གཙོད་པར་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་བའི་དཔུལ་
བའི་གནས་སུ་ལུས་རྟེན་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད།

དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་ཡི་རྩྱ་པོ་དལ་གྱིས་འབབ་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་དུ་ལྷ་ཡི་བྱ་མོ་གདོང་གིན་ཏུ་མཛེས་པ་རྣམས་དང་། གསེར་གྱི་
བསྐྱེད་ལྷན་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ནས་སྒྱིད་པོ་དང་དགའ་པོ་བྱས་ན་ཡང་། ལའོར་བ་ལ་རྟག་པ་བརྟན་པོ་གང་ཡང་མེད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན། སྤྲུང་ཡང་དཔུལ་བའི་ནང་དུ་ལྷུང་ནས་དཔུལ་བའི་རྩྱ་པོ་རབ་མེད་པར་ཚུ་སྒྲོ་ཅན་བཟོད་བརྒྱག་མེད་པའམ་བཟོད་དུ་

མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་ནང་དུ་འཇུག་པ་ཡང་ཡོང་སྟེན་གྱི་རེད། འཇུག་འཆལ་ལོ་ཞེས་དེ་ལྟར་འཇུག་དགོས་པ་ཤེས་དགོས་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ།།

ལྷ་པ་ལོངས་སྟོང་ཆེ་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་ཚུལ་ནི།

ལྷ་ཡུལ་འདོད་བདེ་གིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་།།

ཆངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སྤྱར།།

མནར་མེད་མེ་ཡི་བྱད་ཤིང་གྱུར་པ་ཡི།།

སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་བསྟན་འཆལ་ལོ།། ༥༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་ཡི་ཡུལ་ལ་སྤྱེས་ནས་ལྷ་ཡུལ་གྱི་འདོད་པའི་བདེ་བ་གིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་ལྷ་པ་ལྷ་ཆངས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར།
ལྷ་ཆངས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་བར་མ་ཟད་འདོད་ཁམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་གིན་ཏུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་
ཡང་། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆད་ཚོགས་ནས་སྤྱར་ཡང་དཔུལ་བ་མནར་མེད་པའི་ནང་དུ་སྤྱེས། ལུས་པོ་དེ་དཔུལ་བ་མནར་མེད་
པའི་མེའི་བྱད་ཤིང་གི་ཚུལ་དུ་གྱུར་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་བསྟན་འཆལ་ལོ་ཞེས་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དེ་འདྲ་
ཟུང་གི་ཡོད། དེས་ན་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

དུག་པ་གཟི་བརླིང་ཆེ་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་ཚུལ་ནི།

ཉིམ་རྒྱ་བ་ཉིད་ཐོབ་རང་ལུས་ཀྱི།།

འོད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྤྲང་བྱས་ཏེ།།

སྤྱར་ཡང་ཐུན་ནག་སྤྱག་ཏུ་ཕྱིན་གྱུར་ནས།།

རང་གི་ལག་པ་བརྒྱུད་བའང་མི་མཐོང་འགྱུར།། ༥༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ཡིས་ད་ལྟ་གཟི་བརླིང་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་ཡང་ཐན་པ་གང་ཡང་མེད་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡང་སྐྱབས་འགུར་བ་
རང་ཉིམ་འུ་ལ་སྤྱེས། ཡང་ན་རྒྱ་བའི་ལྷ་ལ་སྤྱེས་ནས་རང་གི་ལུས་ལས་འོད་ཆེན་པོ་བྱུང་། འོད་དེ་ཡིས་རང་གི་ཡུལ་དེགས་ལ་
བར་བྱས་པ་མ་ཟད། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་དག་སྟེ། སྤྱིང་བཞི་སྤྱིང་ཐུན་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱང་སྤྲང་བར་བྱས་ཀྱི་

ཡོད་པས་ཤིན་ཏུ་གཟི་བཞིན་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ། གཟི་བཞིན་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་ཡང་དེའི་ཚད་གཞི་དེ་རྗེས་ནས་སྤྲོད་ཡང་གྲིང་བར་
སོགས་མུན་ནག་སྒྲག་རུམ་དག་ཏུ་བྱིན་པར་གྱུར་ནས། རང་གི་ལག་པ་བརྒྱུད་བའང་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ནག་ཁུང་ནང་ལ་
སྦྲེ་སྤྱད་ཀྱི་རེད་གསུངས་པའོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་དགེ་བ་ལ་སྦྱོང་བར་གདམས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ནོངས་པར་འགྱུར་འཆལ་བསོད་ནམས་ནི།།

རྣམ་གསུམ་མར་མེའི་སྤྲང་བ་རབ་བཞེས་ཤིག།

གཅིག་ཕུ་ཉིམ་ལྷ་བས་མི་བརྩི་བའི།།

མུན་ནག་མཐའ་ཡས་ནང་དུ་འཇུག་འཆལ་ལོ།། ༡༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ཡིས་མཇུག་བསྡུ་བ་བསྟན་པ་རེད། དེ་ལྟར་མ་འོངས་པ་ལ་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྦྱེས་ན་ཤིན་ཏུ་དཀའ་
ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད་གི་རེད། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་ཡོད་མ་རེད་བསམས་ནས་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་འམ་ནོངས་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་
ཡག་པོ་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས། དེ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་བསྡུ་ལ་ཆེན་པོ་དེ་མི་སྦྱོང་བའི་ཆེད་དུ་བསོད་ནམས་རྣམ་པ་གསུམ་བསག་
དགོས། བསོད་ནམས་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་
དང་། བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་སོ། །བསོད་ནམས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་མར་མེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་ངན་སོང་གི་
ནག་ཁུང་གི་ནང་དུ་མི་འགོ་བའི་མར་མེ་ལྟ་བུའི་སྤྲང་བ་དེ་རབ་ཏུ་བཞེས་ཤིག་སྟེ་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ལས་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་
དགོས། གལ་ཏེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་བརྩོན་པར་མ་བྱས་ན། དེ་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་ཕུ་ཉིམ་དང་ལྷ་བས་ཀྱང་མི་བརྩི་བ་སྟེ་
གསལ་མི་བྱུང་བའི་འཁོར་བའི་མུན་ནག་མཐའ་ཡས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ནང་དུ་འཇུག། དེའི་བྱིར་ན་ངེས་པར་དུ་དགེ་བའི་རྩ་
བ་བསག་བྱུང་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྤྲུག་བསྡུ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་སྤྲུག་བསྡུ་ལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ། ཤེས་ནས་སྦྱེས་
བ་བསྐྱོག་བྱིར་འབད་དགོས་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། དམུལ་བ་དང་། རུད་འགོ་དང་། ཡི་དྲགས་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་
མིན་གྱི་སྤྲུག་བསྡུ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་བ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སེམས་ཅན་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་སྤྱོད་ནམས་ལ།

ཡང་སོས་ཐིག་ནག་རབ་ཏུ་ཆ་བ་དང་།

བསྐྱས་འཛོམས་བྱ་འབོད་མནར་མེད་ལ་སོགས་པའི།

དཔུལ་བ་ནམས་སུ་རྟག་ཏུ་སྤྱག་བསྐལ་འགྱུར། ༡༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ལས་དཔུལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་འཆད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཟུན་ནག་མཐའ་ཡས་
བའི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་གང་འདྲ་ཡོད་གི་ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་སྤྱོད་སྤྱི་བ་མི་དགེ་བ་ཁོ་ན་སྤྱོད་པ་ནམས་ལ།
དཔུལ་བའི་གནས་རིས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་སྒྲིན་ཡོད་གི་ཡོད། དེ་ཡང་ཡང་སོས། ཐིག་ནག །རབ་ཏུ་ཆ་བ། བསྐྱས་འཛོམས།
བྱ་འབོད། མནར་མེད་ལ་སོགས་པའི་དཔུལ་བ་ནམས་སུ་རྟག་ཏུ་སྤྱག་བསྐལ་བར་འགྱུར། དེའི་བྱིར་ན་དཔུལ་བ་དེར་མི་སྤྱོད་པའི་
ཐབས་ལ་བརྩོན་དགོས། འདི་ཡིས་ཆ་དཔུལ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱག་བསྐལ་གཉིས་པར་བྱ་བ། དེའི་རྒྱ་སྤང་བར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
སྤྱག་བསྐལ་དངོས། དེ་གང་ལ་ཅི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་ལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཁ་ཅིག་ཏིལ་བཞིན་འཛིར་ཏེ་དེ་བཞིན་གཞན།

ཕྱེ་མ་ཞིབ་མོ་བཞིན་དུ་ཕྱེ་མར་རྫོག།

ཁ་ཅིག་སོག་ལེས་འདྲ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཞན།

སྟ་རེ་མི་བཟད་སོ་རྫོན་ནམས་ཀྱིས་གསལ་གསལ། ༡༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་ཆ་དཔུལ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ནམས་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ལ། དཔུལ་བ་བསྐྱས་འཛོམས་ཀྱི་ནང་དུ་
སྤྱིས་པའི་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ཏིལ་བཞིན་འཛིར་བ་སྟེ། ཏིལ་དེ་དོའི་བར་ལ་བཙོར་ནས་སྐྱམ་བོན་གྱི་ཡོད་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་
དུ་བསྐྱས་འཛོམས་ཀྱི་དཔུལ་བའི་སེམས་ཅན་ནམས་ལྷགས་ཀྱི་ཨན་དར་གྱི་བར་དུ་སྐྱུར་ནས་བཙོར་འགོ་གི་ཡོད་པ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་གཞན་ཁ་ཅིག་ཏིལ་བཞིན་འཛིར་བ་སྟེ། ཏིལ་དེ་དོའི་བར་ལ་བཙོར་ནས་སྐྱམ་བོན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ཡང་དཔུལ་བ་ཐིག་ནག་གི་གནས་སུ་
སྤྱིས་པ་ཁ་ཅིག་ལུས་ལ་ཐིག་ནག་པོ་བརྒྱད་དང་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་བཏབ་ནས་སོག་ལེ་མེ་འབར་བས་འདྲ་བ་སྟེ་གསལ་གསལ་བར་

བྱེད་ཀྱི་རེད། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལག་ལ་ཞིག་ནི་སོག་ལེ་མ་ཡིན་ན་ཡང་སྟ་རེ་གིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་སོ་རྣོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
གཤགས་ཏེ་གཙོད་པར་བྱེད། འདི་ཡིས་དཔུལ་བ་བསྐྱས་འཛོམས་དང་ཐིག་ནག་གི་སྒྲིག་བསྐྱལ་བསྟན་པའོ།

དེ་བཞིན་གཞན་དག་ཁོ་རྒྱ་བཞུས་པ་ཡི།
ཁུ་བ་འབར་བ་འབྲིགས་པ་ལྟ་བུ་པར་བཞིད།
ཁ་ཅིག་ལྷགས་ཀྱི་གསལ་གིང་རབ་འབར་བ།
ཆེར་མ་ཅན་ལ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱུད་པར་བཞིད། ༡༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ཐལ་ཆན་གྱི་རྒྱུ་རབ་མེད་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲིས་པ་རྣམས་ཁོ་རྒྱ་མེ་འབར་བ་བཞུས་པའི་ཁུ་
བ་མེ་འབར་བ་འབྲིགས་པ་དེ་ཁའི་ནང་དུ་སྒྲིགས་ནས་ལྟ་བུ་པར་བྱེད། ཡང་ཆ་དཔུལ་ཁ་ཅིག་ལྷགས་ཀྱི་གསལ་གིང་མེ་རབ་ཏུ་
འབར་བའི་ཆེར་མ་ཅན་ལ་ཐེང་བ་རྒྱུད་པ་བཞིན་རེ་རེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་དོ།

ཁ་ཅིག་ལྷགས་ཀྱི་མཆེབ་ལྷན་པའི་བྱི།
གཏུམ་པོས་དབད་ཅིང་ལག་པ་གནམ་དུ་བསྐྱེངས།
དབང་མེད་གཞན་དག་ལྷགས་མཆུ་རྣོན་པོ་དང་།
སེན་མོ་མི་བཟད་ལྷན་པའི་ཁ་རྣམས་འཕྱོག། ༢༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཆལ་གྱི་ནང་དུ་སྒྲིས་པ་རྣམས་ལས་ཁ་ཅིག་ལྷགས་ཀྱི་མཆེབ་ལྷན་པའི་བྱི་
གཏུམ་པོས་དབད་ཅིང་སོ་བརྒྱབ། དེ་ནས་ན་ཆས་མ་བཟོད་ནས་ལག་པ་གནམ་དུ་སྐྱེང་དགོས་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་རེད། དེ་བཞིན་དུ་
ཁ་ཤས་རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཆལ་དེའི་ནང་དུ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་གཞན་དག་བྱ་བ་ཏུ་ལྷགས་མཆུ་རྣོན་
པོས་བྱ་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཤས་བྱི་ཡིས་བྱ་གི་ཡོད་རེད། ཁ་ཤས་སེན་མོ་མི་བཟད་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱ་བ་ཏུ་རྣམས་ཀྱིས་ན་བ་དང་
སྒྲ་སོགས་འཕྱོག་པ་སྟེ་བཀོག་ནས་བཟའ་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད།

ཁ་ཅིག་སྒྲིན་བུ་སྐྱར་བ་སྒྲ་ཆོགས་དང་།
ཤ་སྐྱར་སྐྱར་མ་ནག་པོ་བྱི་ཕྱག་དག།

རེག་ན་མི་བཟད་མཐོལ་ཆེར་འབྱེན་པས།།

ཟ་བར་བགྱིད་ཅིང་འགྲེ་ལྷོག་སྒྲེ་སྒྲགས་འདོན།། ༥༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་ཉེ་ལོར་གྱི་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ནི་རོ་ལྷགས་གྱི་འདམ་དུ་སྒྲེས་ནས། ལུས་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲིན་བྱ་དང་།
སྒྲུབ་བ་མདོག་དབྱིབས་ནམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་དང་། ཤ་སྒྲང་དང་སྒྲང་མ་ནག་པོ་སྤྲི་ཕྲག་མང་པོ་དག་གིས་མཆུ་ཡིས་རེག་པ་ན་མི་
བཟད་པའི་མཆེན་པོ་བཟོས་ནས་མཐོལ་ཆེར་འབྱེན་པ་དང་། ལུས་པོ་ཐམས་ཅད་ཟ་བར་བགྱིད་ཅིང་སྒྲག་བསྐྱེད་གིན་ཏུ་ཆེན་
པོས་མ་བཟོད་ནས་ལུས་འགྲེ་ལྷོག་བརྒྱབ་པ་དང་། དག་སྒྲེ་སྒྲགས་འདོན་པར་བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད།

ཁ་ཅིག་མདག་མི་འབར་བའི་ཆོགས་སུ་ནི།།

རྒྱན་མི་འཆད་པར་རབ་བསྐྱེགས་ཁ་ཡང་བགྱུད།།

ཁ་ཅིག་ལྷགས་ལས་བྱས་པའི་ཟངས་ཆེན་དུ།།

སྤྱི་འཇུགས་འབྲས་གྱི་ཅུད་འཕེད་བཞིན་དུ་འཆོད།། ༥༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་ཆ་དཔྱལ་ཁ་ཅིག་མདག་མ་ཆ་བོ་མི་འབར་བསྐྱེད་པ་དེ་འདྲའི་ཆོགས་སུ་ནི་རྒྱན་མི་འཆད་པར་རབ་ཏུ་
བསྐྱེགས། དེ་ནས་སྒྲག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་ནས་ཁ་ཡང་བགྱུད་དགོས་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་གི་ཡོད་རེད། ཡང་རབ་ཏུ་ཆ་བ་ཁ་ཅིག་ལྷགས་
ལས་བྱས་པའི་ཟངས་ཆེན་པོ་མི་འབར་བའི་ནད་དུ་ལུས་སྤྱི་འཇུགས་སུ་བྱས་ནས། འབྲས་གྱི་ཅུད་འཕེད་དམ་འབྲས་ཟན་བཙོ་བ་
བཞིན་དུ་འཆོད་ཅིང་བསྐྱེག་པར་བྱས་ནས་གིན་ཏུ་སྒྲག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཕྱོད་གི་ཡོད་རེད།

གཉིས་པ་དེ་གང་ལ་ཅི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། ནམ་བྱུང་བའི་དུས་ལ་བསམ་པ། བྱུང་ན་མི་བཟོད་པའི་ཚུལ་ལ་
བསམ་པ། མྱོང་བའི་ཡུན་རིང་བྱུང་ལ་བསམ་པ་འོ། །དང་པོ་ནི།

སྤྲིན་ཅན་དབྱགས་དབྱུང་འགགས་པ་ཙམ་ཞིག་གི།།

དུས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་ནམས་དཔྱལ་བ་ཡི།།

སྒྲག་བསྐྱེད་གཞལ་ཡས་ཐོས་ནས་ནམ་སྟོང་དུ།།

མི་འཇིགས་གང་ལགས་དྲོ་རྩེའི་རང་བཞིན་ནོ།། ༥༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྲིག་པ་ཚབ་ཆེན་པོ་བསགས་བཞག་པ་རྣམས་མི་ཆོ་འདི་དང་དཔུལ་བའི་གནས་གཉིས་ཀྱི་བར་ཐག་ལ་ག་
ཆོད་ཡོད་ཅེན། དབུགས་དབྱུང་བ་སྟེ་དབུགས་འདི་བྱིར་བཏང་ནས་ནང་དུ་རྩལ་མ་བྱལ་བར་འགགས་པ་ཙམ་ཞིག་གི་རྗེས་ལ་
དཔུལ་བའི་ནང་དུ་སྟེ་འགོ་གི་ཡོད་རེད། དེས་ན་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཡོད་མ་རེད། དབུགས་པར་བཏང་བ་དང་དབུགས་ཚུར་རྩལ་བ་
གཅིག་གི་བར་ཐག་གི་དུས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་རེད། དེའི་རྗེས་སུ་དཔུལ་བ་ཡི་སྟུག་བསྐལ་དེ་རང་གི་སྟེང་དུ་ཕྱོང་
བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། ད་ལྟ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དཔུལ་བའི་སྟུག་བསྐལ་གཞལ་ཡས་པ་འམ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཐོས་ནས་ཀྱང་
རྣམ་པ་སྟོང་དུ་མི་འཛིགས་པ་སྟེ་སྐྱག་རྒྱ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྗེ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། དངོས་གནས་བྱས་ན་གིན་ཏུ་སྐྱག་དགོས་
པ་དང་འཛིགས་དགོས་པ་ཞིག་རེད་གསུངས་པའོ།།

གཉིས་པ་བྱུང་ན་མི་བཟོད་པའི་རྩལ་ལ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། བྱིར་བསམ་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ། དཔེ་བསམ་པའོ། །
དང་པོ་ནི།

དཔུལ་བ་བྱིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་།

དབྱ་དང་བསྐྱགས་དང་གཟུགས་སུ་བབྱིས་རྣམས་ཀྱང་།

འཛིགས་པ་བསྟེད་པར་འཁྱུར་ན་མི་བཟད་པའི།

རྣམ་སྒྲིན་ཉམས་སུ་ཕྱོང་ན་སྒྲོས་ཅི་འཚལ། ༥༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔུལ་བ་རིམ་ལ་བྱིས་བཞག་པ་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་། རྣ་བས་ཐོས་པ་དང་། སེམས་ལ་དབྱ་བ་དང་།
དཔུལ་བའི་སྟུག་བསྐལ་སྒྲོར་དཔེ་ཆའི་ནང་ལ་བྱིས་བཞག་པ་རྣམས་བསྐྱགས་པ་དང་། དེ་ནས་དཔུལ་བའི་སྟུག་བསྐལ་
གཟུགས་སུ་བབྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཛིགས་པ་བསྟེད་པར་འཁྱུར་ན། མི་བཟད་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ཉམས་སུ་ཕྱོང་ན་སྒྲོས་ཅི་
འཚལ་ཞེས་དཔུལ་བའི་སྟུག་བསྐལ་དེ་རང་གི་སྟེང་དུ་ཕྱོང་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་སྟུག་བསྐལ་བཟོད་མི་བྱལ་བ་ཡོད་པ་སྒྲོས་ཅི་
དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་ནི།

བདེ་བ་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་སྤྲིད་ཟད་པ།

བདེ་བའི་བདག་པོར་བབྱིད་པ་རི་ལྟ་བར།

དེ་བཞིན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ནང་ན་ནི།

མནར་མེད་དུམ་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རབ་མི་བཟད། ༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྲིད་པ་མ་ལུས་པ་ཟད་པ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། བདེ་བ་
ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བདེ་བའི་དབང་པོ་འཕེལ་བ་དག་པོ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ནང་ནས་མནར་མེད་པའི་དུམ་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་རབ་ཏུ་མི་བཟད་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅེད་གསུངས་པ་འོ།

གསུམ་པ་དཔེ་བསམ་པ་ནི།

འདི་ན་ཉིན་གཅིག་མདུང་བྱང་སུམ་བརྒྱ་ཡིས།

རབ་ཏུ་བྲག་ཏུ་བྱུང་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་གང་ལགས་པ།

དེས་ནི་དུམ་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྩལ་ལྡང་ལྡང་།

འོ་ལ་ཡང་མི་བཞི་ཆར་ཡང་མི་ཡོད་དོ། ༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་ཉིན་མ་གཅིག་ལ་མི་སུམ་བརྒྱ་ཡིས་མདུང་བྱང་རེ་རེ་བྱུར་ནས་
རབ་ཏུ་བྲག་ཏུ་བྱུང་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཆེན་པོས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རང་ལ་བཅུགས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གང་ལགས་པ་དེ་
ཡིས་ནི། དུམ་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྩལ་ལྡང་ལྡང་འོ་ལ་ཡང་མི་བཞི་བཞི། དཔེ་ཡི་ཕྱོགས་ཙམ་མཐ་འོ་ལ་ཡང་མཆོན་བྱུང་གི་མ་
རེད། དེ་ཡི་ཆགས་ཙམ་མཐ་ཆར་ཡང་འགྲན་མི་ཡོད་པ་ཡིན་གསུངས་པ་འོ།

གསུམ་པ་ཕྱོང་བའི་ཡུན་རིང་བྱང་ལ་བསམ་པ་ནི།

དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ལོ།

ཁྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱར་ཉམས་སུ་ཕྱོང་ཡང་ནི།

ཇི་སྤྲིད་མི་དག་དེ་ཟད་མ་གྱུར་པ།

དེ་སྤྲིད་སྤྲུག་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་མས་ཡུན་རིང་པོ་གང་འདྲ་མྱོང་གི་རེད་ཅེ་ན།
དཔུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་དེ་རྣམས་ལོ་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱུ་ལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། རི་སྤྱོད་རྒྱ་མི་དག་
བའི་ལས་དེ་ཟད་པར་མ་ཟུར་པ། དེ་སྤྱོད་བར་དུ་འཆོ་བའི་སྤྲུག་དང་བུལ་བར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ་གི་བྱུང་གི་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་
པའོ།།

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་སྤང་བར་གདམས་པ་ནི།

མི་དགེའི་འབྲས་འདི་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནི།།

ལུས་རག་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱད་ཁོད་ཀྱིས་ནི།།

ཅི་ནས་དེ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མ་མཆིས་པ།།

དེ་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་འབད་པར་མཛོད།། ༥༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མི་དགེ་བའི་འབྲས་སུ་དཔུལ་བ་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱལ་མ་ས་བོན་ནི། ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསམས་
པའི་ཉེས་སྤྱད་དམ་སྤིག་པ་མི་དགེ་བ་བྱས་པ་དེ་རེད། དེའི་སྒོ་ནས་དཔུལ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་མྱོང་བ་དེ་འདྲ་ཡོད་གི་
ཡོད། དེས་ན་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་རང་གིས་གཟབ་གཟབ་བྱས་ནས་ཅི་ནས་ལུས་རག་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་དེ་ཆོ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མ་མཆིས་པ་
ཞིག །རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་དང་། ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་དང་། ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སྤྱོད་པས་པའི་
རྩལ་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱོད་པ་མི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ཞིག་ལ་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་གསུངས་པ་རེད། དེས་
དཔུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཆར་བ་ཡིན།

གཉིས་པ་དུད་འགྲོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་གཉིས། སྤྱི་ཡི་སྤྲུག་བསྐྱེད། བྱེ་བྲག་ཁ་འཐོར་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལོ། །དང་པོ་ནི།

དུད་འགྲོའི་སྤྱི་གནས་ན་ཡང་གསོད་པ་དང་།།

བཅིངས་དང་བརྟེན་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྒྲ་ཆོགས་པ།།

ཞི་འགྱུར་དགེ་བ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ནི།།

གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་གིན་ཏུ་མི་བཟད་པ།། ༥༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་དུད་འགོ་སྤྱིའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་ཤད་ཡོང་གི་ཡོད། དུད་འགོའི་སྤྱི་གནས་ལ་སྤྱིས་ན་ཡང་ཁ་ཤས་ནི་གསལ་དུ་འགོ་གི་ཡོད་པ་དང་། ཁ་ཤས་ནི་ཐག་པས་བཅིང་འགོ་གི་ཡོད་པ་དང་། ཁ་ཤས་ལ་ལྷག་སོགས་ཀྱིས་བརྟུང་བརྟེན་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྒྲ་ཚོགས་པ་མྱོང་གི་ཡོད། དུད་འགོའི་སྤྱི་གནས་སུ་སྤྱི་དགོས་པའི་རྩ་བ་གང་ལ་བྱུག་གི་ཡོད་ཅིན། དགེ་བ་སྤངས་ནས་དགེ་བ་མི་སྤྱི་བ་ལ་བྱུག་གི་ཡོད་ཤིང་། དེས་ན་བདེ་སྤྱི་དང་ཞི་བ་ཡོང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་བསགས་ན་དུད་འགོ་ལ་སྤྱི་གི་མ་ཤིང་། ཡིན་ན་ཡང་དགེ་བ་མི་བསགས་པར་དགེ་བ་སྤངས་པ་ནམས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མྱོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་དུད་འགོ་ལ་སྤྱིས་ནས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མྱོང་གི་ཤིང་གསུངས་པའོ།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཁ་འཐོར་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ནི།

ཁ་ཅིག་སྤྱི་ཏིག་བལ་དང་རུས་པ་བྲག།

ཤ་དང་པགས་པའི་ཆེད་དུ་འཆིབས་འགྱུར།།

དབང་མེད་གཞན་དག་དོག་པ་ལག་པ་དང་།།

ལྷག་དང་ལྷགས་ཀྱུ་གདབ་པས་བཏབ་སྟེ་བཞོལ།། ༡༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ཁ་འཐོར་བའི་དུད་འགོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་ཤིང་། ཁ་འཐོར་བ་ཟེར་ན་མི་དང་མཉམ་དུ་སྤྱོད་མཁན་གྱི་དུད་འགོ་པལ་ཆེབ་ལ་གོ་གི་ཡོད་པ་འདྲ། དེ་ཡང་། དུད་འགོ་ཁ་ཅིག་ནི་དཔེར་ན་སྤྱི་ཏིག་གི་ཉ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན། ཞོག་པའི་ནང་ལ་སྤྱི་ཏིག་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཏིག་གི་ཆེད་དུ་སྤྱི་དོར་ནས་ཤི་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། གཙོད་དང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་ཁོ་རང་ཆོའི་སྤྱི་དང་བལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤི་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་དོར་པོ་ཆེལ་སོགས་པ་རུས་པའི་ཆེད་དུ་ཤི་དགོས་ཀྱི་ཡོད། སྤྱི་བ་ལ་སོགས་པ་བྲག་གི་ཆེད་དུ་ཤི་དགོས་ཀྱི་ཡོད། བ་སྤྱི་དང་ལ་སོགས་པ་ཤིའི་ཆེད་དུ་ཤི་དགོས་པ་དང་། སྤྱུག་དང་གཟིགས་ལ་སོགས་པ་པགས་པའི་ཆེད་དུ་འཆིབས་འགྱུར་གྱི་ཡོད་ཤིང་།

ཡང་དུད་འགོ་ཁ་ཤས་བསལ་ནས་མ་ཤི་ན་ཡང་རང་དབང་མེད་པར་མི་གཞན་དག་གིས་དོག་པ་སྟེ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་ལག་པ་ལ་ཐག་པ་བཏགས་ནས་འཐོར་འགོ་གི་ཡོད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་ལ་ལྷགས་བཏགས་ནས་འཐོར་འགོ་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ལ་ལྷགས་ཀྱུ་བཏགས་ནས་འཐོར་འགོ་གི་ཡོད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལྷག་ཚན་དང་ལྷགས་ཀྱུ་དང་དབྱུག་པ་སོགས་གདབ་

པས་བཏབ་སྟེ་ལས་ཀ་ལ་བཀོལ་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ནམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མྱོང་གི་ཡོད་ཅིང་། འདི་ཡིས་དྲུང་འགྲོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
བཤད་པའོ།།

གསུམ་པ་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡི་དྲུགས་ན་ཡང་འདོད་པས་ཐོངས་པ་ཡིས།།

བསྐྱེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱན་ཆགས་མི་འཚོས་པ།།

བཀྲེས་སྒྲོམ་གང་དྲོ་ངལ་དང་འཛིགས་པ་ཡིས།།

བསྐྱེད་པ་གིན་ཏུ་མི་བཟད་བསྟེན་འཚལ་ལོ།། ༡༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡི་དྲུགས་སུ་སྐྱེས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་གང་འདྲ་མྱོང་གི་ཡོད་ཅིང་ཅེ་ན། འདོད་པས་ཐོངས་པ་སྟེ་འདོད་པ་ཆེན་པོ་
བྱས། སེར་སྣ་ཆེན་པོ་བྱས། དེ་ཡིས་བསྐྱེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ནམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ། སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱན་ཆགས་པ། དེ་ཡང་མི་འཚོས་
པ་སྟེ་བཅོས་སུ་མེད་པ། རྒྱབས་འགར་གྲོད་ཁོག་ལྟོགས་ཏེ་བཀྲེས། རྒྱབས་འགར་ཁ་སྒྲོམ། རྒྱབས་འགར་གཟུགས་པོ་གང་།
རྒྱབས་འགར་ཚད་པས་ཚིག་ནས་དྲོ་ཆེ། རྒྱབས་འགར་བས་གོས་བཅའ་ནས་འགྲོ་བ་སོགས་དཀའ་ལས་ཆེན་པོས་ངལ་བ་དང་།
རྒྱབས་འགར་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་སྒྲུག་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་བསྟེན་
པར་འཚལ་ལོ་ཞེས་དེ་འདྲ་ཡོད་གི་ཡོད་གསུངས་པ་ཅིང་། འདི་ཡིས་ཡི་དྲུགས་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ནམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་པར་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། དེའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྲུག་བསྐྱེད་དངོས། དེ་ནི་ཙམ་
མྱོང་བའི་ཡུན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཙམ་ལ།།

ལྟོ་བ་རི་ཡི་གཏོས་ཙམ་བཀྲེས་པས་ཉིན།།

མི་གཙང་གི་ནར་པོར་བརྩེང་བྱང་།།

འཚལ་བའི་མཐུ་དང་ལྗན་པ་མ་ལགས་སོ།། ༡༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡི་དྲགས་ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཆུང་ཆུང་ཁབ་གི་མིག་ཙམ་ལ། གྲོད་ལོག་ཆེན་པོ་ལྟོ་བ་རི་ཡི་གཏོས་ཙམ་དུ་ཆེ་བ་ཡོད་
པས། བཀའ་སྒྲིག་ཉེན་བ་སྟེ། གྲོད་ལོག་ལྟོགས་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཡོད། ཁ་ནས་ཐར་ན་ཡང་ལོག་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་
ཕན་ཐོགས་གང་ཡང་མི་བྱུང་བ་ཡིན། ཡང་ཡི་དྲགས་ཁ་ཤས་ནི་ཐ་ན་མི་གཙང་བ་སྟབས་དང་ཁ་ལུད་ལ་སོགས་པ་གི་ནར་བོར་
བ་སྟེ་བདག་པོ་མེད་པ་གཡུགས་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱང་འཕྱོང་གི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འཚལ་བ་འམ་ཟ་བའི་མཐུ་
དང་རུས་པ་ལྟན་པ་མ་ལགས་སོ།།

ཁ་ཅིག་པགས་རུས་ལུས་ཤིང་གཅེར་བ་སྟེ།།

ཏ་ལའི་ཡང་ཏོག་བསྐྱམས་པ་ལྟ་བུ་ལགས།།

ཁ་ཅིག་མཚན་ཞིང་ཁ་ནས་འབར་བ་སྟེ།།

ཟས་སུ་འབར་བའི་ཁར་བབས་བྱེ་མ་འཚལ།། ༡༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁ་ཅིག་ཤིན་ཏུ་གྲོད་ལོག་ལྟོགས་ནས་པགས་པ་དང་རུས་པ་རྒྱང་བ་ལུས་ཤིང་། དེ་ལ་གོས་མེད་པའི་གཅེར་བ་
སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་ཏ་ལའི་ཡང་ཏོག་སྟེ་མགོའི་ཕྱེ་མོ་བསྐྱམས་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱམ་པོ་རེད་འགྲོ་གི་ཡོད། ཡང་
ཁ་ཅིག་མཚན་རེ་རེ་ཞིང་མཚན་མོ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟོགས་དྲགས་ནས་ཁ་ནས་མེ་འབར་གི་ཡོད། ཟས་སུ་གང་ཟ་གི་ཡོད་ཅེན། མེ་
འབར་བའི་ཁའི་སྟེང་དུ་བབས་པའི་བྱེ་མ་ཆ་པོ་འཚལ་བ་འམ་ཟ་གི་ཡོད། དེ་ཡང་བྱེ་མ་ཆ་པོ་ཏོག་ཙམ་གཏོར་ཡོད་དུས་བྱེ་མ་ཆ་པོ་
དེ་ལོག་པའི་ནང་ལ་སོང་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་སྟེད་པར་བྱེད་གི་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོད་ལོག་ལྟོགས་རྒྱ་དེ་པར་བརྟེན་འགྲོ་
བ་ནང་བཞིན་ཡོད་གི་ཡོད་རེད།

སྟེད་རིགས་འགའ་ནི་རྣག་དང་བྱི་ས་དང་།།

ཁག་སོགས་མི་གཙང་བ་ཡང་མི་རྟོན་དེ།།

ཕན་ཚུན་གདོང་དུ་འཆོག་ཅིང་མགྲིན་པ་ནས།།

ལྷ་བ་བྱུང་བ་སྟོན་པའི་རྣག་འཚལ་ལོ།། ༢༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་ཡི་དྲགས་སུ་སྟེ་བ་སྟེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་སྟུག་ཤོས་འགའ་ཞིག་ནི། རྣག་འདྲ་པོ་དང་། བྱི་ས་
སྟེ་བཙོག་པ་འདྲ་པོ་དང་། ཁག་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བ་ཡང་བཟའ་རྒྱ་རྟོན་གི་ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་དེད་ག་གི་འཆོ་བྱེད་གང་རེད་

ཅེན། ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་འབྲུགས་པ་བརྒྱབ། འབྲུགས་པ་བརྒྱབ་ནས་གདོང་དུ་འཛོག་ཅིང་། དེ་ལས་ཐག་ནག་
ཏོག་ཙམ་བྱུང་ན་དེ་བཟས་ནས་ཐོག་པའི་ནང་དུ་འགོ། དེ་ཡིས་འཚོ་བྱེད་བྱེད། ཁ་ཤས་ལ་མགིན་པ་ནས་ལྷ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་
ནས་དེ་ལུ། དེ་མྱོན་པའི་ནག་བཟས་ནས་འཚོ་དགོས་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་།

ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་སོས་ཀའི་དུས་སུ་ནི།

ཟླ་བའང་ཆ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་གང་།

ལྷོན་གིང་འབྲས་བུ་མེད་འགྱུར་འདི་དག་གིས།

བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཡང་བསྐྱམ་པར་འགྱུར། ༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་མི་འདོད་པ་རྣམས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་བྱུང་བའི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས། སོས་ཀའི་དུས་སུ་ཆ་
བ་རྒྱས་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་ནི་མཚན་མོ་ཟླ་བ་ཤར་བ་ཡང་ཆ་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནས་དགུན་ཁ་གང་བའི་སྐབས་སུ་ནི་ཉི་མའང་གང་
མོ་ཅིང་། སོ་སོའི་སྒྲིབ་པ་ལ་སྤྱུག་པོ་དེ་འདྲ་འཆར་གྱི་ཡོད། ཡི་དྲགས་ཁོ་རང་གི་སེར་སྒྲིབ་ལས་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། ལྷོན་གིང་
ཡག་པོ་འབྲས་བུ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་མཐོང་ན། དེའི་རྩ་ལ་འགོ་སྐྱབས་འབྲས་བུ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་འགོ་གི་ཡོད་ཅིང་། ཡང་རྒྱ་གྲང་
སྟེ་རྒྱ་བོ་ཆེན་པོ་ཞིག་འབབ་འགོ་གི་ཡོད་ན་ཡང་། འདི་དག་གིས་པར་རྒྱུང་ནས་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱ་གྲང་དེ་ཡང་བསྐྱམ་པར་
འགྱུར་འགོ་གི་ཡོད་ཅིང་། དེས་ན་དེ་དག་གིས་གིང་ཏོག་གི་འབྲས་བུ་བཟའ་བ་དང་རྒྱ་འབྲུང་ཡག་རྟེན་གྱི་ཡོད་མ་ཅིང་།

གཉིས་པ་དེ་ཇི་ཙམ་མྱོང་བའི་ཡུན་ནི།

བར་ཆད་མེད་པར་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཀྱང་པ།

ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་ལས་ཀྱི་ཞགས་པ་ནི།

སྤྱ་བས་བཅིངས་པའི་ལུས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལོ།

ལྷ་སྟོང་དག་དང་ཁྲིར་ཡང་འཆི་མི་འགྱུར། ༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བར་ཆད་པ་མེད་པར་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཏོག་པར་བཀྲེས་གིང་སྐྱོམ་པ་དང་།
འབྲུགས་པ་གོར་བ་དང་། ཆ་བས་མནར་བ་དང་། གང་བས་མནར་བ་སོགས་སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་འདྲ་མྱོང་གི་ཡོད་ཅིང་། འོ་ན་དེ་ལྟ་
བུའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མྱོང་བ་དེ་ལས་གང་བྱས་ནས་མྱོང་གི་ཡོད་ཅེན། ཉེས་པར་སྤྱད་པ་སྟེ་སྤྱི་གི་མི་དག་པ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་

ནས་འབྱུང་གི་ཡོད་པེད། རྟོག་པ་མི་དག་གི་བ་བསམས་པའི་ལས་ཀྱི་ཞགས་པ་ནི་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་ལྟ་བུ་མཐོག་པོ་ཡིན། ལས་དེ་
ཞགས་པ་ལྟ་བུ་ལ་དཔེ་བཞག་ནས། དཔེ་བཞག་ཞགས་པ་མཐོག་པོ་ཞིག་གིས་བསྐྱམས་བཞག་ན་ཐར་གྱི་ཡོད་མ་པེད་ལ། དཔེ་
དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཅན་དེ་དག་ལས་ཀྱི་ཞགས་པ་ནག་པོ་དེས་བཅིངས་ཚར་དུས། དེ་ནས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གནས་སུ་སྐྱེས། ཡི་དྲགས་
ཀྱི་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཁ་ཅིག་ལོ་ལྟ་སྟོང་དང་། ཁ་ཤས་ལོ་བྲིས་ཡང་འཆིབས་མི་འགྱུར་བ་ཡུན་རིང་པོ་དེ་འདྲར་བཞག་སྐྱོམ་གྱི་
སྤྱག་བསྐྱེད་ལྟར་ནས་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པེད།

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་ནི།

དེ་ལྟར་ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་པའི།

སྤྱག་བསྐྱེད་ལོ་གཅིག་ཐོབ་པ་གང་ལགས་པ།

དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་སྤྱི་བོ་འབྱུངས་དགའ་བ།

སེར་སྤྱི་འཕགས་མིན་ལགས་པར་སངས་རྒྱས་གསུངས། ༡༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་རྣམ་པ་སྤྱི་ཚོགས་པ་མཐོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འགར་བདེ་བའི་ཆོར་
བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་གི་ཡོད་པེད་དམ་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་ལོ་གཅིག་མ་གཏོགས་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་དང་སྦྱིད་པའི་སྤྱི་བ་བ་ལྟ་བུ་ཅུ་ནས་
འཐོབ་ཀྱི་ཡོད་མ་པེད། སྤྱག་བསྐྱེད་ལོ་གཅིག་ཐོབ་པ་གང་ལགས་པ་དེའི་རྒྱ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་སྤྱི་བོ་འབྱུངས་པ་ལ་དགའ་
བ་སྤྱི་བ་ལྟ་བུ་སེར་སྤྱི་ཚོན་པོ། སེ་སེས་ཀྱང་ཅུ་ནས་ལོངས་སྟོན་མི་བྱུང་བ། གཞན་ལ་ཡང་སྤྱི་བ་གཏོང་མི་བྱུང་བའི་སེར་སྤྱི་དེ་
པེད། དེ་ལྟ་བུའི་སེར་སྤྱི་དེ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས། དེ་ཡང་། མདོ་སྤྱད་པ་ལས།

སེར་སྤྱི་ཅན་ནི་ཡི་དྲགས་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།

ཅི་སྤྱི་མིར་སྤྱི་ན་ཡང་དེ་ཆོད་བུལ་པོར་འགྱུར།

ཞེས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་བསྐྱེད་ཟེན་ཏོ།

བཞི་པ་ལྟ་བུ་ཡི་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མཐོ་རིས་ན་ཡང་བདེ་ཆེན་དེ་དག་གི།
འཆིའཕོའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཉིད་ནི་དེ་བས་ཆེ།
དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ཡ་རབས་རྣམས་ཀྱིས་ནི།
ཟད་འགྱུར་མཐོ་རིས་སྤྲད་དུ་ཐེད་མི་བགྱི། ༡༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་མཐོ་རིས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གསུང་གི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལས་དང་པོ་ལྟའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བཤད་པ་ལ། མཐོ་
རིས་ན་ཡང་བདེ་ཆེན་ཞེས་ལྟ་ལ་སྤྱིས་ན་སྤྱིར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྟ་ལ་འཆིའཕོ་ལྟར་གི་
སྤྱུག་བསྐྱེལ་མྱོང་གི་ཡོད། དེ་དག་གི་འཆིའཕོ་ལྟར་གི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཉིད་ནི་དཔུལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་དང་དུང་འགོའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་
ལས་ཀྱང་ཆེ། དཔེར་ན་ལུས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དེ་དཔུལ་བ་མནར་མེད་བ་ཆེ་ཡང་། སེམས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དེ་ལྟ་འཆིའཕོ་ལྟར་གི་
སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཆེ་གི་ཡོད་པ་དང་།

དེ་ལྟར་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལས་ཀྱང་ཆེ་བ་ལ་བསམས་ནས། སྤྱི་བོ་ཡ་རབས་ཅན། སྤྱོད་པ་བཟང་པོ་ཅན།
ཀྱུན་སྒྲོང་བཟང་པོ་ཅན། དེ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་བ་བསྐྱབ་དགོས། དགེ་བ་སྐྱབ་པ་དེ་ཡང་སོ་སོ་དངོས་ནས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་
ཆེད་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། མཐོ་རིས་ལྟ་མའི་གནས་སུ་སྤྱི་བའི་ཆེད་དུ་དགེ་བ་བསམས་ན་དེ་
ཙམ་ཡན་ཐོགས་ཡོད་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། དགེ་བ་དེས་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་ན་ཡང་བདེ་བ་དེ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན། ང་རང་གནས་སྐབས་མཐོ་རིས་ལྟའི་གནས་སུ་སྤྱིས་ན་བསམ་པ་ལྟ་བུ་མཐོ་རིས་ཀྱི་སྤྲད་དུ་ཐེད་པའམ་འདོད་པ་མི་
བགྱི་བ་ལྟེ་ཐེད་པ་སྤྱི་མི་ཉན་གསུངས་པའོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྤྱུག་འགྱུར་བ་དང་།
སྤྱན་ལ་མི་དགའ་མེ་ཏོག་ཐེང་རྒྱེད་དང་།
གོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས་དང་ལུས་ལས་ནི།
སྤྱོན་ཆད་མེད་པའི་རྩལ་འབྱུང་ཞེས་བགྱི་བ། ༡༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་ལ་འཆིའཕོ་ལྟར་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལྟུང་དུས་གང་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེད་ཅན། ལྷ་ལ་འཆིལྟས་ལྷ་ཟེར་བ་ཞིག་
ཡོང་གི་ཡོད། འཆིལྟས་ལྷ་ནི། དང་པོ་ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྤྲུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་རེད། དེ་ཡང་སྤྱིར་བཏང་ལྷ་འི་ལུས་དེག་ཟེ་བརྗེད་
དང་བཀྲག་མདངས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། འཆི་རན་ཁ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཐམས་ཅད་བཀྲག་མདངས་མེད་པ་སྤྲུག་པོར་འགྱུར་འགོ།
དེའི་དུས་སུ་འཆིལྟས་ཡོང་གི་ཡོད་རེད།

འཆིལྟས་གཉིས་པ་སྟན་ལ་མི་དགའ་བ་ནི། དེ་བཞིན་ལྷ་རྣམས་རྒྱན་དུ་རང་གི་སྟན་ལ་ཇི་ཙམ་བསྐྱད་ན་ཡང་མི་དགའ་བ་
དང་སྤྱིད་པོ་མེད་པ་ཅུ་ནས་མི་ཡོང་ཡང་། འཆི་རན་ཁ་ལ་རང་གི་སྟན་ལ་མི་དགའ་བ་འགྱུར་འགོ། གསུམ་པ་མེ་ཏྲོག་གི་སྤྱེད་བ་
རྟིང་པར་གྱུར་བ་ནི། ལྷ་རྣམས་རྒྱན་དུ་མེ་ཏྲོག་གི་སྤྱེད་བའི་རྒྱན་ཆ་བཏགས་ནས་ཅུ་ནས་རྟིང་རྒྱ་མེད་པ་ཏྲག་པར་གྱོན་ཐུབ་པ་དེ་
འདྲ་ཡོད་ཀྱང་། འཆི་རན་ཁ་ལ་མེ་ཏྲོག་གི་སྤྱེད་བ་དེ་རྟིང་པ་ཆགས་འགོ། བཞི་པ་གོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱན་དུ་
ལྷ་འི་གོས་རྣམས་གྱོན་དུས་དྲིག་པ་ཅུ་ནས་ཆགས་ཡག་མེད་ཀྱང་། འཆི་རན་ཁ་དེར་གོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས། ལྷ་པ་ལུས་ལས་རྩལ་
བྱུང་བ་ནི། ཡང་རྒྱན་དུ་ལྷ་རྣམས་ག་ཆོད་ཅེད་མོ་བཅེས་ཀྱང་དཀའ་ལས་ཁག་རྒྱ་དང་ལུས་ལས་རྩལ་འབྱུང་ཡག་མེད་ཀྱང་། འཆི་
རན་ཁ་ལ་ལུས་ལས་ནི་སྒོན་ཆད་ཅུ་ནས་མེད་པའི་རྩལ་འབྱུང་ངོ་།

མཐོ་རིས་འཆིའཕོ་སྒོན་བགྱིད་འཆིལྟས་ལྷ།

ལྷ་ཡུལ་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་འབྱུང་སྟེ།

ས་སྟངས་མི་རྣམས་འཆི་བར་འགྱུར་བ་དག།

སྒོན་པར་བྱེད་པའི་འཆིལྟས་རྣམས་དང་འདྲ། ༡༠༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཐོ་རིས་ལྷ་འི་གནས་སུ་དཔྱེད་རང་འཆིའོ་ཞེས་པའི་འཆིའཕོ་བ་སྒོན་པར་བགྱིད་པའི་འཆིལྟས་སམ་འཆི་
ཏྲགས་རྣམ་པ་ལྷ་པོ་དེ་ལྷ་འི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་ས་སྟངས་གི་མི་རྣམས་ལ་འཆི་བར་འགྱུར་བ་དག་
གི་ཆོ་སྒོན་པར་བྱེད་པའི་འཆིལྟས་རྣམས་དང་འདྲ་བའོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་བཏང་དཔྱེད་རང་གི་ས་རེད་ཟེར་བ་བཞིན་འཆིལྟས་གིག་
ཡོང་གི་ཡོད་རེད།

ལྷ་ཡི་འཇིག་རྟེན་དག་ནས་འཕོས་པ་ལ།

གལ་ཏེ་དགེ་བའི་ལྷག་མ་འགའ་མེད་ན།

དེ་ནས་དབང་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟོ་ཡི་དྲགས་དང་།

དཔུལ་བར་གནས་པ་གང་ཡང་རུང་བར་འགྱུར། ༡༠༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་ལ་འཆིའམོ་ལྷ་དག་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལོ་ནས་ཆད་ཀྱི་མ་རེད། ཤི་ནས་ཀྱང་ཡག་པོ་མི་ཡོང་། ལྷ་ཡི་འཛིག་རྟེན་
དག་ནས་འཆིའམོས་པ་ལ་མཐོ་རིས་སུ་སྒྲེབ་པའི་རྒྱ་དགེ་བའི་ལྷ་ག་མ་འགའ་ཡོད་ན་ཡག་པོ་རེད་མ་གཏོགས། གལ་ཏེ་དགེ་བའི་
ལྷ་ག་མ་འགའ་ཡང་མེད་ན། དེ་ནས་རང་དབང་མེད་པར་ཡང་ན་དུ་འགྱུར་ལ་སྒྲེབ། ཡང་ན་ཡི་དྲགས་ལ་སྒྲེབ། ཡང་ན་དཔུལ་བའི་
གནས་གང་ཡང་རུང་བར་སྒྲེབ་པར་འགྱུར། འདི་ཡིས་ལྷ་ཡི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ།

ལྷ་པ་ལྷ་མིན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ནི།

ལྷ་མིན་དག་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་ཡི།

དཔལ་ལ་སྤངས་ཕྱིར་ཡིད་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེ།

དེ་དག་སྒོ་དང་ལྷན་ཡང་འགོ་བ་ཡི།

སྒྲིབ་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་མ་མཆིས་སོ། ༡༠༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས། དཔུལ་བ། ཡི་དྲགས། དུང་འགོ། ལྷ་འི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་གོང་དུ་
ཁྱེས་ཟིན་ནས། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བའི་སྒྲིབ་པས་ལ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་དག་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་པ་གཉིས་ཡོད་རེད།
སྤྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་ནི། ལྷ་མིན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་མཐོང་
བའི་ཆེ་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཐུག་དོག་ལངས་ནས། རྒྱུན་དུ་རང་ཆོ་ལྷ་ལྷ་བུ་མི་འདུག་བསམས་ནས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། དེ་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་གཉིས་པ་ནི། ལྷ་མ་ཡིན་དེ་དག་སྒོ་དང་ལྷན་ཡང་ཞེས་དེ་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་ཡག་པོ་
ཡོད་ཀྱང་། ད་ལྷ་རྣམས་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པའམ་འགོ་བའི་སྒྲིབ་པས་བསྒྲིབས་ནས་དེ་དག་གི་རྟེན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་པ་མཐོང་
བ་དང་། ཉམས་རྟོགས་སྒྲེབ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་ཁྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་མ་མཆིས་པའམ་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པའོ།

གཉིས་པ་དེ་ལྷ་ར་ཤེས་ནས་སྒྲེབ་བ་བསྒྲོག་པར་གདམས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲེབ་བ་བསྒྲོག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་
སྒྲེབ་བ་བསྒྲོག་པ་ལ་དྲག་ཏུ་འབད་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འཁོར་བ་དེ་འདྲ་ལགས་པས་ལྟ་མི་དང་།

དཔུལ་བ་ཡི་དྲགས་དྲུག་འགོ་ནམས་དག་ཏུ།

སྒྲེ་བ་བཟང་པོ་མ་ལགས་སྒྲེ་བ་ནི།

གཞོན་པ་དུ་མའི་སྒོ་ད་གྲུར་ལགས་མཁུན་མཛོད། ༡༠༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་འགོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀླུ་མས་ཞུས་ཟིན་ནས། ང་རང་ཚོ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ལ་བརྟུན་དགོས་ཤིང་གསུངས་པ་ནི། འཁོར་བ་ཞེས་པ་ནི་དེ་འདྲ་ཞིག་ལགས་པས་ལྟ་མི་ནང་དུ་སྒྲེས་ན་ཡང་ཡག་པོ་ཡོད་མ་ཤིང་། མིའི་ནང་དུ་སྒྲེས་ན་ཡང་ཡག་པོ་ཡོད་མ་ཤིང་། དཔུལ་བ་དང་། ཡི་དྲགས་དང་། དྲུག་འགོ་ནམས་དག་ཏུ་ཞེས་གང་དུ་སྒྲེས་ན་ཡང་སྒྲེ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་དང་སྒྲེ་བ་བཟང་པོ་གཅིག་མ་ལགས་པའམ་ཡོད་མ་ཤིང་། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྒྲེ་བ་འདི་ནི། གཞོན་པ་དུ་མའི་སྒོ་ད་གྲུར་ལགས་མཁུན་མཛོད། ཅེས་གཞོན་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀླུ་མ་མང་པོ་འོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས། དེའི་ཕྱིར་ན་འཁོར་བའི་སྒྲེ་བ་འདི་སྤངས་དགོས་གསུངས་པའོ།

གཉིས་པ་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་སྒྲེ་བ་བསྐྱོག་པ་ལ་དྲག་ཏུ་འབད་པར་གདམས་པ་ནི།

མགོ་འམ་གོས་ལ་གྲོ་བྱར་མེ་ཤོར་ན།

དེད་ག་བསྐྱོག་ཕྱིར་བཀྱི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང་།

ཡང་སྤྲོད་མེད་པར་བཀྱི་སྤྲད་འབད་འཆལ་ཏེ།

དེབས་ཆེས་མཚོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས། ༡༠༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ལས་ཐར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཤེས་ནས་བརྟུན་འགྲུས་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་སྤྱིར་མི་གཅིག་གི་མགོ་ལ་མེ་ཤོར་ནས་མགོ་མེ་འབར་ན། ལམ་སང་ལས་ཀ་གཞན་དག་པར་གཡུགས་ནས་མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བ་དང་སྤྲོད་ལ་མེ་ཤོར་བ་དེབས་དུ་མེ་སྤྲོད་དགོས། ཡང་ན་གོས་ལ་གྲོ་བྱར་དུ་མེ་ཤོར་ན་ལས་ཀ་གཞན་དག་གཡུགས་ནས་མེ་དེབས་དུ་མེ་སྤྲོད་དགོས་ཤིང་།

དེད་ག་བསྐྱོག་ཕྱིར་བཀྱི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང་། ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མགོ་དང་གོས་ལ་མེ་ཤོར་བ་དེད་ག་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་རྩལ་བཀྱི་བ་དེ་ཡང་པར་བཏང་ནས་ཀྱང་གང་གི་ཆེད་དུ་བརྟུན་འགྲུས་གནང་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས། ཡང་སྤྲོད་

མེད་པར་བགྱིསྤྱད་འབད་འཛལ་ཏེ། །ཞེས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་ཡང་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་བགྱི་བའམ་བྱ་བའི་
སྤྱད་དུ་འབད་བ་སྟེ་བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་དགོས། དེ་བས་ཆེས་མཆོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས། །ཞེས་དེ་གིན་ཏུ་དགོས་པ་ཆེན་
པོ་རེད། དེ་མ་གཏོགས་དེ་བས་ལྷག་པ་ཞིག་ལས་ཀ་གཞན་པ་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ངེས་པར་དུ་ང་རང་ཚོ་འཁོར་བའི་གནས་
ལས་ཐར་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་དེ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། འདི་ཡིས་འཁོར་བའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་ཐར་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་ལམ་བདེན་
ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཚུལ་བྲིམས་དག་དང་བསམ་གཏན་གཤམ་ཤེས་རབ་གྱིས།།

མྱ་ངན་འདས་ཞི་དུལ་བ་བྱི་མེད་པའི།།

གོ་འཕང་མི་རྒྱ་མི་འཆི་བྱེད་མི་འཛལ།།

ས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཉི་ཟླ་བྲལ་ཐོབ་མཛོད།། ༡༠༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་རྣམ་བྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐོར་བསྟན་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཐར་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཆན་གསུངས་པ་ནི། འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་ལ་རྒྱ་གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཤིན། ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བསམ་
གཏན་གྱི་ཉིང་ཅེ་འཛིན་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་སྟེ། བསྐྱབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་
མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་ཐར་པ་འཐོབ་པོ།།

འོན་ཐར་པ་དེ་གང་འདྲ་ཡོད་ཅིན། སྤྱག་བསྐྱལ་མཐའ་དག་ཞི་བ། འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་མེད་པས་དུལ་བ། ཉོན་མོངས་
པའི་བྱི་མ་མེད་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ། མི་རྒྱ་ཟེར་ན་རྒྱ་མེད་པ། མི་འཆི་བེར་ན་འཆི་རྒྱ་མེད་པ། ཟད་མི་འཛལ་བེར་ན་
ཟད་རྒྱ་མེད་པ། ཐར་པ་དེ་ག་ཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་ན་ས་ལས་འདས་པ། རྒྱ་ལས་འདས་པ། མེ་ལས་འདས་པ། རྒྱུང་ལས་
འདས་པ། ཉིམ་དང་ཟླ་བ་ལྟ་བུའི་བེམ་པོ་ལས་འདས་པའམ་བྲལ་བའི་གོ་འཕང་བྱེད་པར་ཅན་དེ་འཐོབ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ངེས་པར་དུ་ཐོབ་པར་མཛོད་ཅིག་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱ་ལམ་བདེན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་གཉིས། མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་
གྱི་རོ་བོ་ཡན་ལག་བདུན་བཤད་པ། དེ་ལས་བྱེ་བྲག་ཞི་གནས་དང་འབྲེལ་བར་གསུང་བ་ཐབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པའོ། །དང་

པོ་ནི།

དྲན་དང་ཚོས་རབ་འབྱེད་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་།

དགའ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྱདས་དང་ཉིང་འཛིན་དང་།

བཏང་སྒྲོམས་འདི་བདུན་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་སྟེ།

མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་བགྱིད་པའི་དགེ་ཚོགས་ལགས། ༡༠༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེན་མ་ཐར་པ་འཐོབ་པའི་རྒྱ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ། མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་
དང་པོ་མཐོང་ལམ་རེད། མཐོང་ལམ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་ཡོད་པས། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དྲན་
པ་ཡང་དག་པ་ཞིག་སྟེ་དྲན་པ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང་གཅིག །ཚོས་རབ་ཏུ་ནམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང་
གཉིས། བརྩོན་འགྲུས་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང་གསུམ། དམ་པའི་ཚོས་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བས་འདུག་པ་དགའ་བ་ཡང་དག་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་བཞི། སེམས་ལ་དགའ་སྤྱོ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བས་དཀའ་ལས་མེད་པའི་
ཤིན་ཏུ་སྤྱདས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྔ། ཉིང་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་དྲུག །དེ་བཞིན་དུ་
ཆགས་སྣང་མེད་པའི་བཏང་སྒྲོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅས་འདི་བདུན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཟེར་གྱི་རེད།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་པོ་དེ་དུས་ནམ་འཐོབ་ཅེ་ན། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མཐོང་ལམ་
སྐབས་སུ་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཡན་ལག་བདུན་པོ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སམ་བྱང་ཆུབ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཞིག་
ཡིན་པས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྷ་བྱ་ཞིག་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་བདུན་པོ་དེ་དག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པར་
བགྱིད་པའམ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་ཚོགས་ལགས་པའམ་ཡིན་གསུངས་པའོ།

གཉིས་པ་དེ་ལས་བྱེ་བྲག་ཞིག་ནས་དང་འབྲེལ་བར་ཤེས་རབ་ཟབ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ།
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཤེས་རབ་མེད་པར་བསམ་གཏན་ཡོད་མིན་ཏེ།

བསམ་གཏན་མེད་པར་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་མེད།

གང་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པས་སྲིད་པ་ཡི།།

རྒྱ་མཚོ་གནག་རྩེས་ལྟ་བུར་འཆའ་བར་བསྒྱི།། ༡༠༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་མེད་ན་བསམ་གཏན་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་གི་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་མེད་པར་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་ཡག་པོ་ཞིག་མི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་ཤེས་རབ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀ་དགོས་རེད། མི་གང་ཞིག་ལ་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་འགོ་རྒྱུ་ལ་དཀའ་ལས་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་གནག་རྩེས་ཏེ་བ་ལྷགས་ཀྱི་རྩེས་ཀྱི་རྒྱ་ལྟ་བུར་འཆའ་བར་འམ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བརྒྱལ་ཡག་ལ་དཀའ་ལས་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚོར་དེའི་ཕྱིར་ན་ཤེས་རབ་དང་བསམ་གཏན་ཡག་པོ་བསྟེན་ནས་འཁོར་བ་ལས་བརྒྱལ་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་གནས་ཚུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་པའི་ལྟ་བ་བཤད་པ། གཉེན་པོ་ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ལུང་མ་བསྟན་པ་བཅུ་བཞི་འཛིག་རྟེན་ན།།

ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་རབ་གསུངས་གང་ལགས་པ།།

དེདག་རྣམས་ལ་བསམ་པར་མི་བསྒྱེ།།

དེ་ཡིས་སློ་ནི་ཞི་བར་བསྒྱིད་མ་ལགས།། ༡༠༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷོག་ཕྱོགས་ལུང་མ་བསྟན་བཅུ་བཞི་ཡོད་རེད། ལུང་མ་བསྟན་བཅུ་བཞི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་རྟག་པར་ལྟ་བ། མི་རྟག་པར་ལྟ་བ། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ལྟ་བ། གཉིས་ཀ་མིན་པར་ལྟ་བ་སྟེ་སློན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་དང་། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྟན་པར་ལྟ་བ། མཐའ་དང་མི་ལྟན་པར་ལྟ་བ། མཐའ་དང་ལྟན་མི་ལྟན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ལྟ་བ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་སྟེ་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པར་ཆད་འབྱུང་བར་ལྟ་བ། གྲོངས་པར་ཆད་མི་འབྱུང་བར་ལྟ་བ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ལྟ་བ། གཉིས་ཀ་མིན་པར་ལྟ་བ་སྟེ་མུང་འདས་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་དང་། ལུས་སྟོག་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ། ལུས་སྟོག་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་བཅས་སོ།།

དེ་ཡང་བདག་ཡོད་པ་གཞིར་བཞག་པའི་སྒོ་ནས་མུ་སྟེགས་པས་དྲི་བ་བཅུ་བཞི་དྲིས་པ་རེད། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དྲི་བ་དེ་དག་ལ་བདག་ཡོད་རེད་ལན་བརྒྱབ་ན་ནི་བདག་དེ་ཡང་དག་པ་ལ་མེད་པ་ཡིན་པས་འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད། ཡང་དྲི་བ་དེ་དག་ལ་བདག་དེ་མེད་པ་རེད། ཁྱེད་རང་ཚོ་ནོར་བ་རེད་གསུངས་ན་ནི་ཁོང་ཚོ་དད་པ་མེད་པ་ཆགས་ནས་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་ལ་ཞུགས་མི་ཐུབ་པ་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དྲི་བ་དེ་དག་གི་ལན་ལུང་དུ་མ་བརྟན་པ་སྟེ། དྲི་བ་དེ་དག་གནས་སྐབས་བཞག་ནས་ལན་གང་ཡང་མ་བརྒྱབ་པ་རེད།

དེ་ལྟ་བུ་ལུང་མ་བརྟན་པ་བཅུ་བཞི་ཞེས་འཛིན་རྟེན་ན་ཉི་མའི་གཉེན་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གསུངས་པ་གང་ལགས་པ། དེ་དག་རྣམས་ལ་བསམ་པར་མི་བགྱི་སྟེ། །ཞེས་དེའི་སྒོར་ལ་བསམ་སྒོ་གཏང་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡིས་སྒོ་ནི་ནི་བར་བགྱིད་མ་ལགས། །ཞེས་དེའི་སྒོར་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་དེ་ཡིས་སེམས་མི་བདེ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་བཟོ་གི་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་འབྲེལ་དངོས། དེའི་ཆེབ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མ་རིག་པ་ལས་ལས་ཏེ་དེ་ལས་ནི།

རྣམ་ཤེས་དེ་ལས་མིང་དང་གཟུགས་རབ་འབྱུང་།

དེ་ལས་སྐྱེ་མཆོད་དུག་སྟེ་དེ་ལས་ནི།

རིག་པ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱབ་པས་གསུངས། ། ༡༠༩

ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། འོན་གང་ལ་བསམ་དགོས་ཤེ་ན། ཤེས་རབ་ཙོམ་སྐྱེ་ས་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་བསམ་དགོས་རེད། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་བསམ་དུས། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་མ་རིག་པ་རེད། ང་རང་ཚོས་ཚོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མ་ཤེས་པའི་མ་རིག་པ་ལ་ཟེར། མ་རིག་པ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བསགས། ལས་བསགས་པ་དེ་ལ་འདུ་བྱེད་ཟེར། འདུ་བྱེད་དེ་ལས་གང་འབྱུང་གི་རེད་ཅེ་ན། རྣམ་ཤེས་ཏེ་ང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྟོང་དུ་ལས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་བག་ཆགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཞག་པ་དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཟེར། དཔེར་ན་སྟོག་གཙོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱས་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་དཔུལ་བར་སྐྱེ་ཆོག་པའི་བག་ཆགས་ཤིག་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་འོ།

རྣམ་ཤེས་དེ་ལས་གང་འབྱུང་གི་རེད་ཟེར་ན། མིང་དང་གཟུགས་འབྱུང་། མིང་ཞེས་པ་ནི་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་སྟེ། ཚྲོ་བ། འདྲ་
ཤེས། འདྲ་བྱེད། རྣམ་ཤེས་བཞི་ལ་གོ། གཟུགས་ཞེས་པ་ནི་གཟུགས་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན། དེས་ན་རྣམ་ཤེས་ལས་སྐྱེ་བ་བྱི་མའི་ཕུང་
པོ་ལྔ་འབྱུང་། ཕུང་པོ་ལྔ་དེ་གསལ་ལ་པོ་རང་ཡོད་མ་རེད། སྤྱིར་བཏང་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚང་ཙམ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་མིང་གཟུགས་ཟེར། མིང་
གཟུགས་དེ་ལས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་འབྱུང་། སྐྱེ་མཆེད་དུག་ནི་མིག །ན་བ། སྒྲ། ཕྱེ། ལུས། ཡིད་བཅས་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་མའི་མངལ་
ལ་ཆགས་དུས་དང་པོ་གཟུགས་ཐབས་ཆག་ཅིག་འབྱུང་། དེ་ནས་དེ་ལ་མིག །ན་བ། སྒྲ་སོགས་འབྱུང་བ་ཡིན། སྐྱེ་མཆེད་དུག་
ཡོད་པ་དེ་ལས་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་འདུས་པའི་རེག་པ་འབྱུང་བ་སྟེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་། རྣ་བའི་འདུས་ཏེ་རེག་
པ་དང་། སྒྲ་འི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་སོགས་རེག་པ་དུག་ཀྱང་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱབ་པས་གསུངས།

རེག་པ་ལས་ནི་ཚྲོ་བ་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ།

ཚྲོ་བའི་གཞི་ལས་སྲིད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར།

སྲིད་ལས་ལེན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ།

དེ་ལས་སྲིད་པ་སྲིད་ལས་སྐྱེ་བ་ལགས། ༡༡༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རེག་པ་ལས་ནི་ཚྲོ་བ་ཀྱང་འབྱུང་བ་སྟེ། ཡུལ་ལ་རེག་དུས་ཚྲོ་བ་འབྱུང་། ཚྲོ་བ་བདེ་བ་དང་། ཚྲོ་བ་
སྐྱུག་བསྐྱལ་སོགས་འབྱུང་གི་རེད། ཚྲོ་བའི་གཞི་ལས་སྲིད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཚྲོ་བ་ལས་སྲིད་པ་འབྱུང་། སྲིད་པ་དེ་
ལ་འདོད་སྲིད་དང་འཛིགས་སྲིད་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདོད་སྲིད་ནི་ཚྲོ་བ་ཡག་པོ་ཡོད་ན་འདིང་ལ་དགོས་ཀྱི་འདུག་བསམ་
པའི་སྲིད་པ་དང་། འཛིགས་སྲིད་ཟེར་ན་ཚྲོ་བ་སྐྱུག་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་འདི་གཡུག་དགོས་ཀྱི་འདུག་བསམ་པའི་སྲིད་པ་འོ། །སྲིད་པ་
ལས་ལེན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཞེན་ཆགས་ཤུགས་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ནས་དོན་དེའི་ཆེད་དུ་རྒྱུག་པའམ་ལེན་པ་འབྱུང་གི་ཡོད།
ལེན་པ་དེ་ལས་སྲིད་པ་འབྱུང་བ་སྟེ། ལེན་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་འདྲ་བྱེད་པའི་སྲིད་པའམ་ལས་གསོག་གི་ཡོད་རེད། ལས་འདྲ་བྱེད་
པའི་སྲིད་པ་ལས་འབྲས་བྱ་ཆོ་བྱི་མའི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་ལགས་སོ།

སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་སྐྱུང་ན་ན་རྒྱ་དང་།

འདོད་པས་ཐོངས་དང་འཆིད་དང་འཛིགས་སོགས་ཀྱི།

སྐྱུག་བསྐྱལ་ཕུང་པོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་འབྱུང་སྟེ།

སྐྱེ་བ་འགགས་པས་འདི་ཀྱང་འགགས་པར་འགྱུར། ༡༡༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་མྱ་ངན་དང་། ལྷ་བ་དང་། སྐ་བ་དང་། འདོད་པས་ཐོངས་པ་དང་། འཆིབ་དང་། འཛིགས་པ་ལ་
སོགས་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་གི་རེད། དེ་ལྟར་སྐྱེས་ཆར་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་གི་ཡོད་པ་དེ་
འཁོར་བའི་གནས་སྟངས་རེད། འོ་ན་དེ་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་གང་བྱ་དགོས་ཤི་ན། སྐྱེ་བ་དེ་དང་པོར་མེད་པར་བྱེད་དགོས། རྒྱ་
མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་འགགས་པས་འདི་ཀྱན་འགགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྐྱེ་བ་འགགས་ན་ཐམས་ཅད་འགག་འགྲོ་གི་
ཡོད་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ཆེབ་བརྗོད་པ་ནི།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི།།
གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ།།
གང་གིས་འདི་ནི་ཡང་དག་མཐོང་བ་དེས།།
སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རིག་པ་རྣམ་མཆོག་མཐོང་།། ༡༡༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་ཞེས་བྱ་བ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་པོ་ལུགས་འབྱུང་སྤྱིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
གྱིས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་སྟངས་དང་། ལུགས་ལྡོག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགགས་པས་ཐམས་
ཅད་འགགས་ནས་འཁོར་བ་སྦྱང་བའི་ཐབས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་ནི། རྒྱལ་བ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་
འདས་ཀྱི་གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་ནང་ནས་གཅེས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་སྟེ་ཅུ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་རེད། དཔེར་ན་རྒྱལ་བ་པོ་ཞིག་གི་མཛོད་ཀྱི་ནང་
ནས་ཅུ་ལག་ཡག་ཤོས་འདི་རེད་ཟེར་ནས་བདམས་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེས་ན་མི་གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་ནི་ཡང་
དག་པར་མཐོང་བ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་རྣམ་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བཤད་པ། དེ་ལམ་ཡིན་ཚུལ་བཤད་
པ། ལམ་དེ་ཡི་གཙོ་བོ་བདེན་བཞི་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡང་དག་ལྟ་དང་འཆོ་དང་རྩལ་བ་དང་།།
བྱན་དང་ཉིང་འཛིན་ངག་དང་ལས་མཐའ་དང་།།

ཡང་དག་ཏོག་ཉིད་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད།།

འདི་ནི་ཞི་བར་བགྱི་སྤྲད་བསྐྱོམ་པར་བགྱི།། ༡༡༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་མཐོང་ལམ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བརྒྱད་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲོམ་ལམ་དེ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་གྱི་སྒྲོ་ནས་གསུངས་ཡོད། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། དང་པོ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ལ་གོ་གི་ཡོད། སྒྲོན་མཐོང་ལམ་སྒྲུབས་སུ་མཐོང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ཅི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཤེས་རབ་ཞིག་ལ་གོ། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་ཞེས་པ་ནི། ཚུལ་བྱིམས་ལ་གོ་གི་ཡོད། ཟས་གོས་ནོར་ལོངས་སྟོང་སོགས་ཡང་དག་པའི་སྒྲོ་ནས་ལོངས་སྟོང་པ་མ་གཏོགས། ལོག་པའི་འཆོ་བ་སྟེ། གཞན་ལ་མགོ་སྒྲོར་བཏང་བ་དང་། འཕྲོག་པ་དང་། བཅོམ་པ་སོགས་དེ་འདྲ་བའི་ཟས་ནོར་ལོངས་སྟོང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་ཟེར།

ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་ཞེས་པ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཡང་དག་པའི་བྱན་པ་ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་སྟངས་ནས་མ་བརྗེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྒྲོམ་རེད། ཡང་དག་པའི་དག་ཅེས་པ་ནི། སྤྲད་ཆབ་དེན་པ་དང་དྲང་པོ་དང་ཕན་སེམས་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཞེས་པ་ནི། ལས་གང་བྱས་ནའང་ཡག་པོ་མ་གཏོགས་མི་ལ་གཞོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ནི། གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་དག་དེ་ཉིད་ཀྱན་ནས་སྤྲོད་བར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་འོ། །འདི་བརྒྱད་པོ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཟེར།

འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལ་སྦྱར་བཏང་གི་ཚུལ་བྱིམས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་ཡོད་རེད། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་དག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་གསུམ་བསྟན་པ་རེད། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་དང་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་སོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཟེར་དུས་བསྐྱོམས་ནས་ཉམས་ཐྱོད་བྱུང་བའི་ལྟ་བུ་དང་། རྟོག་པ་ཟེར་དུས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་རྣམ་རྟོག་སྦྱེས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད། ཡང་དག་པའི་བྱན་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་རེད།

དེ་ནས་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་དང་མཉམ་དུ་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་དགོས། ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་མཉམ་དུ་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་དགོས་རེད། ཡང་དག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་

ནའང་བརྩོན་འགྲུས་དགོས་ཤིང། དེས་ན་བརྩོན་འགྲུས་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོགས་སུ་འགོ་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་འཕགས་ལམ་
ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་འདི་ནི་རང་གི་སེམས་འདི་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ནས་བདེ་སྦྱིད་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཞི་བ་ལྟ་བུ་ལས་འདས་
པའི་གོ་འཕང་འཕྲོ་བ་ར་བཞི་བའི་སྤྲད་དུ་བསྒྲོམ་པར་བཞི་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལམ་ཡིན་ཚུལ་བཤད་པ་ནི།

སྒྱེ་འདི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བཞི་བ།།

དེ་ནི་དེ་ཡི་ཀྱན་འབྱུང་རྒྱ་ཆེན་ཏེ།།

འདི་འགོག་པ་ནི་ཐར་པ་ལགས་ཏེ་དེ།།

འཕྲོ་བ་བཞི་དེ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་ལགས་།། ༡༡༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་སྦྱིར་བཏང་གི་ལམ་གྱི་ནང་ནས་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡིན་གསུངས་པ་
ཤིང། ར་རང་ཚོ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སྒྱེ་བའམ་འཁོར་བ་ལ་སྒྱེ་བ་འདི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་དང། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་
པ་དེ་གང་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲོད་པའམ་ཞེན་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཤིང། སྤྲོད་པ་ཞེས་བཞི་བ་དེ་ནི་སྒྱེ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་ཡི་
འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བདེན་པ་བཞིའི་ནང་ནས་ཀྱན་འབྱུང་གསུངས་པ་དེའོ། ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ནི་སྤྲོད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་
ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཤིང། ཀྱན་འབྱུང་རྒྱ་ཆེན་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པས་ལས་བསགས་ཏེ། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྱེ་བ་སྤྲུག་ཚོགས་
པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱུང་བ་ལ་ཟེར། དེས་ན་འཁོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་ཟེར་
བ་དེ་ཤིང།

དེ་ནས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་དགོས་དུས་གང་འདྲ་བྱ་དགོས་ཤི་ན། ཀྱན་འབྱུང་དེ་སྤྲོད་དགོས་ཤིང། ཀྱན་འབྱུང་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པ་འདི་རྣམས་སྤངས་ནས་གཏན་དུ་འགོག་པ་ནི་ཐར་པ་ལགས་ཏེ་ཞེས་ཀྱན་འབྱུང་འདི་བཀག་ནས་ཐར་པ་འཕྲོ་བ་ཀྱི་ཡོད་
ཤིང། ཐར་པ་དེ་འཕྲོ་བ་བྱེད་ལ་གང་དགོས་ཤི་ན། ལམ་འཕྲོ་བ་དགོས་ཤིང། དེས་ན་ཐར་པ་དེ་འཕྲོ་བ་པར་བཞི་དཔའི་ལམ་ནི་
འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་དེ་འཕགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལམ་དེའི་གཙོ་བོ་བདེན་པ་བཞི་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ལ་གདམས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག།
མཐོང་བར་བགྱི་སྒྲད་ཉག་ཏུ་བརྩོན་པར་བགྱི།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་བྱས་ན་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་། བསྐྱེས་ན་བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྩོན་དགོས།
འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་ཡང་དག་པ་ཞིག་མཐོང་བར་བགྱི་བའི་སྒྲད་དུ་དུས་ཉག་ཏུ་ལམ་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་
ཡག་པོ་ཞིག་གནང་དགོས་ཤིང་། འདི་ཡིས་སྤྱིར་བཏང་གི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་འཕྲོ་བའི་ཐབས་དང་། དེའི་ནང་ནས་
བདེན་པ་བཞིའི་དོན་མཐོང་བའི་ཐབས་སུ་ཡག་པོ་བརྩོན་དགོས་གསུངས་པའོ།

གསུམ་པ་དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དབྱགས་དབྱང་བ་ལ་གསུམ། རྟེན་དམན་ཡང་འགྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱགས་དབྱང་བ།
ཉམས་ལེན་ཏུང་དུང་བའི་བའི་སྒྲོ་ནས་དབྱགས་དབྱང་བ། དེ་ལས་ལྷུས་ཚད་ཉམས་སུ་བྲང་ཆོག་པའི་དབྱགས་དབྱང་བའོ། །དང་
པོ་རྟེན་དམན་ཡང་འགྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱགས་དབྱང་བ་ནི།

པང་ན་དཔལ་གནས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་།
ཤེས་པས་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་པོ་ལས་བརྒྱལ་གྱི། ༡༡༥
གང་དག་ཆོས་མཛོན་བགྱིས་པ་དེ་དག་ཀྱང་།
གནམ་ལས་བབས་པ་མ་ལགས་ལོ་ཏྲག་བཞིན།
ས་རུམ་ནས་འཕྱོན་མ་ལགས་དེ་དག་སྒྲོན།
ཉོན་མོངས་རག་ལས་སོ་སོའི་སྤྱི་བོར་བས། ༡༡༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་བདེ་སྤྱོད་བཟང་པོ་ལ་འཕགས་པ་ཁྱུ་སྟུབ་ཀྱིས་བྱེད་རང་ཁྱིམ་པ་ཤིང་། གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཁྱིམ་པ་
ཤིང་ཟེར་ན། པང་ན་དཔལ་གནས་ཞེས་བྱེད་རང་གི་པང་ཐོག་ལ་རྒྱ། འོ་པ། འོངས་སྤྱོད། ཁང་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཡོད་
ཤིང་། འོ་ན་ཁྱིམ་པ་ཞིག་གིས་ཀྱང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བྱུང་བམ་ཞེ་ན། ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
གནས་སྤྲངས་ཡག་པོ་ཤེས་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཡག་པོ་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་པོ་ལས་བརྒྱལ་བྱུང་གི་ཤིང་། དེས་ན་ངེས་
པར་དུ་བརྒྱལ་དགོས། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

གང་ལྟ་དག་གིས་ཚོས་མངོན་དུ་བགྱིས་པ་སྟེ། དམ་པའི་ཚོས་ཡག་པོ་སྤྱངས། དམ་པའི་ཚོས་ཡག་པོ་ཤེས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་སོང་བ་དེ་དག་གྲང་ཆར་པ་བཞིན་དུ་གནམ་ལས་བབ་ཡོང་བ་མ་ལགས་པའམ་མ་རེད། ལོ་ཉླ་བཞིན་དུ་སའི་ནང་ནས་ཡར་སྐྱེས་ཡོང་བ་ཡང་མིན། འོ་ན་ངི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནམས་གྲང་སྟོན་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ལ་རགས་ལས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ག་ལྟག་ཡིན་ཡང་། བྱིས་སུ་དམ་པའི་ཚོས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་དང་དབྱ་བཙམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་བྱུང་བ་བྱུང་བ་རེད། དེས་ན་བྱེད་ནམ་པ་ཡང་འབྲས་བུ་འཐོབ་བྱུང་བ་བྱེད་དགོས་རེད་གསུངས་པའོ།

གཉིས་པ་ཉམས་ལེན་ཏུ་རུང་བྱིས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱུགས་དབྱུང་བ་ནི།

བསྐྱེདས་དང་བྲལ་ལ་མང་དུ་གསོལ་ཅི་འཇལ།

ཕན་པའི་གདམས་ངག་དོན་པོ་འདི་ལགས་ཏེ།

བྱོད་ཀྱིས་བྱུགས་དུལ་མཛོད་ཅིག་བཙམ་ལྡན་གྱིས།

སེམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་རྩ་བ་ལགས་པར་གསུངས། ༡༡༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྐྱེདས་དང་བྲལ་ཟེར་བ་ནི་བྱོད་རང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་སྐྱག་དགོས་ས་དང་འཛིགས་དགོས་ས་སུ་ཡང་ཡོད་མ་རེད། བསྐྱེདས་པ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱལ་པོ་བྱོད་ལ་མང་དུ་གསོལ་ཅི་འཇལ་ཞེས་མང་པོ་ཞུ་དགོས་དོན་མེད། བྱོད་རང་གིས་ཡག་པོ་ཤེས་ཀྱི་རེད། འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་ར་རང་གིས་མང་པོ་ཞུ་ཡང་ཤེས་ཀྱི་མེད། གང་བྱོད་རང་ལ་ཕན་པའི་གདམས་ངག་དོན་གྱི་སྟིང་པོའམ་རྩ་བ་ནི་འདི་ལགས་ཏེ། བྱོད་ཀྱིས་བྱུགས་དུལ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་རྒྱལ་པོ་བྱོད་རང་གི་སེམས་དེ། དུལ་བ། ཉམས་ཆུང་། ཡག་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་རྩ་བ་ལགས་པའམ་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་རྒྱལ་པོ་བྱོད་རང་གིས་སེམས་དེ་བདག་པོ་ཡག་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་དགོས་རེད་གསུངས་པའོ།

གསུམ་པ་དེ་ལས་ལུས་ཚད་ཉམས་སུ་བྱང་ཚོག་པའི་དབྱུགས་དབྱུང་བ་ནི།

བྱོད་ལ་དེ་སྐད་གདམས་པ་གང་ལགས་དེ།

བས་པར་དགེ་སྟོང་གིས་གྲང་བགྱི་བར་དཀའ།

འདི་ལས་གང་ཞིག་སྒྱོད་པའི་ངོ་བོ་དེའི།

ཡོན་ཏན་བསྐྱེན་པས་སྐྱ་ཆེ་དོན་ཡོད་མཛོད། ༡༡༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་བྱེད་རང་གིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་བདེ་བ། རྒྱལ་པོ་བྱེད་ལ་བཞེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་གི་ནང་དུ་བྱེད་རང་གིས་
འདི་བྱེད་དགོས། འདི་སྤང་དགོས་ཅིང་ཅེས་གདམས་ངག་མང་པོ་གསུངས་ཡོད་པ་གང་ལགས་པ་དེ། བས་པར་དག་སྒྲོང་གིས་
ཀྱང་བགྱི་བར་དགའ། །ཞེས་འདི་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བ་དག་སྒྲོང་གིས་ཀྱང་
ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་དེ་དགའ་ལས་ཡོད་ཅིང་། དེས་ན་རྒྱལ་པོ་བྱེད་ཀྱིས་ལྷ་ཅི་སྒྲོས་ཤིན་ཏུ་དགའ་ལས་ཁག་པོ་ཅིང་།
འོན་ཀྱང་། འདི་ལས་གང་ཞིག་སྒྱོད་པའི་ངོ་བོ་དེའི། །ཞེས་འདི་འོན་ནང་ནས་བྱེད་རང་གིས་གང་ཡག་པོ་ཉམས་སྲུ་ལེན་བྱུང་བའི་
ཡོན་ཏན་དེ་བྱེད་རང་གིས་ཡག་པོ་བསྐྱེན་ནས་བྱེད་རང་གི་སྐྱ་ཆེ་དོན་ཡོད་པར་མཛོད་ཅིག་གསུངས་པའོ།

གསུམ་པ་མཐའ་མར་དགེ་བ་མཐུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་བསྐྱོ་བའི་ཚུལ་ལ་གདམས་པ། གོང་གི་ལམ་
དང་འབྲས་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བའི་སྒྲོ་ནས་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྐྱོ་བ་དང་། དེའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་
ནི།

ཀུན་གྱི་དགེ་བ་ཀུན་ལ་ཡི་རང་ཞིང་།

ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྒྱོད་པ་རྣམ་གསུམ་ཡང་།

སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་བགྱི་སྤྲད་ཡོངས་བསྐྱོས་ནས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་གྱི་དགེ་བ་སྟེ། གཞན་དག་གིས་དགེ་བ་གསོག་གིན་འདུག་ན། དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱ་ཞིང་། ཉིད་
ཀྱིས་ལེགས་པར་སྒྱོད་པ་ཟེར་ན་རྒྱལ་པོ་བྱེད་རང་གིས་ལེགས་པར་སྒྱོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དགེ་བ་བསགས་
པ་དང་། ངག་གི་སྒྲོ་ནས་དགེ་བ་བསགས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དགེ་བ་བསགས་པ་གང་ཡིན་ནའང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཉིད་ཐོབ་པར་བགྱི་བའི་སྤྲད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་ནས་དོན་དང་ལུན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས། གནས་སྐྱབས་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །དང་
པོ་ནི།

དེ་ནས་དག་བའི་ཕུང་པོ་འདི་ཡིས་ཁྱོད། ༡༡༩

སྐྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ལྟ་མི་ཡི།

འཇིག་རྟེན་ཀླན་གྱི་ནུལ་འབྱོར་དབང་མཛད་ནས།

འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་དབང་སྐྱོད་པ་ཡིས།

འགོ་བ་ཉམ་ཐག་མང་པོ་རྗེས་བབྱང་སྟེ། ༡༢༠

འཕྱངས་ནས་ན་ཆ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་རྣམས།

བསལ་ཏེ་.....།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡིས་བསྐྱབས། རྒྱལ་པོ་བདེ་སྐྱོད་བཟང་པོ་ཁྱེད་གྱིས་བསྐྱབས། དེ་འདྲ་བྱས་
ནས་ཐོབ་པའི་དག་བའི་ཕུང་པོ་འདི་ཡིས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་རང་སྐྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ལྟ་མི་ཡི་འཇིག་རྟེན་ཀླན་གྱི་ལམ་བསྐོམས་
པའི་ནུལ་འབྱོར་ཉིད་དབང་དུ་མཛད་ནས། འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་དབང་གི་སྐྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིས། འགོ་བ་ཉམ་ཐག་མང་
པོ་སྟེ། སྐྱེ་བོ་ཉམ་ཐག་པ། སྐྱེ་བོ་ཐབས་སྐྱུག་པོ་རྣམས་བྱུགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་བབྱང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་
ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཕྱངས་ནས་འགོ་བ་དེདག་གི་ན་བ་དང་ཆ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་སོགས་ཉོན་མོངས་
པའི་ཚོགས་རྣམས་མ་ལུས་པ་བསལ་བར་བྱས་ཏེ་ཞེས་པ་འོ།

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི།

.....སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས།

འོད་དཔག་མེད་དང་འདྲ་བར་འཇིག་རྟེན་གྱི།

མགོན་པོ་སྐྱེ་ཆོད་པག་ཏུ་མེད་པར་མཛོད། ༡༢༡

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བདེ་བ་ཅན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་འོད་དཔག་མེད་དང་འདྲ་བར་འཇིག་རྟེན་
གྱི་མགོན་པོ་མཛོད་ནས་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་བར་སྐྱེ་ཆོད་པག་ཏུ་མེད་པར་མཛོད་ཅེས་གསུངས་པ་འོ།

གཉིས་པ་གོང་གི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་འོན་བསྐྱེས་ཏེ་གདམས་པ་ནི།

ཤེས་རབ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཏོང་འབྱུང་གྲགས་ཆེན་དྲི་མ་མེད།།
ལྷ་ཡུལ་ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་སྟེང་རྒྱས་མཛད་ནས།།
ས་ལ་མི་དང་མཐོ་རིས་ལྷ་ནི་ན་རྒྱང་མཆོག།
བདེ་དགས་དགའ་བ་ངེས་པར་རབ་ཏུ་ཞི་མཛད་དེ།། ༡༢༢

ཉོན་མོངས་ཉམ་ཐག་སེམས་ཅན་ཆོགས་ཀྱི་འཛིག་སྟེ་དང་།།
འཆིབ་ཞི་མཛད་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཉིད་བརྟེས་ནས།།
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མིང་ཙམ་ཞི་ལ་མི་བསྟེངས་པ།།
མི་བགྲས་ནོངས་པ་མི་མངའི་གོ་འཕང་བརྟེས་པར་མཛོད།། ༡༢༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ཡིས་སྟོན་ལམ་བཟབ་པ་རེད། ཁྱེད་རང་ཤེས་རབ་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱན་
སུམ་ཆོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱན་པ་གཏོང་བ་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་ལས་འབྱུང་བའི་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་དྲི་མ་
མེད་པ། ལྷ་ཡུལ་ནམ་མཁའ་དང་། ས་སྟེང་མི་ཡུལ་བཅས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་འམ་རྒྱས་པར་
མཛད་ནས། ས་ལ་གནས་པའི་མི་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་མཛད་པ་དང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ནི་ལྷ་འི་ན་རྒྱང་མཆོག་སྟེ། ལྷ་
ཡི་བྱ་མོ་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་ནས་ལུས་བདེ་བ་དང་སེམས་དགའ་བས་རབ་ཏུ་བྱོས་ཏེ་དགའ་བ་རྣམས། ཆགས་པ་ལས་
སེམས་ངེས་པར་རབ་ཏུ་ཞི་བར་མཛད་དེ། ཉོན་མོངས་པས་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་ཆོགས་ཀྱི་འཛིག་པ་དང་སྟེ་བ་དང་འཆིབ་
ཐམས་ཅད་ཞི་བར་མཛད་པ་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་འཛིག་རྟེན་གྱི་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་བརྟེས་
ནས། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ། སྟེ་སོགས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཡང་ཞི་ལ། འཆིསོགས་ཀྱི་འཛིགས་པ་དང་བྲལ་བས་མི་བསྟེངས་པ།
གྲ་རྒྱ་མེད་པས་མི་བགྲས་པ། ན་བ་སོགས་ཀྱི་ནོངས་པ་མི་མངའ་བ་སྟེ། དེ་ལྷ་བུའི་གོ་འཕང་མཆོག་བརྟེས་པར་མཛོད་ཅིག་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་མཐུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། མཛད་བྱང་དང་། འབྱུང་བྱང་དོ། །དང་པོ་ནི།

བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་གྲུ་སྟུབ་ཀྱིས།།
མཛའ་པོ་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྟོད་ལ་བསྐྱར་བ་རྫོགས་སོ།། །

ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་འགྲུང་བྱང་ནི།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སཀ་རྩྭ་དེ་ལ་དང་། ལུ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བན་དེ་དཔལ་བཅེགས་གྱིས་བསྐྱར་ཅིང་ལུས་ཏེ་གཏན་ལ་
ཕབ་པའོ།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་དོན་གཉིས་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་བསྐྱལ་མ་བྱུང་བར་བརྟེན། (སྤྱི་ལོ་༢༠༠༩ ཟླ་༥)རབ་
བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ས་གྲང་ལོ། ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ནང་དུ། ཨ་རི་སྟོ་རྟན་ཏམ་(Bowdoinham, Maine, US) ཞེས་
པའི་ས་གནས་སུ། རང་གི་ཉེགནས་འགའ་ཞིག་ལ་བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་འདི་ཉིད་ཆོས་ཁྱིད་བྱས་པ་སྐྱ་སྒྲམ་དུ་བཅུག་ཡོད་པ་དེ།
བརྗོད་བྱའི་གཙུག་ལག་སྟོབ་གཉིས་ཁང་གི་སྟོབ་ཐོན་ཉེར་གསུམ་པ་རྣམས་གྱིས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕབ་འདུག་པ་དེ་ལ། ཅུ་བ་དང་
འབྲུམི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་ས་བཅད་སྐྱར་ནས་བཅོས་བསྐྱར་ཕྱན་བུ་བྱས་པ་འདིས་བསྟན་འགོ་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུར་འགོ་
བའི་སྟོན་འདུན་བཅས། གནས་མཆོག་རྟག་མོ་ལུས་སྤྱིན་བཟླ་གིས་ཡང་ཅེ་དགོན་དུ་བྱ་འགྲུ་སྤྱལ་མིང་པས་བྲིས་པ་དག་
ལེགས་འཕེལ།། །།སྤྱི་ལོ་༢༠༢༢ ཟླ་༡ ཆོས་༢༠ ཉིན།